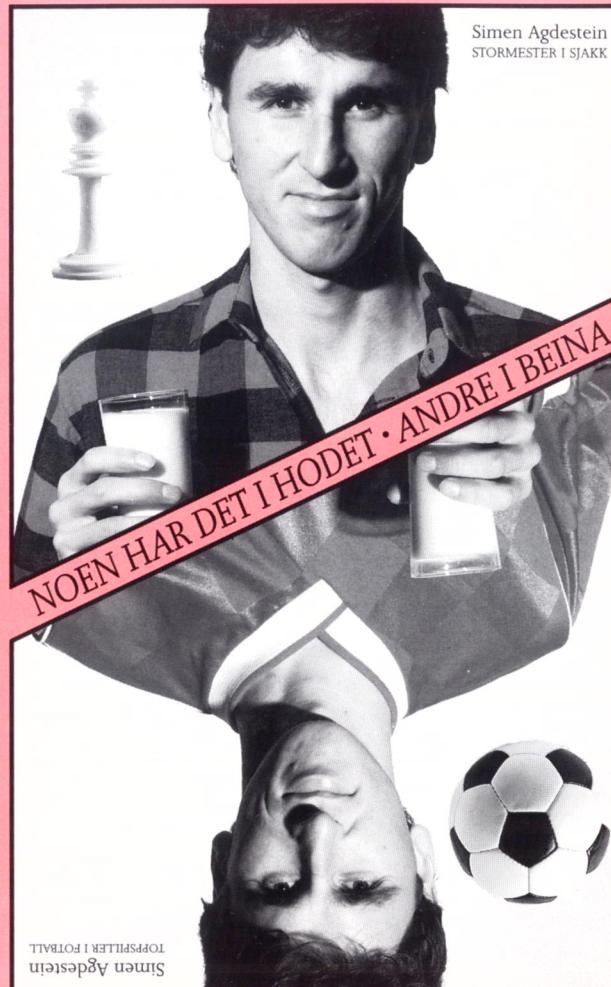

Returadresser:
Norges Sjakk
Frenningsvei
0588 Oslo 5

03375 AS SK
RINDALSHOLT PER-ARNE
FRØYDISVEI 17 A
1185 OSLO 11

K

Noen få har det begge steder - som Simen Agdestein. Melk og brød gir en ernæringsmessig riktig start på dagen. Det gir grunnlag for å trenere godt - og bruke hodet.

NORSKE MEIERIER
INGEN DRIKK KAN ERSTATTE MELK

K

© Falch Hurtigrøkk, Oslo

NR. 5 1991

NORSK SJAKKBLAD

Anatolij Karpov - Simen Agdestein 2-2!
Tvekampen fant sted på Gjøvik parallelt med landsturneringen, som ble en stor publikumssuksess med ny deltagerrekord.

NORSK SJAKKBLAD

Ansvarlig redaktør:
Jonathan Tisdall
Redaktør:
Marianne Hagen

Medarbeidere i denne utgaven:
Simen Agdestein
Ingrid Dahl
Rune Djurhuus
Einar Gausel
Tormod Johansen

Ansvarlig for forbundsstoff:
Johs. R. Kjeken

Adresse:
Frennings vei 3, 0588 Oslo 5
Tlf (NSF/NSFU): (02) 15 12 41
Telefax: (02) 71 00 07
Tlf (red.): (02) 71 13 40

Norsk Sjakkblad utkommer med åtte utgaver
årlig og er medlemsblad for

NORGES SJAKKFORBUND
Synspunkter som fremføres i Norsk
Sjakkblad er ikke nødvendigvis i samsvar
med Norges Sjakkforbunds offisielle syn.

INNHOLD

Stort og smått fra landsturneringen.....	3
Karpov-Agdestein.....	22
Lesersider.....	28
Kombinasjoner.....	30
Bokanmeldelser.....	31
Internasjonal ELO-liste.....	32
Lær sjakk.....	34
De siste NGP-resultatene.....	39
Forbundsnytt.....	42
Terminliste.....	44
Turneringsinformasjon.....	46

Frist for innlevering av stoff til neste
nummer: 5. september.

Neste stopp Kristiansund 1992!

Velkommen til en ny fullpakket utgave, og gratulerer, Gjøvik, med et banebrytende NM med rekorddeltagelse. NM 91 var mer enn årets sjakkferie for 587 fornøyde mennesker - duellen Anatolij Karpov - Simen Agdestein (hjulpet på bena av Norske Meierier) gjorde arrangementet til godt nyhetsstoff, ikke minst fordi Simen bestod prøven med glans.

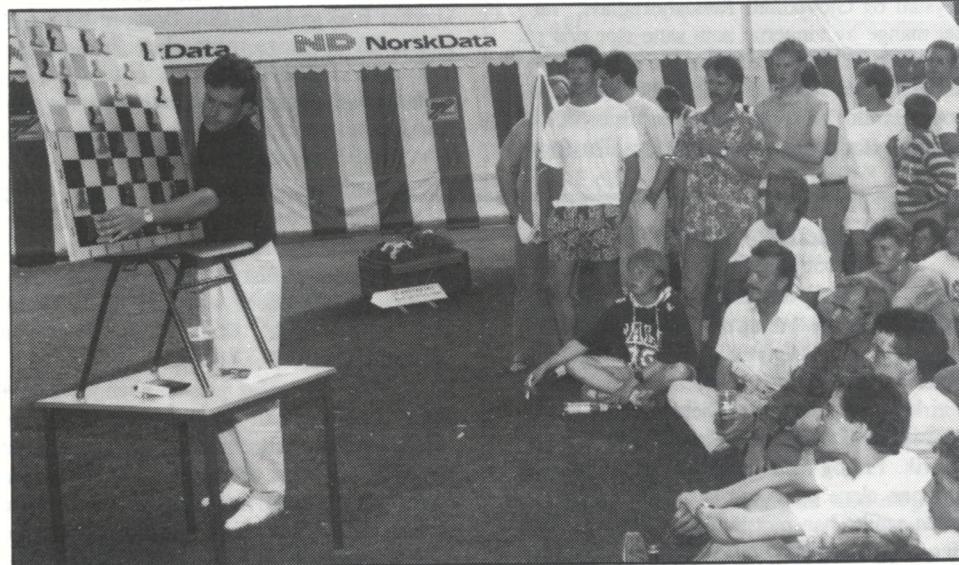
Jeg ble stilt overfor den litt ubehagelige oppgaven å skulle rapportere fra den turneringen der jeg selv ble norgesmester (for tredje gang på fem NSB-utgaver har en av "Frenningsveimafiaen" hatt stor suksess). Derfor er det Einar Gausel, sannsynligvis Norges mest fargerike sjakkskribent, som dekker elitegruppen med sin unike og energiske stil. Den forsagte leser bør nok spenne fast sikkerhetsbeltet før han begir seg inn på denne fartsfylte reisen inn i eliteklassens indre.

Jeg vil bruke litt av denne plassen til å skrive med noen personlige NM-inntrykk... som Erling Kristiansens knallstart som lammet titelforsvarer Berge Østenstad, Petter Hauglis suksessfulle comeback og fine bronsemedalje (til tross for at han ikke blir kvitt forbannelsen som henger over ham når han spiller mot Gausel og meg), og Gausels imponerende utholdenhets, som tvang meg til å grave frem reservekrefte i dette hardkjøret.

Jeg vil svært gjerne få takke det store publikum i Gjøvik kino for den varme applausen, som var en uventet, men kjærkommen premie for å bli norgesmester. Jeg håper også at vår dekning av alle aspekter ved landsturneringen vil falle i smak. Vi har alltid problemer med plassen, men aldri har det vært så prekært som i dette nummeret. JT

Bilder: Side 3: Oppland Arbeiderblad.
Alle andre: MH
Opplag: 3700.
Produsert ved hjelp av of *ChessBase 3.0*.

Rekordsuksess!

Einar Gausel demonstrerer dagens parti fra eliteklassen på tunet på Gjøvik gård

Takk, Gjøvik Sjakkklubb, for et strålende NM-arrangement! De rekordmange deltagerne (587 mot Askers 564) fikk oppleve en landsturnering uten like. I naturskjønne omgivelser midt i byen skapte trianglet Gjøvik gård, Rica Hotell og Gjøvik Rådhus en perfekt ramme rundt arrangementet. De mange utenomsjakkligge tilbud, matchen Karpov - Agdestein og ikke minst det berømmelige "Teltet" - som fungerte som utekafé, kantine, sjakkro og auksjonslokale - skapte en 17.-mai-stemning som varte uken ut. Også solgudene smile til Gjøvik mesteparten av denne juliukken, kanskje litt vel bredt de første dagene, men pytt san, hetebølgen var en deilig unnskyldning å ha dersom poengene uteble fra monradkortet!

Bulletinen er verdt et kapittel for seg. Redaksjonen bestod av tidligere NSB-redaktør Øyvind Ødegaard, dataspesialist Bjørn Fløtten og lederen i Gjøvik Sjakkklubb, Arne Vik. Så å si fri for trykfeil og med rykende ferske elitepartier som var kommentert nesten før de var ferdigspilt, er den trolig den beste

noensinne. Bortsett fra... bulletinens spådommer om potensielle klassevinnere virket i de fleste tilfeller mer som forbannelser... Som resten av arrangementet var den godt støttet i ryggen av sponsorene Norsk Data, ChessBase Sparebanken NOR og Elektrofagmannen.

På Biri Travbane gikk det et spesielt NSF-løp av stabelen (i pausen mellom de ordinære løpene), der ni sjakkjediser satt i sulkyene på mer eller mindre samarbeidsvillige ponnier i et 200 meter langt løp. Etter å ha presset hjemmefavoritten Lars Hjelmås av banen (ifølge Hjelmås), var det til slutt Ingrid Dahl som travet avgårde med seieren.

På plenen utenfor Gjøvik gård ble det spilt fotballturnering både for putter og voksne, uheldigvis for tilskuerne, i silende regnvær. I puttefinalen slo "Østlandskameratene" "Team Oslo" 4-0, mens i voksenligaen vant Polkamratene over Bergen 3-2. For dem som ikke fikk nok sjakk på dagtid, var det både lynsjakk- og tidshandicapturnering. Handicapsjakken ble

en braksuksess, der "Rogalandsmaiaen" og "Telekickers" delte seieren.

Premieutdelingen ble en meget stilig begivenhet i en fullpakket Gjøvik kino. Spesielt de vakre og originale premiene, dronninger i krystall og Gjøvikblått Randsfjordglass, var det mange av vinnerne som satte stor pris på. Av president Ivar Brede Lie ble årets norgesmester Jonathan Tisdall overrakt HM Kong Harald Vs kongepokal, en historisk begivenhet, idet den ble utdelt for aller første gang.

Tisdallekspressen

Av Einar Gausel

Årets eliteklasse ble en av tidenes sterkeste, selv uten Simen Agdestein. I lys av dette var Jonathan Tisdalls overlegne seier med 7½ av 9 virkelig imponerende. Sjeldent har vi sett ham spille så sikkert og profesjonelt som på Gjøvik. Fra og med fjerde runde tok han føringen alene og så seg aldri tilbake. I tur og orden sendte han motstanderne på legevakten. Han slapp bare tre remiser på de ni rundene, og ratingprestasjonen tilsvarer stormesterresultat. Seieren var ekstra hyggelig tatt i betraktning av at Tisdall ikke helt har fått det til å bli i sine seneste opptrønder.

På forhånd var det vel tre klare favoritter: Tisdall (norgesmester 1987), Østenstad (norgesmester 1985 og titelforsvarer) og undertegnede (høyest rated, men med NMmeritter som ikke ville vært malpassert på en dovegg). Man var også klar over at Bern og Djurhuus kunne komme til å bli farlige outsider.

For Berges vedkommende ble turneringens første halvdel rene marerittet. Spesielt tapet for Bern var unødvendig, da Berge presset for hardt i et remissluttspill. Etter fem runder kunne han avskrives som tittekandidat idet han stod bokført med to fattige poeng. Det samme gjaldt forsåvidt også Bern og Djurhuus som begge hadde 2½.

De eneste som så ut til å kunne true ledende Tisdall (4/5) var Haugli, Erik Fossan, Elseth og undertegnede med 3½. Av disse fire hadde

Gjøvik SJakklubbs arrangørstab var liten, men god. Klubben har aldri arrangert noen landsturnering tidligere, men har solid erfaring fra superturneringen i 1983, der en annen eksverdensmester, Spasskij, deltok, og Nordisk Mesterskap i 1985. Leder i hovedkomiteen Øystein Brekke sa det slik: Bragden bestod i å få plassert de riktige menneskene i de riktige stillingene. Det er litt av en utfordring for kommende NM-arrangører å skulle måle seg med landsturneringen i 1991, men Kristiansund hadde sine observatører på plass, så... MH

Tisdall allerede gjort seg ferdig med Fossan og meg (remis mot begge). Jeg måtte derfor sette min lit til at Elseth i sjette runde kunne fravriste Tisdall poeng med de hvite brikkene. Men "no such luck". Elseth ble meid ned av "Tisdallekspressen" så det sang. Et lite lypunkt var det at jeg greide å henge meg på ved å utspele Fossan i en temmelig steril stilling. Overraskelsesmannen Petter Haugli klarte også å holde tritt gjennom en pen seier over Bern. Dermed var Hauglis dansekort for syvende og åttende runde klart: Hvit mot Tisdall i syvende og sort mot meg i åttende. Jonathan spådde med forbausende presisjon at Petter ville bruke de neste par dagene på å plukke opp tennene sine fra kanvassen. Og ganske riktig: Haugli fikk hodet sitt forsvarlig spikret til gulvet neste dag, mens jeg såvidt klarte remis mot Østenstad. Dermed ledet Tisdall med et helt poeng, og jeg måtte bytte ut teoribøkene med salmebøker. Men miraklet inntraff ikke. Riktignok lyktes det meg å legge litt press på Tisdalls etterhvert så sikre skuldre, gjennom en rask behandling av Haugli (eller det som var igjen av ham etter møtet med JT). Men Tisdall lot seg ikke rokke og ga Atle Grønn en langsom, men hardhendt massasje. Det eneste lypunktet før siste runde (sett med mine øyne) var at Jonathan syntes å irritere seg litt over ikke å kunne "reise hjem" med syv av åtte. Siste runde måtte tross alt spilles. Han skulle ha svart mot Berge, mens jeg måtte slå Bern med svart, noe jeg hadde klart med stor suksess i våre seneste oppgjør.

Og siste runde begynte ganske så fint. Berge fikk en markert fordel mot Tisdalls noe passive oppstilling. Bern spilte "den kjedelige

avbyttevarianten sin" mot slavisk, men jeg munret meg opp med at det tross alt finnes endel spill selv i så symmetriske strukturer. Og jeg fikk rett, men ikke helt slik jeg hadde tenkt meg. Ivar begynte systematisk å pakke meg sammen til "bærbart-format", mens Berge mistet mer og mer fotfeste ved nabobordet. Han endte opp med å "få" remis, mens jeg klarte å svindle meg til samme resultat. Dermed hadde Tisdall dratt i land sin andre NM-tittel med et helt poengs forsprang, og vi andre kunne bare ta av oss hodeplaggene og spørre ham hvordan været var "der opp". I mellomtiden hadde Haugli fått tennene på plass igjen og utspilt Schöleseth, noe som resulterte i en overraskende, men desto hyggeligere tredjepllass for mossegutten.

Erik Fossans fjerdepllass var også overraskende, men på ingen måte sensasjonell, da han helt opplagt har hatt kraftig fremgang i den senere tid. Rune Djurhuus var synlig skuffet over sin femtepllass, men han må huske at Roma ikke ble bygget på en dag, og at selv en europamester må jobbe med åpningsrepertoaret sitt. Debutanten Tor Ånstad gjorde en meget hederlig innsats, og kunne lett ha fått flere poeng med litt mer hår på brystet. Frode Elsness gjorde en godkjent debut, men heller ikke noe mer.

■ Einar Gausel - Paul Svedenborg ■

NM Elite (4), 1991 Dronningindisk

1.d4 Sf6 2.Sf3 e6 3.c4 b6 4.Sc3 Lb7 5.Lg5 h6 6.Lh4 Lb4 7.e3 g5 8.Lg3 Se4 9.Sd2!?

Kasparovs bondeoffer. Alternativet var 9.Dc2.

9...Lxc3

Forståelig nok unngår svart stillingstypene som oppstår etter 9...Sxc3 10.bxc3 Lxc3 11.Tc1 La5 12.h4 hvoretter hvit får et kraftig initiativ for bonden.

10.bxc3 Sxg3

10...Sxc3?? 11.Dc2 og hesten er fanget.

11.hxg3 c5 12.a4

Jeg tror hvit har større sjanser til å få fordel etter 12.d5 F.eks. 12...exd5 13.cxd5 Lxd5 14.Sc4 med kompensasjon for bonden.

12...Sc6 13.Ld3(?)

13.Db1 var den naturlige måten å følge opp hvits 12. trekk på.

13...De7 14.g4? 0-0-0

Bredre var muligens 14...h5 med idéen 15.gxh5 f5 etterfulgt av 0-0-0 og gjenerobring av h-bonden.

15.a5!

Hvit er nødt til å åpne a-linjen for å få spill. At det koster en bonde får heller være.

15...Sxa5 16.Sb3 Sc6

Mindre logisk var det å bytte springer på b3. F.eks. 16.Sxb3 17.Dxb3 Kb8 18.Da3 a6 og hvit får endel spill ved å doble tårnene i b-linja.

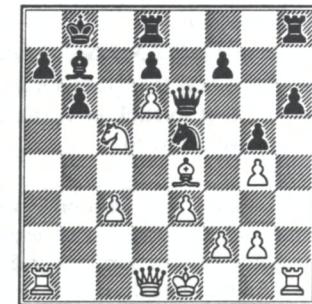
17.d5 exd5 18.cxd5 Se5 19.Le4 Kb8?

En stygg feil i begynnende tidsnød.

19...Sc4 var det riktige trekket. 20.Dd3 går jo ikke pga. 20...Sd6 21.Lf3 c4. Hvit må derfor enten spille 20.Lf3 eller 20.Lf5. I begge tilfeller er det vanskelig å påvise kompensasjon for bonden etter 20...Kb8.

20.d6 De6 21.Sxc5!

Her var jeg svært så fornøyd med meg selv. Jeg hadde regnet ut at 21...bxc5 tapte forslag, og hva skal svart ellers gjøre med dobbeltangret mot b7 og e6?

21...bxc5?

Svedenborg sa etter partiet at han ikke hadde hatt tid til å regne på 21...Dc4, et trekk jeg totalt hadde oversett. Etter det tvungne 22.Sxb7 Dxe4 23.Sxd8 Dxg2 har hvit to alternativer: A) 24.Kd2 gir svart remis etter 24...Dxf2+ 25.De2 Sc4+ 26.Kd3 Se5+, men svart har faktisk gode gevinstsjanser etter 26...Dxe2+ 27.Kxe2 Txd8 28.Txh6 Te8.

B) 24.Tf1 Sf3+ 25.Ke2 Dxg4 26.Sxf7!

(26.Da4? Sg1+ 27.Kd3 De2+ 28.Kd4 Sf3+ 29.Ke4 Te8+ 30.Kf5 Dd3+ 31.e4 Sh4+ 32.Kf6 Dxd6+ 33.Kg7 Dg6+ matt.)
26...Se5+ 27.Kd2 Dxd1+ 28.Taxd1 Sxf7 og svart bør ha gode remissjanser.

22.Da4 Sc6 23.Lxc6 dxc6 24.Dxa7+ Kc8

25.Tb1 Kd7

Det morsomste hadde vært 25...Dd7 26.0-0 og svart er hjelpelös mot planen 27.Tb6, 28.Tfb1 og 29.Da8+. 25...Td7 26.Txb7! Txb7 27.Da8+ Kd7 28.Dxb7+ Kxd6 29.0-0 er også håpløst for svart.

26.Txb7+ Kxd6 27.0-0 Th8 28.Td1+ Ke5

29.Txd8 Txd8 30.Te7 1-0

EG

□ Jonathan Tisdall - Atle Grønn ■

NM Elite (8) 1991, Dronningindisk

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sf3

I det siste har jeg stadig oftere spilt 3.Sc3, men med ettpoengsledelse i turneringen ville jeg ikke ha noen skarpe varianter.

3...b6 4.g3 Lb7

Mer populært er 4...La6. Uheldigvis for Atle hadde jeg sett ganske grundig på disse gamle variantene sammen med Simen Agdestein like før NM, som en anti-Karpovforberedelse.

5.Lg2 Le7 6.0-0 0-0 7.Sc3 Se4 8.Ld2

Hvit gir gjerne bort løperparet for å få grep om sentrum. Sort foretrekker normalt å beholde springeren på e4.

8...f5 9.Dc2

Teorien anbefaler 9.d5, men praksis har ikke vist hvorfor. Det beskjedne tekstrekket er mer utfordrende for sort, som må finne en måte å fullføre utviklingen på, spesielt Sb8, uten å miste taket på sentrum.

9...Lf6 10.Tad1 c5

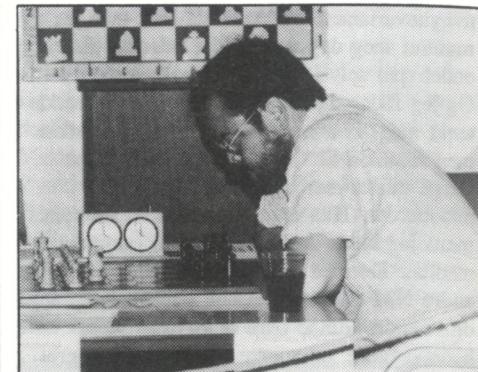
I sisterundepartiet Grønn-Diesen forsøkte sort ...Sa6, men klarte ikke å utligne etter sterkt spill fra hvit.

11.d5 Sxc3 12.Lxc3 Lxc3 13.Dxc3 exd5

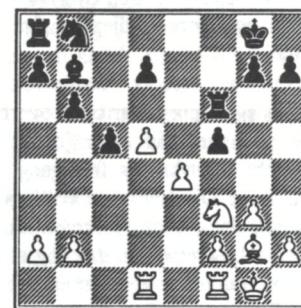
14.cxd5 Df6?

Dårlig, men for å bevise det må hvit spille energisk og presist. 14...d6 var bedre. Etter 15.Dd2!, som jeg brukte lang tid på å finne, har hvit en liten, men plagsom fordel.

15.Dxf6 Txf6 16.e4!

En innbitt Tisdall i den harde 9.runden.

Hvit må slå til raskt, ettersom størsteparten av hans fordel består av utviklingsforsprang.

16...fxe4 17.Sg5 Sa6 18.Sxe4 Th6

Hvis 18...Tg6 har sort både Lh3 og f4-f5-f6 å bekymre seg over.

19.Tfe1 Sc7!

Det beste. Springeren skynder seg til forsvarer av kongefløyen og sentrum.

20.Sg5 Se8

20...Te8?? 21.d6! Lxg2 22.dxc7 Txel+ 23.Txe1 Lb7 24.Te8 matt.

21.Te7 Sf6

21...Td8? 22.Sf7.

22.d6

Det tålmodige 22.h4 er også sterkt, kanskje til og med bedre, siden sort har ennå mindre å foreta seg da.

22...Lxg2 23.Kxg2 Tg8 24.f4!

Hindrer sort i å påske ut truseler mot f2, og forbereder Sf3-e5.

24...Th5

Truer med a unnslippe etter 25...h6.

25.Kg1?!

25.h3! Som Grønn konstaterte; hvit burde vinne lett etter 25...h6 26.g4 Sxg4 (26...hxg5 27.gxh5 gxh4 28.Kf3) 27.hxg4 Th4 28.Kg3! hxg5 29.fxg5 Th8 30.Txd7 Tf7 31.Tc7 og sort er fullstendig passivisert.

25...c4!

Lager vei for Th5. Hvis tåret kommer seg til b5 eller a5 og sort får spilt ...c3 for å brekke opp dronningfløyen, er det godt mulig at hvit står dårligst.

26.Td4! h6 27.Se4!

Hvit beholder kontrollen og sikter seg inn på et fordelaktig tårlsluttspill.

27...Sxe4 28.Tdx4 Td5

28...Tf7 29.Txc4! Txe7 30.dxe7 Kf7 31.Te4 Ke8 32.Kg2 og hvit er sjefen.

29.Txd7 Tf6 30.Txc4 Tfxd6 31.Txa7

Godt, men en en smule risikabelt siden tidsnøden ligger på lur. 31.Txd6 og Tc2 er tryggere. Hvits merbonde burde vinne. Tekstrekket er bedre, men verre for nervene.

31...Td2

31...Td1+ 32.Kg2 T6d2+ 33.Kh3 Th1

34.Tcc7 Thxh2+ 35.Kg4 og hvit vinner.

32.Tcc7 Txb2

32...Tg6 33.f5 Tg5 34.f6 vinner.

33.Txg7+ Kh8?!

33...Kf8 er bedre, men det blir ingen vesentlig forskjell.

34.Tgd7 Txd7 35.Txd7 Txa2 36.Td6 b5

37.Txh6+ Kg7 38.Tb6 Tb2 39.f5 b4 40.g4 b3 41.g5 1-0

Atle ga opp da de hvite bøndene spaserer inn. Det var et svært tilfredsstillende parti, siden jeg måtte overvinne godt forsvarsarbeid, mine egne nerver og vissheten om at hovedkonkurrent Gausel hadde vunnet meget overbevisende.

JT

Skjønnhetspremievinner:

□ Frode Elsness - Bruce Diesen ■

NM Elite(1) 1991, Hollandsk

1.d4 f5 2.g3 g6 3.h4!? Hvit planlegger å gå berserk. Svarts 2...g6 ble for provoserende.

3...Sf6 4.h5 Sxh5 5.Txh5 gxh5 6.e4 Lg7

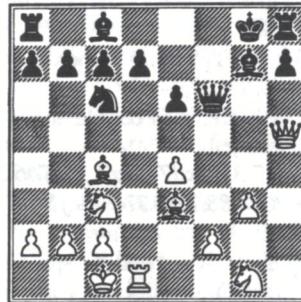
7.Dxh5+ Kg8 8.Dxf5+ Kg8 9.Sc3 e6

10.Dh5 Sc6 11.Le3 Sxd4 12.0-0-0 Sc6

13.Lc4 Svart har bondesentrums og kvalitet over. Hvit får imidlertid farlige angrepssjanser. 13...Df6

KLASSE ELITE

1 Jonathan Tisdall, Brugata	2457	+17 =4 +05 +10 =02 +08 +03 +09 =06	7½
2 Einar J. Gausel, OSS	2463	+18 =05 =08 +11 =01 +04 =06 +03 =07	6½
3 Petter Haugli, Moss	2342	=08 =09 +15 +16 =04 +07 =01 =02 +12	5½
4 Erik Fossan, Sandnes	2300	+12 =01 +10 =08 =03 =02 =09 =11 =05	5
5 Rune Djurhuus, Elverum	2406	+15 =02 =01 +07 =08 =10 =12 +18 =04	5
6 Berge Østenstad, Asker	2440	-10 +13 =07 =15 =18 +16 =02 +08 =01	5
7 Ivar Bern, Bergens	2400	=09 =16 +06 -05 =11 =03 +14 +10 =02	5
8 Roar Elseth, OSS	2307	=03 +14 =02 =04 +05 -01 =10 =06 =13	4½
9 Atle Grønn OSS	2295	=07 =03 =11 +12 =10 =15 =04 =01 +18	4½
10 Erling Kristiansen, OSS	2312	+06 +11 -04 =01 =09 =05 =08 =07 =17	4
11 Paul Svedenborg, Narvik	2361	+13 =10 +09 =02 =07 =12 +17 =04 =14	4
12 Tor K Schølseth, Kirkenes	2318	-04 =17 =16 =09 +14 +11 =05 =13 =03	4
13 Tor Ånstad, OSS	2129	-11 =06 =18 =14 =16 =17 +15 =12 =08	4
14 Ole Christian Moen, OSS	2202	=16 =08 =17 =13 =12 +18 =07 +15 +11	4
15 Frode Elsness, Sarpsborg	2160	-05 +18 =03 =06 +17 =09 =13 =14 =16	3½
16 Svein Johannessen, OSS	2353	=14 =07 =12 =03 =13 =06 =18 =17 =15	3½
17 Terje Wibe, OSS	2262	-01 =12 +14 =18 =15 =13 =11 =16 =10	3
18 Bruce Diesen, Asker	2315	-02 =15 =13 +17 =06 =14 =16 =05 =09	2½

14.Sd5!! Dxb2+ 14...exd5 Txd5 og hvit vinner. Det beste hadde vært 14...Df7
15.Dh4 d6 og det er uklart. **15.Kd2 b5**
16.Tb1!! De5 På 16...Dxb1 taper svart etter 17.De8+ Lf8 18.Lh6 {truer Sf6 matt og Dxf8 matt} 18...Db4+ 19.Sxb4 Lb7 20.Dxe6 dx6 21.Lxe6 matt! **17.De8+ Lf8 18.Txb5 Lb7?!** 18...La6 er bedre, f.eks 19.Dxa8 Lxb5 20.f4 Dd6 21.e5 Da3 22.Lxb5 exd5 23.Lxc6 dxc6 24.dxc6 Lb4+ 25.Ke2 Dxa2 26.e6 og hvit vinner antagelig. Resten er nå preget av tidsnød hos begge parter. **19.Dxd7 Td8 20.Dxd8 Sxd8 21.Se7+ Lxe7 22.Txe5 Kf7 23.f3 Ld6 24.Tg5 h6 25.Tg4 h5 26.Tg5 h4 27.gxh4 Txh4 28.Se2 Sc6 29.Tf5+ Kg6 30.Lxe6 Th2 31.c4 Se5 32.Ld4 Lb4+ 33.Ke3 Sc6 34.Lf7+ Kh6 35.Tf6+ Kg5 36.f4+ Kg4 37.Tg6+ Kh4 38.Lf6+ Kh3 39.Tg3+ matt.** 1-0 FE i bulletinen.

□ Ivar Bern - Petter Haugli ■

NM Elite, (6) 1991, Benkö

1.d4 Sf6 2.c4 c5 3.d5 b5 4.a4 b4 5.g3 d6 6.Lg2 g6 7.b3 Her var jeg lettet over at hvit ikke spilte e4. Jeg har tidligere spilt slike stillinger med hesten allerede på f3, men her fryktet jeg: 7.e4 Sbd7 8.f4 Lg7 9.Sd2 0-0 10.Sgf3 e6 11.0-0, men det er nok vel aggressivt av hvit. **7...Lg7 8.Lb2 0-0 9.Sd2 Lb7 10.Sh3?!** Jeg tror 10.e4 må være bedre, f.eks 10...e6 11.Se2 exd5 12.exd5 og hvit har en liten terregngfordel. 12.cxd5 Sd7 13.0-0 Te8 14.Te1 La6 15.Dc2 Se5 virker bra for sort. **10...e6 11.0-0 11.e4 exd5 12.cxd5 La6 13.Dc2 Te8** er ikke forløkkende. **11...exd5 12.cxd5 Sxd5 13.Lxg7 Kxg7 14.Sc4 Sc3 15.Lxb7 Sxd1 16.Taxd1 Sd7**

17.Txd6? Her mente Ivar at 17.Lxa8 må være bedre, og det har han nok rett i. Etter 17...Dxa8 18.Txd6 holdes sorts brikker mer tilbake, og hva enda viktigere er: Hvit beholder den livsnødvendige blokaden av c4. **17...De7 18.Lxa8 Txa8 19.Tfd1 Se5** Dermed forsvinner Sc4 og sorts bønder blir dødelige. **20.Sxe5 Dxe5 21.Sf4 Db2 22.T6d3 Tc8 23.T1d2 Da1+ 24.Td1 Db2 25.T1d2 Da3** Feigt, men godt. **26.e4 c4 27.bxc4 b3 28.Kg2 Dc1** Det er slutt. F.eks 29.Se2 b2 30.Td1 Txc4. Resten er krampe. **29.Td7 b2 30.Se6+ Kh6 31.g4 fxe6 32.h4 Dxd2 0-1** PH i bulletinen.

□ TK Schølseth - Erik Fossan ■

NM Elite (1) 1991, Engelsk

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.g3 c5 4.Sf3 cxd4 5.Sxd4 Lb4+ 6.Sc3 Se4 7.Dd3 Da5 8.Sdb5? Bedre er 8.Sb3 Sxb3! 9.Sxa5 Se4+ med en liten fordel til hvit. **8...a6 9.Dxe4 axb5 10.Ld2 bxc4 11.Dxc4 0-0 12.a3 d5 13.Da2 Dc7 14.Lg2 d4 15.Se4 Lxd2+** Alternativet var Le7 16.0-0 Sc6 17.Tfc1 med nokså like sjanser. **16.Sxd2 e5 17.0-0 Le6 18.Ld5** Bytter vekk hvitfeltsløperen frivillig, men 18.Db1 blir for passivt. F.eks. 18...Sc6 19.Tc1 f5 18...Lxd5 19.Dxd5 Sc6 20.Tfc1 20.b4 er mer nøyaktig da hvit etter 20...Tfd8 kan spille 21.Dc5 med planen Tfc1, b5 **20...Tfd8 21.Dc4 21.Dc5?!** Ta5! 22.Dc4 Tad5 med bra spill for svart. **21...De7 22.Dc5 22.Se4!** og svart har problemer med å sette bondesentrumet i bevegelse: 22.Kh8 23.b4 f5 24.Sc5 Tac8 26.De6 22...De6 23.Db6? Schølseth overvurderer stillingen. Det var bedre å innrømme feilen i forrige trekk med 23.Dc4 Dg6 23...Tab8 Jeg hadde først planlagt 23...e4?! 24.Db7 Sa5 25.Dxe4! Dxe4 26.Sxe4 Sb3 men hvit får et godt sluttspill etter 27.Sc5! **24.Se4?** Springeren trengs i forsvertet av kongefløyen. **24...Dd5 25.Sc5 e4! 26.Db3 26.Sxb7? Se5 26...Df5 27.Db6 Se5** Hvit er forsvarslos mot truslene Dh3, Sg4/Sf3 eller 28...d3 **28.Sxb7 Dh3? 29.f3** Det eneste. Svart truet både Sg4 og Sf3+ **29...exf3 30.exf3 Sxf3+** Med lett vinst. **31.Kf2 Se5 32.Kg1 d3 33.Dc7 Sg4 0-1** EF i bulletinen.

Ny triumf for Fyllingen

Etter en noe forsiktig start ble det ikke uventet det 16-årige stortalentet Roy H. Fyllingen fra Fyllingsdal som fikk med seg juniormorgesmestertittelen hjem. Det ble en ekstra spennende avslutning i år, med en ren finale mellom Fyllingen (med 7 poeng) og Øystein Dannevig, OSS, som ved å slå vestlendingen med hvit kunne komme opp på samme poengsum. Men, det ble ikke mer enn remis for Oslogutten, og Fyllingen kom i land et helt poeng foran.

Roy H. Fyllingen kom som et friskt pust inn i norsk sjakk da han ble lilleputtnorgesmester i 1988. Først 12 år gammel begynte han å spille i klubben, etter å ha trent for seg selv med en sjakkcomputer i et par år. Han spiller forholdsvis sjeldent, men når han setter seg ved brettet, går det oftest bra. Tidligere i år gjorde han en glimrende prestasjon i Gausdal Troll Masters. Ved siden av skolen, han skal begynne i 1.gym til høsten, skriver han sjakkspalte i BA.

□ Roy H. Fyllingen - Stein A. Aarland ■

NM JrA, 1991, Bogoindisk

1.d4 Sf6 2.Sf3 e6 3.c4 Lb4+ 4.Ld2 De7 5.a3 Hvit foretrekker normalt å spille g3, ettersom han antar at sort vil slå av på d2 uprovosert. Mot et ubetydelig tempotap får Fyllingen utviklet hvitfeltsløperen sentralt. **5...Lxd2+ 6.Sbxd2 d6 7.e4 e5 8.d5 0-0 9.Le2 Se8** Svært ambisiøst. 9...c6!? er tryggere. **10.Dc2 f5 11.Ld3 f4 12.Tc1 c5 13.dxc6 bxc6 14.c5?!** Hvit hindrer ...c5 og Sc6-d4. **14...d5 15.b4 Sf6 15...La6?**

Gleder seg til elitespill neste år.

16.exd5! **16.a4 Lg4 16...Sa6?!** gir muligens motspill mot hvits hyperekspansive dronningfløy.

17.h3 Lh5 18.b5 Lg6 19.0-0 Tc8 20.Tfe1 dxe4? 20...Sbd7 ser mye sunnere ut, det understøtter e5 og trykker på c5. **21.exd5 Lxd3 22.Dxd3 Sxc5** fungerer tilfredsstillende for sort. **21.Sxe4 Sbd7 22.Sxf6+ Dxf6 23.Lxg6 hxg6 24.Tcd1 Tc7 25.Td6 Df5 26.Dc4+ Kh7 27.bxc6 Sf6 28.Txe5 Db1+ 29.Tel Df5 30.Sd4 Dh5 31.Se6 Te7**

32.Sf8+ Problemene tårner seg opp for sort. **32...Txf8 33.Txe7 f3 34.Td3 fxe2 35.Kxg2 Dg5+ 36.Tg3 Df5 37.De6 Dxc5 38.c7 Sg4 39.Tf3 Txf3 40.Kxf3 Dxf2+ 41.Kxg4 1-0** Hvits konge spaserer nedover brettet bort fra sjakkene.

Trond Thorstensen fra Kongsvinger tok sjetteplassen og spilte minst ett knallparti:

□ Trond Thorstensen-Øystein Andersen ■

NM JrA (1) 1991, Kongeindisk

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Lg7 4.e4 d6 5.f3

JUNIOR A

1 Roy Fyllingen, Fyllingsdal	2140	+20 =19 =07 +12 +05 +06 +08 +04 =02	7½
2 Øystein Dannevig, OSS	2192	=10 +24 -12 +25 +14 +19 =03 +09 =01	6½
3 Øystein Hole, Eiker	2064	+11 -04 =19 +15 +13 =07 =02 +08 =06	6
4 Stein Aarland, Stavanger	2160	+16 +03 =09 +14 =06 -08 +19 -01 +13	6
5 Dag Madsen, Arbeidernes	2010	=15 +28 -06 +26 -01 +21 =13 +17 +07	6
6 Trond Thorstensen, Kongsv.	1922	+29 =09 +05 +23 =04 -01 -07 +19 =03	5½
7 Torben Myrvold, Arbeidernes	2042	+08 =25 =01 +10 -19 =03 +06 +16 -05	5½
8 Hans K. Harestad, Randaberg	1904	-07 +30 =26 +28 +23 +04 -01 -03 =09	5
9 Per Ove Egeli, Stavanger	2056	+26 =06 =04 -19 +11 =23 +14 -02 =08	5
10 Hans M. Hansen, Surnadal	1873	=02 =27 +22 -07 =12 =25 -17 W24 +21	5

11 Y Torvanger, Fyllingsd. 5 12 R Myrvold, Hønefoss 4½ 13 LE Andersen, OSS 4½ 14 KN Engedal, OSS 4½ 15 M Andersen, Orkdal 4½ 16 TB Bandari, Drammen 4½ 17 M Andersen, OSS 4½ 18 T Robertson, Tromsø 4½ 19 OJ Valaker, Fyllingsd. 4 20 BS Nedberg, OSS 4 21 S Skogen, Eiker 4 22 T Knudsen, Gjøvik 4 23 HO Lahlium, Gjøvik 3½ 24 B-E Glenne, Nordstrand 3½ 25 P Røyst, Tromsø 3½ 26 CP Kirkebø, Ski 3½ 27 H Lande, Namsos 3½ 28 O Svendsen, Fredrikst. 2½ 29 ØR Andersen Stjernen 2½ 30 S Sørliie, OSS 2

0-0 6.Lg5 Sbd7 7.Dd2 Te8 8.0-0-0 c5 9.d5
a6 10.h4 Sh5 11.Th3 11.Sge2 tillater 11...
Se5 med motspill. 11...Se5 12.g4 Sxg4!?
En interessant idé som hindrer hvit i å storme
på med bøndene, men hvit har andre brikker
angripe med. 13.fxg4 Lxg4 14.Le2 Lxh3
15.Sxh3 Sf6 16.h5 Da5 17.Lh6 Lh8 18.Sg5
Tab8 19.a4 Generelt sett et risikabelt trekk,
men her hjelper det faktisk hvit å holde linjene
rundt kongen lukket. 19...Sd7 20.Df4 Lf6
21.Th1 Sb6 22.Sxh7! Innledningen til et tak-
tisk fyrverkeri. 22...Lxc3 Eneste forsøk på
motspill. 23.hxg6 fxg6 24.Lg4 Lxb2+
25.Kb1 Db4 26.Df7+!! 26.Le6+ Kh8
27.Lg7+ Lxg7+ Sjakk! 26...Kh8 26...Kxf7
27.Le6+ matt! 27.Sf8! Sorts konge er fanget,
kan hvits unnslippe? 27...Ld4+ 27...La3+
28.Kc2 Dxc4+ 29.Kd1 Dxa4+ 30.Ke2 Dc4+
31.Kf3 28.Kc1 Dc3+ 29.Kd1 Db3+
29...Dd3+ 30.Ld2+ 30.Ke2 Dxc4+ 31.Kf3
Dd3+ 32.Le3+ 1-0 En energisk avslutning!

Narvingen på topp

I junior B beseiret Torben Søraas sin hoved-
rival Trond Gabrielsen i 6. runde og kunne
remisere seg til seier. Gabrielsen slo tilbake og
endte opp med sølvmedaljen på kvalitet.

□ Trond Gabrielsen - Torben Søraas ■

NM Jr B (6) 1991, Fransk

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sc3 Lb4 4.e5 Dd7 5.a3
Lxc3+ 6.bxc3 b6 7.Dg4 f5 8.Dg3 La6
9.Lxa6 Sxa6 10.Se2 Sb8 11.Sf4 Sc6

JUNIOR B

1	Torben Søraas, Narvik	1526	+20 +12 =07 +13 +10 +02 +04 =03 =05	7½																												
2	Trond Gabrielsen, Bergens	1685	+33 +22 +10 +11 +03 -01 =19 +04 +06	7½																												
3	Roar Nikolai Ulvnes, Steinkjer	1597	=15 +09 +33 +14 -02 +08 +10 =01 =07	6½																												
4	Arvid Vedøy, Sevland	1374	+18 -08 +17 +21 +11 +07 -01 -02 +10	6																												
5	Morten J. Henriksen, Gjøvik	1619	+29 =13 =12 -10 +27 +22 =06 +19 =01	6																												
6	Tommy Evensen, 1911	1503	+31 -10 +30 =22 =12 +13 =05 +08 -02	5½																												
7	Vegard Tollefsen, Narvik	1466	+35 -14 =01 +34 +24 -04 =12 +25 =03	5½																												
8	Eyvind A. Lund, Nittedal	1372	+26 +04 -11 =19 +23 -03 +14 -06 +20	5½																												
9	Fritjov Øverbø, Hauge	1042	=16 -03 +37 =32 =21 =26 +34 =15 +19	5½																												
10	Espen Thorstensen, Kongsv.	1582	+17 +06 -02 +05 -01 +11 -03 +22 -04	5																												
11	A Hagesæther, Hauge	5 12 OJ Rosenvold Skien	5 13 JE Brennvall Asker	5 14 TR Evensen Tønsberg	5 15 BE Kristiansen	Jevnaker	5 16 T Nilsen Larvik	5 17 KT Nordvedt	Namsos	5 18 M Lømo Fredriks.	5 19 T Furu Tromsø	4½ 20 T Holen,	Luster	4½ 21 KO Mikalsen Horten	4½ 22 S Rein Horten	4 23 V Monsen Sandnes	4 24 TW Hoem Aalesund	4 25 OR Gjerde	Sjakkam.	4 26 TR Källqvist Bærum	4 27 S Gupta Fredrikst.	4 28 T Lilleskog Hauge	4 29 MB Hammer Trondhjems	4 30 P Levang Haugesund	4 31 A Aalmo Jevnaker	4 32 J Halko Drammen	3½ 33 O Hovstad Kongsberg	3 34 C Torsvik Bergens	3 35 TJ Selmer Kongsberg	3 36 BH Hansen Sarpsborg	2½ 37 M Færber Gjøvik	2

Førstereisgutten seiret

I kadettklassen ble det kanskje noe uventet førsteårskadetten Pål V. Hagesæther fra Hauge som trakk det lengste stræt. Ratingfavoritten Helge Nordahl, Bærum, innleddet med remis mot sin klubbkamerat Christian Schei (med 700 ratingpoeng mindre), og kom seg vel aldri helt igjen. Pål viste ingen svakhetstegn og sparserte i mål med en overlegen seier i lommen.

Pål V. er sensasjonelt nok en Hagesæther som ikke har noen sjakkspillende søsken, men han er intet ubeskrevet blad for det. Han ble lille-

12.Sxe6! Et kjent knep, som lar hvits dronning sette klørne i Th8. Det er imidlertid ikke risikofritt, dronningen blir satt ut av spill og må leve i frykt en stund. 12...Dxe6 13.Dxg7 0-0-0 14.Dxh8 Dg6 15.g4?? Jeg tipper hvit glemte at sorts neste trekk truer ...De4+, da dronningen ikke har tid til å flykte via h7. Hvit burde ha sett på roligere trekk, for selv om dronningen ikke kan nære seg, er den ikke i fare umiddelbart. 15.0-0! ble spilt av Sverre Johnsen da han slo P. Haugli og kom på delt 1.plass i Lillestrøm GP i 1986, og stammer fra et lynparti mellom E. Agdestein og SJ. Vil du vite mer, les NSB 9/10 1986! 15...Te8 16.h4 h5 17.Lg5 Sd8 18.Lxd8 Kxd8 19.Tfe1 f4 20.f3 Ke7 21.c4 c6 22.cxd5 cxd5 23.c4 vinner iflg. SJ. 15...Dxg4 16.f3 Desperat, men det er ulvetider. 16.Tfl De4+ 17.Kd1 (17.Le3 f4) Sxd4 18.cxd4 Dxd4+ 16...Dxf3 17.Tf1 Dxc3+ 18.Ke2 Sxd4+ 19.Kf2 Df3+ 1-0

puttnorgesmester i 1990. Han lærte å spille sjakk så sent som for fire år siden, men har bevist at det ikke er noen hindring for å gjøre det godt!

□ Pål V. Hagesæther - Paul Inge Dahl ■

NM Kadett (3) 1991, Engelsk

1.c4 c5 2.Sc3 Sc6 3.g3 g6 4.Lg2 Lg7 5.e3 e6 6.Sge2 Sge7 7.0-0 0-0 8.d4 cxd4 9.exd4 d5 10.c5 b6 11.cxb6 axb6 12.Le3 Sf5 13.Tc1 Ld7 14.Lh3 e5 15.Lxf5 Det følger stor risiko med å gi fra seg kongefløyens forsvarsbrikke nr. 1, men hvit skaper taktiske sjanser mot sorts svake senter. 15...Lxf5 16.dxe5 Sxe5 17.Sd4 Lh3 18.Te1 h5 19.Lf4 Sg4 20.f3 g5? 20...Sf6 21.Sc6 med idéen Se7+ gir tilbake d-bonden, men sort får en aktiv løper på g7, og kongen er fortsatt trygt plassert. I partiet blir sort revet i filler av hvits dynamiske brikker. 21.Sc6 Dd7 22.Se7+ Kh8 23.Lxg5 d4 24.Scd5 Se5 25.Lf4! Sg6 26.Sxg6+ fxg6 27.Sxb6 Db7 28.Sxa8 g5 28...Dxa8 måtte spilles. Nå overflommes stillingen av hvits brikker. 29.Tc7 Dxa8 30.Tee7 Lf6 31.Th7+ Kg8 32.Db3+ 1-0

Jevnspilt lilleputtklasse

I lilleputtklassen ble det delt tittel mellom Kenneth Gvein, OSS og Bjarte Leer-Salvesen, Kristiansand. Kenneth gikk systematisk til verks; han tapte ikke et eneste parti underveis, mens Bjarte innleddet forsiktig, for så å vinne

KADETT

1	Pål V. Hagesæther, Hauge	1530	+17 +06 +30 +11 =02 +05 +13 +08 =03	8																																												
2	Helge A. Nordahl, Bærum	1915	=31 +15 +34 +10 =01 +13 +05 -03 =04	6½																																												
3	Kjartan L.-Salvesen, Kr.sand	1598	=22 -28 +41 =26 +18 =04 +14 +02 =01	6½																																												
4	Stian Stengrundet, Trysil	1636	+34 =16 +46 =07 =11 =03 +20 +15 =02	6½																																												
5	Thomas Schamaun, OSS	1350	+51 +09 =07 +31 +14 -01 -02 +11 =06	6																																												
6	Georg S. Børresen, Bodø	1601	+32 -01 +09 =19 =12 +27 =10 +17 =05	6																																												
7	Ross Porter, Stavanger	1462	+21 +41 =05 =04 -13 =09 +25 =10 +18	6																																												
8	Jon Kristian Røyset, Tromsø	1834	+45 +27 -14 +33 +20 =11 +16 -01 =09	6																																												
9	Eirik Sandal, Fana	1696	+26 -05 -06 +41 +28 =07 +30 +13 =08	6																																												
10	Lasse Aass, Evje	1702	=20 +35 +44 -02 +30 =26 =06 =07 +21	6																																												
11	E Parr, Nittedal	5 ½ 12 E Vangen Jordet Gjøvik	5 ½ 13 S Hjøberg OSS	5 14 P Kalland, Kongsving.	5 15 F Johnsen, Sarpsborg	5 16 S Gabrielsen, Bergens	5 17 G Ferkingsstad, Sevland	5 18 KA Skåre, Bergens	5 19 J Myhrvold Hønefoss	5 20 R Kjellstrøm OSS	5 21 HA Boland	Bærum	5 22 R Zero Hammerfest	5 23 E Eldholm	Sevland	5 24 M Digernes Nittedal	5 25 T Leer-Salvesen	Kr.sand	5 26 J Andersen Kongsving.	4½ 27 A Østby OSS	4½ 28 KM Aasen Sandane	4½ 29 J Nordland Trysil	4 30 PI Dahl Namsos	4 31 C Schei	Bærum	4 32 TS Johnsen Moss	4 33 M Ryssdalsnes Sandane	4 34 L Hagesæther Hauge	4 35 SO Wold, Merakerst.	4 36 Ø Skåre, Luster	4 37 M Waagan Fredrikst.	4 38 TJ Selmer, Kongsving	4 39 R Gulbrandsen, Moss	4 40 A Hammerstad Asker	4 41 HP Jansson Fredrikst.	3½ 42 JG Belsby, Sarpsborg	3½ 43 AK Bære,	Fana	3½ 44 KM Aanestad Randaberg	3½ 45 A Madsen Steinker	3 46 S Folkestad Sandane	3 47 A Godø Aalesund	3 48 I Lahlium Gjøvik	3 49 S Skarra Trondhjems	3 50 R Sætran Kr.sund	2½ 51 HT Køien Valer	1 52 W Veitsle Stjernen	0

sine fem siste partier.

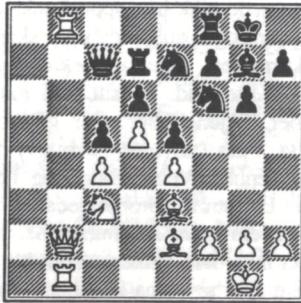
Kenneth er 11 år og har spilt sjakk i klubben i to år. Før NM lalet han opp ved ikke å delta i så altfor mange turneringer, noe som viste seg å være smart. Bjarte (12) er den yngste av de tre Leer-Salvesen-bredrene og må ha satt noe av en uoffisiell norsk rekord i ratingfremgang: Hele 518 poeng gikk han opp på seks måneder! Han vant også gullmedaljen i skjønnhetskonkurransen, utdelt og bekostet av Anna Elisabeth Westerlund, for sitt parti mot Ellen Hagesæther. Skjønnhetspremier gikk også til Sondre Bæ, Fana (solvmedaljevinner) for sitt parti mot Kenneth Veim, Hauge og Terje Johansen, Lillestrøm (bronsemedalje) for sitt parti mot Svein Lian, Åskameratene. Som vanlig var det ikke bare vinnerne som ble berømt for sitt spill av Anna Elisabeth, også tapperne fikk vakre ord og trøstpremie med seg på veien.

□ Bjarte Leer-Salvesen-Ellen Hagesæther ■

NM Lp. (5), 1991, Moderne

1.c4 g6 2.d4 Lg7 3.Sc3 d6 4.Sf3 Sd7 5.Lf4 c5 6.d5 Sb6 7.Dc2 Lf5 Sort faller ikke for 7...Sxc4? 8.Da4+! 8.e4 Lg4 9.Le2 Lxf3 10.Lxf3 Dd7 11.Le2 Sf6 12.0-0 0-0 13.Tabl e6 14.Tfd1 e5 15.Le3 a5 16.a3 Sc8 16...a4 ville være mer i tråd med sorts plan om å holde dronningfløyen lukket. Da er 17.b4 axb3 18.Dxb3 Sa4 19.f3 Sxc3 20.Dxc3 Ta7 kritisk, og sort må forsøke å oppveie den

svake b7-bonden med press mot a3. 17.b4 axb4 18.axb4 b6 19.bxc5 bxc5 20.Tb3 Ta7 21.Tdb1 Se7 21...Td8 med planen ...Se8 kunne kanskje spilles, men sorts stilling er likevel ubehagelig passiv. 22.Db2 Dc8 23.Tb6 Td7 24.Tb8! Utnytter det faktum at Td7 opptar et viktig felt for Sf6. 24...Dc7

25.Lg5! Forbereder en utspekulert taktikk. 25...h6 Prøver å skape rom, men... Ikke 25...Txb8 26.Dxb8+ Dxb8 27.Txb8+ Lf8 28.Lh6 26.Lxf6 Lxf6 27.Lg4! Tdd8 28.Tb7 Da5 29.Ta1! Poenget. Sorts dronning er fanget. 29...Dxa1+ 30.Dxa1 Ta8 31.Db2 g5 32.g3 Sc8 33.Tb8 Sa7 34.Txa8 Txa8 35.Db7 Te8 36.Dxa7 Le7 37.Lh5 Kf8 38.Dd7 Td8 39.Df5 Ke8 40.Dxf7+ Kd7 41.Lg4+ Kc7 42.Dxe7+ Kb6 43.Dxd8+ Ka6 44.Lc8+ Ka7 45.Dc7+ Ka8 46. Db7+ 1-0 Flott spilt av unge Leer-Salvesen.

LILLEPUTT

1 Kenneth Gvein, OSS	1409	+24=02 +33=04+22+08=03+11=07+05=06	8½
2 Bjarte L.-Salvesen, Kr.sand	1526	+16=01—05=17+32=23+09+15+08+04+03	8½
3 Kristian D. Trygstad, 1911	1312	+39=06+38+12+13=04=01=16+11+07—02	8
4 Simen M. Klevstrand, OSS	1462	+40+25+09=01+05=03+15=07=06—02=08	7½
5 Lars R. Løver, Fredrikstad	1322	+26+43+02+22—04=07—11+19+24—01+16	7½
6 Nina Hagesæther, Hauge	1385	+46=03—12=29+42=47+13+22=04+16=01	7½
7 Anders G. Iversen, Gjøvik	1167	+32+13+14=08+47=05+19=04=01—03=10	7
8 Andreas G. Rabben, OSS	1238	+21+17=47=07+23—01=22+35—02+15=04	7
9 Jon A. Berg, Namsos	1049	+48+30—04+26—24+10—02+27=18=11+19	7
10 Torstein Bae, 1911	1134	+37—15+20—23+17+09=12+32+22+18=07	7
11 G Einvik Lillestrøm	6½ 12 TR Hansen Remis	6½ 13 SK Bæ, Fana 6½ 14 S Lillehaug Gjøvik 6½ 15 E Selsås Hauge 6 16 J Viestad Hauge 6 17 K Meyer Sandane 6 18 GK Sande Hauge 6 19 T Johansen Lillestrøm 6 20 R Bjørneset Volda 6 21 E Gulliksen Remis 6 22 S Arnesen Volda 5½ 23 SH Lian Åskam. 5½ 24 Ø Folkestad Sandane 5½ 25 D Lilleørren OSS 5½ 26 K Veim Hauge 5½ 27 PI Berntsen Moss 5½ 28 FO Farstad Alesund 5½ 29 ØB Skeie Hamar 5½ 30 AW Lundberg Haugesund 5½ 31 PØ Bru Hauge 5½ 32 E Hagesæther Hauge 5 33 G Ytrestad Volda 5 34 H Jansson Fredrikst. 5 35 K Brækkan Remis 5 36 Ø Hovstad Kongsgård 5 37 H Bentsen 4½ 38 BO Vik Lysefj. 4½ 39 A Olsen Kr.sund 4½ 40 CG Lavik Fana 4½ 41 D Snarheim Haugesund 4½ 42 OMT Myrstad Steinkjer 4½ 43 E Jensen Kr.sund 4½ 44 OKF Olsen Porsgrunn 4½ 45 TJ Rønning Raufoss 4½ 46 T Selmer Kongsgård 4 47 CH Carlsen Konnerud 3½ 48 V Johnsen Øksfjord 3 49 E Ellingsrud Nordstrand 3 50 N Rimstad Moss 2½ 51 K Stange Hauge 2	

□ Lars Løver - Kenneth Gvein ■
NM Lp. (10), 1991, Siciliansk, dragen
1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6
5.Sc3 g6 6.Le3 Lg7 7.f3 0-0 8.Dd2 Sc6
9.0-0-0 Ld7 10.Lc4 Tc8 11.Lb3 Se5 12.h4
h5 13.Lh6 Sc4 14.Lxc4 Txc4 15.Lxg7 Kxg7
16.Dg5 Tc5 17.Sf5+? Hvit tvinger sort til å vinne bonde. 17...Lxf5 18.exf5 Txf5 19.De3
b6 20.Tdgl Te5 21.Dd2 Da8 22.Dd3 Hvit beskytter f3 for å spille g4, men sort styrer det hele med sikker hånd ved å bytte av de riktige brikkene. 22...Sd5 23.g3 Sxc3 24.Dxc3
Tc8 25.Da3 Tec5 26.Th2 Dd5 27.Td2 De6
28.Da6? Lar sort avslutte det hele med en pen kombinasjon, men hvit står uansett dårligst.
28...Txc2+! 29.Txc2 De3+ 0-1

Suveren minimester

Leif Erlend Johannessen (11) feide all motstand av brettet og avgå bare en remis på de elleve rundene. Han kommer fra en sjakkfamilie og har spilt aktivt siden han var seks. Storebror Asgeir (17) er en ikke ukjent junior-spiller og far Kai Ingolf er nyvalgt leder i NSFU. Sin unge alder til tross, Leif Erlend har en imponerende meritliste bak seg: Delt seier i miniputtklassen i landsturneringen i 1990, seier i NM for ungdom i kl. under 10 år 1990, sammenlagtseier i mp.kl. i Barnas Grand Prix 1990. Dessuten leder han årets BGP-sesong.

Hvordan har du blitt så god så ung, da, Leif Erlend? "Jeg spiller mye lynsjakk hjemme, og sånn" smiler han beskjedent. "Jeg spiller ikke så veldig aggressivt, og dessuten hadde jeg nesten hjemmebane her på Gjøvik, vi bodde hos mormor og morfar". Seieren i den ordinære turneringen ble fulgt opp med storserier i lynsjakk-NM dagen etter. Resultatet? 18 av 18! Det er ikke bare undertegnede som tror at vi vil få høre svært mye til Leif Erlend Johannessen de kommende årene... MH

□ Leif E. Johannessen - Bendik Bjerke ■

Miniputt (6), 1991, Dronninggambit
1.d4 d5 2.c4 e6 3.Sc3 Sf6 4.Lg5 Le7 5.Sf3
0-0 6.e3 Se4 Laskers forsvar, en solid variant. 7.Lxe7 Dxe7 8.cxd5 Sxc3 9.bxc3 exd5
10.Ld3 Lg4 11.0-0 Sd7 12.Te1 Df6 13.Le2
Tad8 14.Tb1 Dc6 15.Dc2 f5 16.Db3 b6
17.Lb5 17.c4! gir hvit liten fordel. 17...
Dd6 18.Lxd7 Lxf3! Presist. Turneringens overlegne vinner møter sterkt motstand.

MINIPUTT

1 Leif E. Johannessen, OSS	1508	+12+31+11+05+04+06=02+07+03+19+09	10½
2 Erik Eikeland Åsane		-04+14+37+11+09+03=01+05+19—06+12	8½
3 Einar Lindboe, Trondhjems	1120	+34+09—05+07+10—02+11+04—01+12+06	8
4 Sjur Ferkinstad, Sevland	1036	+02+32+10=06—01+13+05—03=07+11+14	8
5 Øivind Grotmol, 1911	916	+22+33+03—01+16+21—04—02+15+07+13	8
6 Bendik Bjerke, Strømmen	1400	+39+16+20=04+13—01—07+17+09+02—03	7½
7 Lars Tveiten, Moss	878	+17=13+21—03+23+22+06—01=04—05+11	7
8 Lars Grotmol 1911		+14—10+26—09—31+25—15+28+16+18+19	7
9 Lars Kvalbein Stangeland		+WO-03+27+08—02+15=19+12—06+20—01	6½
10 Pål Grashei, Stangeland	632	+41+08—04+31—03—11—14+30+26=25+20	6½
11 OE Nordahl Bærum 6 12 P Johnsen Øksfjord 6 13 RA Thronsen Stjørdal 6 14 Ø Farstad Alesund 6 15T Bakervik Fana 6 16 S Bjerke Strømmen 6 17 GK Fjellheim Sevland 6 18 MG Iversen Gjøvik 6 19 SA Sæther Fredrikst. 5½ 20 G Erlandsen Åskam. 5½ 21 J Meyer Sandane 5½ 22 A Jenssen Moss 5 23 JG Lavik Fana 5 24 Ø Jervan Fredrikst. 5 25 IK Waarum Raufoss 5 26 E Aanestad Randaberg 5 27 R Bakervik Fana 5 28 K Bjørneset Volda 5 29 GR Rønning Raufoss 5 30 O Grashei Stangeland 5 31 K Svenskerud Gjøvik 4½ 32 C Midøy Bærum 4½ 33 M Einvik Strømmen 4 34 J Kristensen Bærum 4 35 Ø Eikeland Åsane 4 36 Y Erlandsen Åskam. 4 37 S Bæ Fana 3½ 38 T Hagesæther Hauge 2½ 39 F Jensen Kr.sund 2			

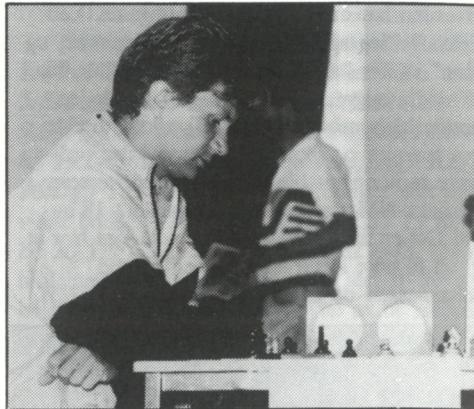
19.gxf3 Dg6+ 20.Kh1 Txd7 21.Tg1 Dh5
22.f4 Tg6 23.Dd1 Dh4 24.Df3 Tdd6
25.Dg3 Dwg3 26.Txg3 Tg6 27.Tbg1 Txg3
28.hxg3 Tc6 29.Tc1 b5 30.Tb1 a6 31.Tb3
Kf7 32.Kg2 Kf6 33.f3 Te6 34.Kf2 g5 Etter 34...h5 ville ikke hvit hatt mye å spille på, og remis ville nok ha vært det mest sannsynlige resultatet. Ifølge bulletinen tilbød hvit remis en, og sort to, ganger i løpet av dette tøffe oppgjøret. 35.Tblg4 36.Th1! Unge Johannessen ser sin mulighet. Dette er begynnelsen på en rekke sterke trekk som bringer hvits brikker inn i den sorte stillingen. 36...Kg6 37.fxg4 fxg4 38.Th4 h5 38...Kf5 39.Txh7 Tc6 40.Th5+ Ke4 41.Ke2 og sorts konge er lurt opp i stry. 39.f5+! Kf5 40.Txh5+ Kg6 40...Ke4 41.Ke2 og sorts brikker er lenket til stedet pga av trusselen Te5 matt. Hvit kan plukke med seg g-bonden som en forsmak på innhøstingen. 41.Txd5 Tg6+ 42.Kg2 Tf3 43.Te5 Kf6 44.Te4 Kf5 44...Kg5! gir hvit mer å bryne seg på av tekniske problemer. 45.Tf4+ Txf4 46.gxf4 a5 47.a3 Ke4 48.Kg3 Kd3 49.f5 Kxc3 50.f6 b4 51.axb4 axb4 52.f7 b3 53.f8D b2 54.Dc5+ Kd3 55.Db4 Kc2 56.Dc4+ Kd2 57_Db3 Kc1 58.Dc3+ Kb1 Hvit vet hvordan man tar seg av en fribonde. Resten setter ikke minimesteren på prøve. 59.e4 Ka2 60.Dc2 Kal 61.Da4+ Kb1 62.e5 Kc1 63.Db3 b1D 64.Dxb1+ Kxb1 65.e6 Kc2 66.e7 Kd3 67.e8D Kxd4 68.Dc6 Ke5 69.Kxg4 1-0 En hard kamp som viser at minimesteren kan mer enn å ta motstandernes brikker.

Uforutsigbar mesterklasse

Det gikk dramatisk for seg i mesterklassen i år. Steinar Moen, Gjøvik, som lå helt i teten å poeng med Jan Sigmund Berglund, ble alvorlig syk og måtte trekke seg fra turneringen en runde før slutt. Med seier i 9.runde kunne dermed Berglund sikre udelst seier, noe de færreste hadde tippet på. Etter fire runder hadde hammerfestingen, som nå er bosatt i Tromsø, nemlig bare 2 små poeng. Fem strake seirer gav imidlertid plass i eliteklassen neste år, noe også sølvvinner Geir Ivar Henriksen kan se frem til.

Trioen Moen, Hjelmås og Schjønsby fra arrangørklubben jobbet titt og ofte både som demonstrasjonsbrettvakter og kantinepersonale, og det var ikke få som sperret øynene opp da det stod å lese i bulletinen at de ikke bare deltok i mesterklassen, men også lå i teten under store deler av turneringen. Moen, selv med en runde mindre spilt, endte til slutt opp på femteplass, mens Hjelmås tok sjetteplassen. To resultater som imponerer!

Det blir ikke første gang sjakkskribenten Berglund får delta i den gjeveste klassen: I Asker i 1988 kom han på 2. plass i mesterklassen og spilte i eliten i Randaberg året etter. Klubbkamerater av 32-åringen kunne avsløre at det er når han får inn de to åpningene han virkelig kan, Trompovskij og Hollandsk, at det blir så det suser. I Asker ble det 5 Trompovskij og 4

Den beslutsomme mester.

Hollandsk (!), mens det på Gjøvik "bare" ble 4 og 3 av hver.

▫ Frode Christiansen - Jan S. Berglund ▫

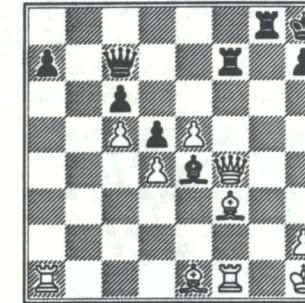
NM Mester (7), 1991, Hollandsk

1.d4 f5 2.c4 Sf6 3.Sc3 e6 4.Sf3 d5 5.e3
5.Lf4 for å prøve å få en mer aktiv stilling, er en annen mulighet. 5...c6 6.Se5 Sbd7 7.f4? En dobbel stonewall! En interessant måte å takle hollandsk på. 7...Le7 8.Le2 0-0 9.0-0 Se4 10.g4 Sxe5 11.Txe5 Sxc3 12.bxc3 g6 13.a4 Tf7 14.a5 14.La3 er mer i tråd med stillingens krav. 14...b6 15.gxf5 gxf5 16.axb6 Dxb6 17.cxd5 17.c5!? Dd8 18.c4, for å få press før avbytte på d5, fortjener oppmerksomhet. 17...exd5 18.c4 Le6 19.c5 Dc7 20.Ld2 Lg5 21.Kh1 Kh8 22.Lh5 Tg7

KLASSE MESTER

1 Jan S. Berglund, Tromsø	2078	+47	-05	=04	=23	+19	+29	+24	+02	+11	7																																											
2 Geir Ivar Henriksen, Tempo	2078	+33	-37	+18	=09	+17	+06	=05	-01	+10	6½																																											
3 Eirik T. Gullaksen, Bergens	2253	+27	-04	=17	=38	=41	+39	+28	=07	+06	6½																																											
4 Jon Fredrik Rørvik, Tempo	2109	+42	-03	=01	=15	=10	+30	=08	=12	+07	6																																											
5 Steinar Moen, Gjøvik	2164	+26	+01	=15	=07	+16	+09	=02	=10	-	6																																											
6 Lars Hjelmås, Gjøvik	2206	+20	+14	=28	+41	=09	-02	=07	+16	-03	5½																																											
7 John A. Kvamme, Bergens	2065	+48	+24	=37	=05	+08	=16	=06	=03	-04	5½																																											
8 Thor Geir Harestad, Randaberg	2173	=12	=16	+24	+37	-07	+11	=04	=09	=14	5½																																											
9 Øivind Johansen, Sarpsborg	2063	+31	+29	+25	=02	=06	-05	=16	=08	=13	5½																																											
10 Johannes Høie, Moss	2138	-11	+47	=23	+18	=04	+41	+19	=05	-02	5½																																											
11 T Gulbrandsen, Nordstrand	5½	12 OØ Bergstad, Brugata	5½	13 E David, Aure	5½	14 I Chavannes, Arb.	5½	15 J-E Paulsen, Sandnes	5 16 P Fossan, Bergens	5 17 SW Nilsen, Tromsø	5½	18 JV Vestly, Sandnes	5 19 J Jansson, Asker	5 20 JF Næs, OSS	5 21 NR Grotnes, Brugata	5 22 KA Mork, Bergens	5 23 I Dahl, Asker	4½	24 F Christiansen, Strømmen	4½	25 K Yndesdal, Nittedal	4½	26 GB Hansen, Narvik	4½	27 D Takle, Fana	4½	28 A Schjønsby, Gjøvik	4½	29 J Steedman, R.berg	4 30 A Danielsen, Nordstrand	4 31 Sy.Johnsen, OSS	4 32 S Nørve, Stjernen	4 33 E David, Aure	4 34 FB Jæger, Tromsø	4 35 H-I Kongevold, Moss	4 36 A Johannessen, OSS	4 37 PG Stokstad, OSS	3½	38 J Sørgjerd, Ski	3½	39 Sv. Johnsen, OSS	3½	40 KE Johannsen, Moss	3½	41 B Egede-Nissen, Dram.	3 42 F Westerby, Brugata	3 43 T Hoff, Stjernen	3 44 H Gundersen, Randa.	3 45 E Høidahl, Stav.	3 46 S Sollid, OSS	3 47 B Thanke, Nords.	2½	48 G Bjugn, Lyderhorn	1½.

23.Df3 Tag8 24.Le1 f4! Sort tar affære allerede før løperen kommer til g3. Dette ser lovende ut for sort, men hvit har uforutsette ressurser. 25.exf4 Lf5 26.De3 Le4+ 27.Lf3 Lxf4! 28.Dxf4 Tf7

29.Lxe4? Det defensive De3 taper nok ikke, men dette trekket er mer spennende. Psykisk sett føler kanskje hvit seg allerede litt mørbanket av sorts aggressive takter. 29.De3 Txf3 (29...Tgf8 30.Kg1! Txf3 31.Txf3Txf3 32.Dg5) 30.Txf3 A) 30...Df7 31.Ta3 eller 31.Lg3 B) 30...Tf8 31.Kg1 29...Txf4 30.Txf4 dxe4 31.Lh4 Tg6?! 31...h6 ser tryggere ut, men Tafl gir hvit gode angrepsmuligheter. 32.Lf6+? Hvorfor ikke 32.Tf8+ Kg7 33.Ta8, som får sorts dronning til å rømme? 32...Kg8 33.Txe4 Dd7 Hennes majestets inntreden på de svake hvite feltene er

avgjørende. 34.e6 Dd5 35.Tae1 Tg4 0-1

Rett på sak i klasse 1

Tormod S. Johansen grabbet raskt til seg ledelsen og beholdt den helt til mål. Hele to poeng mer enn nærmeste konkurrent erobret 22-åringen fra Moss, som går under tilnavnet "Advokaten" pga. jusstudier i Oslo. Johansen har ikke spilt NM siden 1983, og har de senere årene nesten bare spilt i Østlandsserien, på Moss' førstelag. Han sier selv at han var svært lite forberedt og karakteriserer sin stil som "posisjonelt saklig". Her kommenterer vinneren et av sine tre vinstpartier med Bird.

▫ Tormod Johansen - Trond Svela ■

Bird

1.f4 d5 2.Sf3 Sf6 3.g3 Lf5 4.Lg2 e6 5.b3 c6 5...c6 er passivt, men solid - c5 for å erobre sentrum er mer ambisiøst. 6.Lb2 Sbd7 7.e3 Db6 8.0-0 Le7 Muligens bør hvit vente med å erklære seg, f.eks Sc3. Nå får svart et initiativ på kongefløyen. 9.Sc3 h5 10.Sh4 Th7?! Det må finnes nyttigere trekk, f.eks Lh7 eller Lg4. 11.Sxf5 Hvit kan også spille 11.De2 med idéen d3,Kh1 og e4 (11...Lxc2?? 12.d3) for å bryte i sentrum. 11...exf5 12.Sa4 Dc7 13.c4 Bryter i sentrum som svar på svarts offensiv på kongefløyen. 13...h4

KLASSE I

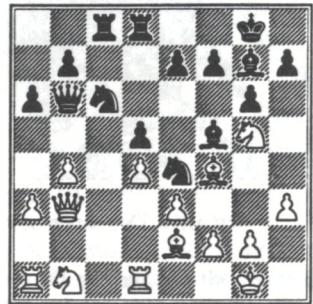
1 Tormod S. Johansen, Moss	1922	+56	+28	+21	+02	=09	+10	+03	+04	+05	8½																																																																									
2 Ole-Jacob Kristiansen, Løten	1821	+30	+13	+47	-01	+12	=11	=04	+15	=08	6½																																																																									
3 Hans Petter Opdahl, Surnadal	1912	+43	+47	+23	=04	=20	+29	-01	=07	+09	6½																																																																									
4 Trond Kierulf Botnen, ASKO	1843	+46	+42	+32	=03	=11	+09	=02	-01	=07	6																																																																									
5 Bjørn Sparby, Nittedal	1760	+53	+65	-13	=14	=15	+42	+06	+09	-01	6																																																																									
6 Ragnar Edvardsen, Drammen	1942	+50	+17	=11	=10	=29	=20	-05	+31	+21	6																																																																									
7 Gisle Salem, Løten	1859	=54	+51	+28	=29	-10	+23	+44	=03	=04	6																																																																									
8 Jørgen Bjalke, Asker	1886	+25	-12	=26	+51	-22	+43	+40	+20	=02	6																																																																									
9 Olav Otterlei, Bergens	1872	+62	+40	+22	+12	=01	-04	+11	-05	-03	5½																																																																									
10 Trond Svela, Sandnes	1903	=24	+52	+57	=06	+07	-01	=14	=16	=15	5½																																																																									
11 TE Eikeland, Fyllingsd.	5½	12 H Theting Kragerø	5½	13 Sidselrud Kongsving.	5½	14 C Tunge Stavanger	5½	15 T Melkeraaen Randaberg	5½	16 R Abrahamsson Fnatt	5½	17 J Szalai ASKO	5½	18 M Lilleøren Stjernen	5½	19 K-R Johansen Sjakkam.	5½	20 R Stenvold Gjøvik	5 21 PG Svendsen	1911	5 22 TE Nilsen	Ski	5 23 J Spillum	Moss	5 24 AH Berg Bærum	5 25 L Sidselrud Kongsving.	5 26 A Monsey Trondhjem	5 27 T Henriksen Stjernen	5 28 Ø Kvamme Hønefoss	5 29 AR Simensen Sarpsborg	4½	30 OJ Gyldenås Nordstrand	4½	31 T Østrem Nordstrand	4½	32 G Stake Larsen OSS	4½	33 G Stray Moss	4½	34 JR Johansen Sarpsborg	4½	35 G Glorvigsmoen Valer	4½	36 H Stengrund Trysil	4½	37 SH Johnsen Vadse	4½	38 D Nøding Stjernen	4½	39 T-M Lien Fyllingsd.	4½	40 F Marcussen Nordstrand	4 41 KS Thoreby Sarpsborg	4 42 J Solberg Moss	4 43 O Andersen	Ski	4 44 J Melkevik Sealand	4 45 J Synnestvedt Nordstrand	4 46 M Bogen Tønsberg	4 47 C Endresen Randab.	4 48 O Nordheim Moss	4 49 B Haveland Bærum	4 50 H Rangey Ski	4 51 G Stenersen OSS	3 52 R Torstensen Løten	3½	53 A Hanevik Nærøe	3½	54 G Helmersen Strem.	3½	55 PK Vigdal Nordstr.	3½	56 L Onstad Moss	3 57 KM Haug Stjernen	3 58 J Andreassen Stjernen	3 59 A Olsen Kr. sund	Olsen Kragerø	3 61 SA Haug Gjov.	3 62 PT Aanonsen Heggeli	2½	63 O Sande Randab.	2½	64 O Cappelen Stav.	2 65 O Leppered Stjern.

14.cxd5 hxg3?! 14...Sxd5 15.Tc1 S7f6
16.Dc2 med valget mellom hxg3 17.Dxf5 eller
16...g6 15.Dxc6! Svarts bonde på h2
blokkerer angrepet og bondeofferet er bare
temporært. 15...gxh2+ 16.Kh1 bxc6
17.Dc2 Tc8 18.Dxf5 g6 19.Dd3? Etter Dc2
har hvit klar fordel. Bøndene på c6 og h2 bør
falle og hvit vinner sluttspillet etter diverse
avbytter. 19...Sh5 20.Tf3 Sgf6 21.Lxf6
Springeren utgjør en større trussel mot hvits
konge enn løperen 21...Lxf6 22.Tc1 Td8
23.De4+? Hvit spiller på feil plan. For det
første hjelper hvit svarts konge å komme i
sikkerhet, en strategisk bommert. Dessuten er
det taktiske finesser på lur. Hvit har gjort to
dårlige dametrekk og svarts aksjer stiger i
verdi. 23...Kg8 24.d4 Planen var å
nøytralisere svarts løper, men... 24...Te8!
25.Dc2 25.Dxc6?? Dxc6 26.Txc6 Lxd4!!
27.exd4? Sg3+! og svart vinner. 25...Dd7
Svart har åpenbart planlagt Dg4. 26.Dxc6 ??
Logisk kortslutning! Hvit vil besvare Dg4 med
Sc5!, men svarts dronning dekker jo fortsatt på
c6. Men hvit har problemer uansett: f.eks: A:
26.Lh3 Sg3+ 27.Txg3 Txh3 med klar fordel til
svart. B: 26.Th3 Dg4 Med idéen Lh4, Sg3 og
Txe3. 26...Dg4?? Svart forsømmer sin
sjanse. 26...Dxc6 bør vinne. 27.Sc5! Sg3+
Eller 27...Lh4 28.Sd7+ Kg7 29.Se5 med klar
fordel til hvit. 28.Txg3 Dg3 29.Sd7+ Kg7
30.Dxf6+ Kg8 31.Dg5 Dxe3 Hvit får
materiell og vinner uten større besvær. 32.Tf1
Te6 33.Sf6+ Txf6 34.Dxf6 Th5 35.Dc6 a5
36.De4 Dd2 37.a4 Th4 38.d5 Tg4 39.Df3
f5 40.d6 Dxd6 41.Dd5+ Dxd5 42.Lxd5+
Kg7 43.Kh2 Kf6 44.Lc4 Ke7 45.Tf3 Kd6
46.Tg3 Txf4 47.Txg6+ Kc5 48.Kg3 Txc4
49.bxc4 Kxc4 50.Tb6 1-0

Runar Thorstensen fra Løten oppnådde ingen
svimlende suksess i turneringen som helhet,
men i 5. runde spilte han glitrende og fikk
skjønnhetspremien for det følgende partiet.

□ Oddmund Sande - Runar Thorstensen ■
NM Kl. I, 1991, Dronningbondeåpning
1.d4 g6 2.Sf3 Lg7 3.Lf4 d5 4.e3 Sf6 5.h3
0-0 6.Le2 c5 7.c3 Sc6 8.0-0 cxd4 9.cxd4
Db6 10.b3 Nå er det sort som har initiativet.

10...Se4 11.a3 Ld7 12.Dd3 a6! 13.b4?
Tac8 Hindrer Sc3. 14.Td1 Etter et par
passive trekk, har hvit problemer med å finne
normale utviklingstrekk. Hvis 14.Sbd2 Sxb4!
15.axb4 Lb5 eller 15.Db1 Sc3. 14...Tfd8
15.Sg5 Et panikkartet forsøk på å fjerne den
irriterende springeren på e4. 15...Lf5 16.Db3
Her følger den taktiske virvelvinden som virkelig
gjør seg fortjent til skjønnhetsstemelet.

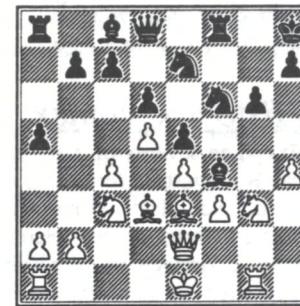
16...Sxd4!! 17.exd4 Sf2!! 18.Kxf2 Lc2!
19.Df3 Lxd1 20.Le3 20.Ta2 er bedre, men
med tårn og tre bønder for to springere, står
sort materielt sett til vinst likevel. 20...Tc2
21.Sd2 Txd2! 22.Txd1 22.Lxd2 Dxd4+
23.Le3 Dxal 24.Dxf7+ Kh8 25.Se6 Lxe2
26.Sxd8 Df1 + 27.Kg3 og sort vinner lett.
22...Txal 23.Lxd1 f6 24.Lb3 fxg5
25.Lxd5+ e6 Sort truer også 26...Tf8...
26.Kg1 Txd5 0-1

Spennende til siste slutt

I klasse 2 så det lenge ut til at Tomm Gulliksen, Stjernen var ustoppelig. I syvende runde gikk imidlertid klassens lavest ratede spiller på et tap for Terje Pedersen fra Tromsø, som etter sterkt spill i den påfølgende runden sikret klasseseieren med remis i 9. runde. Terje Pedersen (23) karakteriserer det han bedriver på sjakkrettet som "banzai-opplegg", dvs. han ofrer gjerne brikker for å få en aktiv stilling. Med sin "spaca kongeinder" håver han inn poeng, som vi skal få se i det neste partiet. Pedersen var debutant i NM-sammenheng. For en blakk datastudent blir det for dyrt å bevege seg så langt utenfor klubben.

□ Sigmund Løvåsdal - Terje Pedersen ■

NM Kl.2 (8), 1991, Kongeindisk
1.d4 g6 2.c4 Lg7 3.Sc3 d6 4.e4 e5 5.d5
5.dxe5 vil gi hvit en litteliten fordel. 5.d5 til-
later sort å utvikle springerne til e7 og d7, og
han sparer tid i forhold til en vanlig konge-
inder. Hvit kan prøve å utnytte dette ved å
spille aggressivt, kanskje med trekk som g4,
h4!?. 5... Se7 6.Ld3 Sd7 7.Le3 a5 8.Sge2
8.f3!? med planen g4,h4 er interessant. 8...f5
9.f3 f4 10.Lf2 0-0 11.g4? Dette ville ha
vært sterkt hvis hvit hadde kunnet ta igjen med
h-bonden. I stedet gir det bare sort flere felter
å okkupere. 11...fxg3 12.Sxg3 Lh6 13.h4
Sf6 14.De2 Lf4! 15.Tg1 Kh8 16.Le3

16...Sh5! Sort ser at adgang til g6-feltet og
kontroll over f4 er nøkkelen til hans stilling,

KLASSE II

1 Terje Pedersen, Tromsø	1514	-23 +69 +63 +35 +16 +27 +05 +09 =03	7½
2 Ole Woldseth, Fyllingsd.	1631	+76 +03 =07 -09 +71 +25 +06 =04 +10	7
3 Ivar Danielsen, Stavanger	1720	+64 -02 +53 +52 =18 +34 +13 +05 =01	7
4 Marianne Hagen, Brugata	1688	=26 +79 +19 +51 -05 +13 +50 =02 +08	7
5 Tomm Y. Gulliksen, Stjernen	1492	+66 +67 +32 =12 +04 +08 -01 -03 +09	6½
6 Tore Kallset, Kristiansund	1689	=19 =40 +36 +65 +15 =12 -02 +39 +20	6½
7 Per Øyvind Ottestad, Arbeid.	1518	+33 +53 =02 -08 =32 =20 +51 +38 +14	6½
8 Jan Børge Wilsbeck, OSS	1498	+30 =15 +20 +07 +17 -05 =33 +28 -04	6
9 Sigmund Løvåsdal, Asker	1695	+73 +78 =71 +02 =50 +14 +12 -01 -05	6
10 Roar Naalsund, Aalesund	1657	-12 =58 +74 =36 +65 +11 +21 +15 -02	6

11 LA Clementsen Strømnen 6 12 F Rekkedal Stovner 5½ 13 J Svenske Strømnen 5½ 14 Ø Pedersen Sjakkam. 5½ 15 S Lunde Sarpsb. 5½ 16 K Westeren, Lillestrøm 5½ 17 L Nybrott Surnadal 5½ 18 OK Førreisdahl Sarpsb. 5½ 19 JA Breistein Bergens 5½ 20 L Kverndal Stjernen 5½ 21 TA Torgersen Evje 5½ 22 JA Dolonen Vadse 5½ 23 HB Skaa Stjernen 5½ 24 J Sontum, Stovner 5½ 25 O Nye Strandstrand 5 26 Ø Myhrvold Hønefoss 5 27 NJ Fosli Stjernen 5 28 H Holder Vadse 5 29 B Revit Tromsø 5 30 O Solli Voss 5 31 J Snellingen Stjernen 5 32 KJ Johannessen OSS 4½ 33 JA Nyaas Stjernen 4½ 34 KJ Tørkli Stav. 4½ 35 K Aanestad Randab. 4½ 36 S Nordal Ås 4½ 37 OM Wiig Stjernen 4½ 38 R Vik-Hansen Myrvoll 4½ 39 J Stakseng Fyllingsd. 4½ 40 O Naustdal Sevland 4½ 41 OH Harestad Randab. 4½ 42 R Steffensen Sicilian. 4½ 43 OB Johansen Fredrikst. 4½ 44 H Sjø ASKO 4½ 45 T Hansen Drammen 4½ 46 A Lindland Voss 4½ 47 L Sæther Fredrikstad 4½ 48 JK Myrene Trysil 4½ 49 SE Ruud Stjernen 4½ 50 G Moseng OSS 4 51 W Øverås Ganddal 4 52 R Njølstad Sjakkam. 4 53 H Furnes Ås 4 54 L Valle ASKO 4 55 T Fyri OSS 4 56 RW Tangen Sarpsb. 4 57 C Bekkesletten Strømnen 4 58 G Brobakken Hamar 4 59 BM Braude Sjakkam. 4 60 B Fjellengen Sarpsborg 4 61 A Langmyr Elverum 4 62 V Andersen Stjernen 4 63 JA Ellefsen Fredrikst. 4 64 KR Hanssen Bodø 4 65 H Andersen Sarpsb. 3½ 66 KM Johnsen Vadse 3½ 67 K Halvorsen Stavanger 3½ 68 T Lindsjøen Ski 3½ 69 R Monge Ganddal 3½ 70 S Sandnes Sevland 3½ 71 R Granum Lunner 3 72 J Nilsen Skien 3 73 RD Hansen Eiker 3 74 L Bjørnstad Kirkenes 3 75 O Ellingsen Kr. sand 3 76 M Klingenberg Stjernen 2½ 77 R Gulliksen Remis 2½ 78 H Mathisen Strømnen 2 79 B Kirkebø Ski 2 80 JM Stubrud Lilleh. 2 81 JE Lund Larvik 1½

Suveren sogning

Frode Mossesstad (25) fra Luster var uslåelig! Sifrene 9/9 taler for seg selv. Såvidt oss bekjent er det bare Frode Elsness som tidligere har oppnådd samme resultat i en landsturnering. Mossesstad selv er den som er mest overveldet over det fremragende resultatet. Det var i de to første rundene mot den laveste ratingmotstanden han hadde størst problemer, men da hetebølgen hadde lagt seg strømmet poengene på for sogningen som bare har spilt aktivt i fire-fem år og som hadde som

Den flittigste poengsanker i NM,
Frode Mossestad, i aksjon.

målsetning å komme blant de 15 beste.

□ Klaus Smedtorp - Frode Mossestad ■
NM Kl. 3 (5), 1991, Kongeindisk i forhånd
1. *Sf3 d5 2.g3 c5 3.Lg2 Sc6 4.0-0 e5 5.d3*
Ld6 6.Sc3 Sge7 7.Sb5 Springeren drar på
ferie. Kongeindisktrekket e4 var å foretrekke.
7...*Lb8 8.c4 d4 9.Sa3 0-0 10.Sc2 a5 11.a3*
a4 12.e3 Ta6! Pent. Tåret finner en snarvei
13.exd4 exd4 14.Sg5 Også denne hesten
føler trang til å rekreere. 14.Tbl og Sd2 var

bedre, (og Sal hvis nødvendig) for å få motspill med b3. Hvit får spilt b3 i partiet, men det koster ham mange tempi. 14...*Sa5 15.Se4*
Sb3 16.Tb1 f5 17.Sd2 Sxcl 18.Dxc1 Th6
19.Se1 De8 20.b3 Dh5 21.Sdf3 f4 Baner
vei slik at begge løperne kommer med i angrepet. Sort har helt uanstrengt transportert alle brikkene sine til slaget om hvits konge.
22.bxa4 *fxg3 23.fxg3??* 23.hxg3 ser litt avskrekende ut, men er bedre. Hvit kan da jage bort Dh5 med Dg5, og han har ingen svakhet på e3. 23...*Sf5 24.Dg5 De8* Kaldt og rolig. Sort reggrupperer til den store gull-medalje, mens hvit har dronningen og hullet på e3 å engste seg for. 25.Sd2 Tg6 26.Dh5 *De3+ 27.Tf2 Sxg3* Etter 28.Dd5+ Le6 vil mesteparten av hvits hær bli massakert. 0-1

Historisk vinner

I klasse 4 fikk vi en suveren og historisk vinner. Svanhild B. Grimstad, formann i Akademisk Sjakkklubb, feide tilside all motstand og gikk, som første kvinne, av med seieren i den laveste klassen. 22-åringen fra Moss gir ASKO mye av æren for sin fremgang. Ikke bare får hun trenet med bedre spillere, men hun mener også at ASKO-spillerne hang til

KLASSE III

1	Frode Mossestad, Luster	1380	+64 +83 +25 +40 +06 +03 +02 +07 +04	9!
2	Lasse Lie, Fyllingsdalen	1447	+63 +04 -39 +18 +26 +10 -01 +17 +12	7
3	Kjell M Kvinneland, Sevland	1418	+49 +16 +61 +39 +52 -01 +22 -04 +08	7
4	Svein J. Albrigtsen, NSF	1407	+19 -02 +09 +41 +29 =05 +10 +03 -01	6½
5	Ketil Moen, Steinkjer	1398	-72 +38 +84 +13 +19 =04 -07 +31 +22	6½
6	Klaus Smedtorp, Kongsving.	1466	+31 =15 +27 +17 -01 -22 +19 +40 =14	6
7	John-R. Alfredsen, Bergens	1462	+58 =41 +46 =15 +61 =08 +05 -01 =13	6
8	Øyvind Bentsen, Molde	1363	=84 =53 +43 +16 +20 =07 =17 +09 -03	6
9	Leif Gulliksen, Stjernen	1375	+50 -60 -04 +83 +16 +25 +39 -08 +27	6
10	Halvard Hagesæther, Hauge		+69 +54 +60 =52 +40 -02 -04 =18 +30	6
11 Ø Jensen, Kr. sand 6 12 M Solheim, Bergens	6 13 J-H Grønvold, Harstad	6 14 JA Reitan, Arbeiderenes	6 15 R Finjord, Øksfjord	6 16 N-J Schjelderup Harstad
5½ 16 N-J Schjelderup Harstad	5½ 17 R Sørensen, Bærum	5½ 18 H Losnedal, ASKO	5½ 19 B Salvesen, Røros	5½ 20 Ø Magnussen, Asker
5½ 21 T Klausen, Drammen	5½ 22 JP Leidland, Egersund	5½ 23 V Buffelen, Stjernen	5½ 24 FG Løhre Trondhjem	5½ 25 E Støre OSS
5½ 26 T Haugen Porsgr.	5½ 27 B Kristoffersen	Gjøvik	5½ 28 K Ovesen Sevland	5½ 29 HF Esbensen Vadse
5½ 30 I Stensrud Stjernen	5½ 31 J Slemmestad, Stovner	5½ 32 W Solberg, Nordstrand	5½ 33 R Tørum, Namoss	5½ 34 F Johansen, Sarpsb.
5½ 35 E Viken, Namoss	5½ 36 B Øhren, Eiker	5½ 37 M Jensen, Porsgr.	5½ 38 P Tveter Bærum	5½ 39 E Hetland, Ganddal
5½ 40 S Kjenner, Fyllingsd.	5½ 41 WA Bøhler, Henefoss	5½ 42 F Kristiansen, NKL	5½ 43 SR Kleiven, Lillehamm.	5½ 44 TV Jakobsen, Sarpsb.
5½ 45 R Gedde-Dahl, ASKO	5½ 46 T Furnes, As	5½ 47 I Sørensen, Sjakkam.	5½ 48 T Edvardsen, Løten	5½ 49 M Polo Kongsv.
5½ 50 R Kristiansen, Løten	5½ 51 S Serum, Sjakkam.	5½ 52 BJ Engevik, Strømmen	5½ 53 O Siljubergåsen Nordstrand	5½ 54 G Berg, Eiker
5½ 55 J Torkelsen, Kr.sand	5½ 55 AC Lilleeng Arb.	5½ 56 G Lilleng, Strømmen	5½ 56 J Trolle, Gjøvik	5½ 57 J Trolle, Gjøvik
5½ 57 R Nilsen Hammerfest	5½ 57 AC Lilleeng Arb.	5½ 58 J Trolle, Gjøvik	5½ 58 J Trolle, Gjøvik	5½ 58 J Trolle, Gjøvik
5½ 59 A C. Lilleeng	5½ 59 AC Lilleeng Arb.	5½ 59 A C. Lilleeng	5½ 59 A C. Lilleeng	5½ 59 A C. Lilleeng
5½ 60 A C. Lilleeng	5½ 60 A C. Lilleeng	5½ 60 A C. Lilleeng	5½ 60 A C. Lilleeng	5½ 60 A C. Lilleeng
5½ 61 T Gonzalez, Fr.stad	5½ 62 Th.J Selmer, Kongsv.	5½ 63 K Skjerlie, Løperen	5½ 64 J Rømningen, ASKO	5½ 65 K Claes, Sjakkam.
5½ 66 O Vik-Strandli, Eidsvoll	5½ 67 J Olsen, Lillestr.	5½ 68 J Sidselrud, Kongsv.	5½ 69 O Paulsen, NSSF	5½ 70 B Berg, Våler
5½ 71 G Holdhus, Asker	5½ 72 T Olsen, As	5½ 73 T Sverdrup, Bode	5½ 74 O Leberg, Hamar	5½ 75 J Svindahl, Sjakkam.
5½ 76 O Prytz, NSSF	5½ 77 T Christenson, Nordstrand	5½ 78 F Syvertsen, Asker	5½ 78 F Syvertsen, Asker	5½ 78 F Syvertsen, Asker
5½ 79 K Brandt, Eidsvoll	5½ 80 K Foss, Fnatt	5½ 81 KO Johansen, Nordst.	5½ 82 A Heien, Strømmen	5½ 83 E Mickelson, Løten
5½ 84 F Hvamb, Kongsv.				

obskure gambiter (som Albin, Englund, Morra osv.) har smittet over på henne, og at det gjør seg spesielt godt i klasse 4.

□ Svanhild Grimstad-Olav Martinussen ■
NM Kl. 4 (4), 1991, Pirc

1.e4 d6 2.d4 Sf6 3.Sc3 g6 4.f4 Lg4 Sort burde ikke gi fra seg løperparet så raskt.

5.Sf3 Lxf3 6.Dxf3 Lg7 7.Ld3 0-0 8.Le3

Sbd7 9.0-0-0! Rett på sak. Hvits aktive stilting gir henne all grunn til å innlede et angrep.
9...c5 10.d5 10.dxc5 dxc5 (10...Sxc5

11.Lxc5 dxc5 12.e5 Se8 13.Lxg6 var også godt) 11.e5 Se8 12.Lb5] 10...a6 11.a4?!

Det er ingen grunn til å svekke bøndene rundt kongen. Hvit burde ignorere sorts forrige trekk og koncentrere seg om kongefløyen.
11...Se8? Bondeofferet 11...b5! for å åpne linjer på dronningfløyen er nødvendig for å få motspill. Materiell er mye mindre viktig enn aktivitet i slike stillinger. 12.h4! Tilbake på riktig spor. 12...Sc7 13.h5 Tb8 14.hxg6

fxg6 15.Dh3 h6 16.g4 Kf7 Dette er ikke noe arbeid for en konge... 17.e5! dxe5 18.Lxg6+! Kg8 19.f5 Nå angriper hvit gratis. 19...Tf8 20.Lxh6 Txg6 21.fxg6 Sf6 22.Lxg7 Kxg7 23.Dh6+ Dh8 1-0

□ Roger Moen - Halvard Haga ■
NM Kl 4 (6), 1991, Italiensk

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lc4 Lc5 4.c3 Lb6 5.d4 exd4 6.cxd4 d6 7.0-0 Lg4 8.Lxf7+? Her følger litt ren publikumsservice. Dette er et berømt triks. I partiet Moen - Haga vant hvit etter 8...Kd7? 9.d5 Lxf3? 10.dxc6+ osv., men sort kan trygt ta løperen med 8...Kxf7! siden 9.Sg5+ Dxg5! hindrer alskens fiksafkseri. Etter 10.Lxg5 (eller 10.Db3+ Le6 11.d5 De7, og sort står igjen offiser over.) 10...Lxd1 11.Txd1 har hvit en offiser for lite. Moral: Lxf7+ vinner ikke bestandig, særlig ikke når det kan besvares med ...Dxg5! Motfinten er minst like viktig som selve Lxf7-ideen.

Alle partikom., om ikke annet er oppgitt,: JT

KLASSE IV

1	Svanhild B Grimstad, ASKO	1220	+56 +23 =44 +42 +22 +04 +02 +07 =03	8
2	Roger Moen, OSS	1161	+65 +17 =14 +03 +13 +07 -01 +08 +15	7½
3	Stein Roger Fossmo, Stav.	1178	+38 =27 +28 -02 +44 +26 +09 +05 =01	7
4	Tore Svendby, Løten	1163	+59 =25 +51 +16 =07 -01 +11 =15 +13	6½
5	Idar Eikeland, Åsane		+19 +52 -07 +45 +24 +23 =06 -03 +16	6½
6	Dag O. Sandal, Fana	1221	=43 +45 =13 +47 =11 =09 =05 +17 +19	6½
7	Halvor Haga, Bø		+55 +36 +05 +08 =04 -02 +13 -01 =14	6
8	Oddvar Haugen, Porsgrunn		+32 +33 +18 -07 -09 +27 +42 -02 +25	6
9	Tore Lyder Johnsen, Vadsø	1158	=70 +43 =35 +30 +08 =06 -03 =12 +29	6
10	Morten Wendelborg, Porsgr.	1241	+11 =16 =12 =18 +14 -13 =20 +43 +24	6
11	J Dalen, NSF	6 12 SM Haug, Stavanger	6 13 KJ Knutsen, Alta	5½ 14 H Omland, Sjakkam.
		5½ 15 A Haanshaus, Røros	5½ 16 F Skribeland, Stovner	5½ 17 N Utsi, Ringsaker
		5½ 18 F Remman, Tromsø	5½ 19 S Lund, Røros	5½ 20 T Gundersen Gandal
		5½ 21 KE Aarskog, NSSF	5½ 22 O Skjettemark, Surnadal	5½ 23 S Haringstad, Sevland
		5½ 24 R Monsen, Sandnes	5½ 25 JH Hognestad, Ganddal	5½ 26 L Frimannslund Lyderhorn
		5½ 27 ML Madsen, Fyllingsd.	5½ 28 H Andersen, Haugesund	5½ 29 A von der Fehr, Lillehamm.
		5½ 30 ST Sivertsen, Askern	5½ 31 M Jervan, Fredrikst.	5½ 32 O Rymoen, Stovner
		5½ 33 V Erlandsen, Hønefoss	5½ 34 H Grøneng, Lillehamm.	5½ 35 S Klausen, Baerum
		5½ 36 AG Ravndal, Egers.	5½ 37 A Sele, Molde	5½ 38 O Birkeland, Søgne
		5½ 39 B Ellingsrud, Nordst.	5½ 40 E Børke, Kongsv.	5½ 41 T Herseth, Kongsving.
		5½ 42 O Martinussen, Fyllingsd.	5½ 43 K Nilsen, Moss	5½ 44 J Myklebust, Volda
		5½ 45 BR Øverby, Valer	5½ 46 T Raunholm, Bærum	5½ 47 K Frimannslund, Brønnøys.
		5½ 48 P-I Norum, Brønnøys.	5½ 49 H Jansson, Fr.stad.	5½ 50 H Fossdal, Sandnes
		5½ 51 SS Hansen, ASKO	5½ 52 PH Backe, ASKO	5½ 53 S Eliesen, Namoss
		5½ 54 A Skar, Hamar	5½ 55 L Hope, Voss	5½ 56 A Thomassen, Kvernevik
		5½ 55 S Hansen, ASKO	5½ 57 A Ludvigsen, Løperen	5½ 58 AS Grude, Stav.
		5½ 56 A Sandal, Fana	5½ 58 J Dahl, NSSF	5½ 59 A Skar, Hamar
		5½ 57 LM Krogseth, Lilleh.	5½ 59 OH Dahl, NSSF	5½ 60 A Skar, Hamar
		5½ 58 A Stenszen, Vestvågøy	5½ 61 LI Kleiven, Lilleh.	5½ 62 H Jensen, Stjern.
		5½ 59 A Stenszen, Vestvågøy	5½ 63 O Hovlandsvåg, Vads.	5½ 64 H Jensen, Stjern.
		5½ 60 A Stenszen, Vestvågøy	5½ 65 LI Kleiven, Lilleh.	5½ 66 H Hansen, Surnad.
		5½ 61 LI Kleiven, Lilleh.	5½ 67 J Berg, Nams.	5½ 68 B Michaelsen, Stovn.
		5½ 62 H Jensen, Stjern.	5½ 69 A Nilsen, Fr.stad.	5½ 70 T Snellingen, Størn.
		5½ 63 O Hovlandsvåg, Vads.	5½ 71 B Reitan, Lilleham.	5½ 72 O Larsen, Fr.stad.

KLASSE HOBBY

1	Hans Johannessen, Kongsv.		+03 +04 +02 +05 +08 +07 +09	7
2	Hugo Parr, Nittedal		+08 +05 -01 +04 -03 +06 +07	5
3	Janis Majors, Gjøvik		-01 +10 +09 +07 +02 +05 -04	5
4	Fred L. Isachsen, Stjernen		+10 -01 +06 -02 +09 +wo +03	5
5	Harry Hansen, Stjernen		Evje 3½ 7 Martin Schølseth, Kirkenes 2½ 8 Per Mogstad, Kr.sund 2 9 Harald Rudlang, Gjøvik 1 10 Tor Rindal, 0.	8

+27 =3 - 0

Tirsdag 9. juli 1991: Tunet utenfor Gjøvik gård summer av forventning. De tredve spillerne sitter opplinjert og smågruer seg. Klokken begynner å nærme seg 10.30. Himmelten har snurpet seg sammen til sortblått og tordenen skraller. Det skal vel ikke begynne å regne? Plutselig er han der. Eksverdensmester Anatolij Karpov, 40 år, fra Uralfjellene. Det går et lite sus gjennom forsamlingen. "Så liten han er", hvisker en. "Se på de klærne, a" kommer det fra en mer motekyndig bivåner.

Vår helt hilste høflig på mange klamme hender og spilte ut sitt første trekk. I et imponerende tempo og uten å fokusere på annet enn stillingene, sirklet han rundt i innhegningen. Publikum veltet seg innover brettene og diskuterte gjerne varianter med spillerne, inntil den myndige turneringsleder Morten Sand tok affære.

Ryktene florerte. Det var ikke like greit for tilskuere i alle størrelser å følge med i det som

skjedde på brettene. "Han der borte med sort t-skjorte står tre bønder over" ble man fortrolig fortalt av en budbringer, som ikke hadde oppdaget den offiseren som manglet. Og remissluttspillet til han med skjegget viste seg å være fata morgana. For solen hadde overlistet skyene og en døsig stemning bredte seg. Karpov drøyde lenge, eksperttilskuer Arnold Eikrem mente han hadde problemer med gresset, og kanskje var det best å gå og ta seg en is. Dette kunne ta tid. Men etter vel tre timers spill hadde de fleste tuslet bort fra brettene etter et hardt møte med Karpovs blendende teknikk, men med notasjonsskjema med eksverdensmesterens underskrift på som et verdifullt minne.

De tre som virkelig har noe å fortelle barnebarna (remis mot en sjakkens levende legende!) er: Torben Myrvold, Arbeidernes, Ingrid Dahl, Asker, og til stor glede for arrangørklubben, Arne Vik, NM-bulletinarbeider og leder i Gjøvik Sjakklubb. MH

Lyn-NM

Hele 270 deltagere
spilte ute årets NM i

lynsjakk, der Roar Elseth ikke hadde store problemer med å sikre seg sin tredje norgesmes-

Elseth vant stikkampen mot Grønn 1½-½

MESTER

JUNIOR

KADETT

I stikkampen vant Kristian Trygstad 2 p., K. Gvein 1 p, Sondre Bø 0 p.

LILLEPUTT

1 Roar Elseth	4	1 Ø. Dannevig	4	1 Jon Røyseth	3½	1 Kr. Trygstad	5
2 Atle Grønn	4	2 S A Aarland	3½	2 Helge Nordahl	3	2 K. Gvein	5
3 J. Tisdall	2½	3 Per O. Egeli	3	3 Lasse Aass	3	3 Sondre Bø	5
4 E. Gullaksen	2	4 T Thorstensen	2	2 Steinar Sørli	3	4 Jon A. Berg	4
5 Petter Haugli	1½	5 N. Engedal	1½	5 P Hagesæther	1½	5 N Hagesæther	3
6 TG Harestad	1	6 F. Elsness	1	6 G. Børresen	1	5 Else Selsås	3

Kongressen

Norges Sjakkforbunds 70. kongress ble avholdt i velegnede lokaler i Gjøvik Rådhus den 6. juli 1991, der varaordføreren i Gjøvik ønsket de 40 delegatene hjertlig velkommen. Som vanen er, ble kongressen ledig avviklet under oppsyn av ordfører Widar Fossum, og den av kommunen påkostede lunsjpausen ble i stedet *avslutningslunsj*.

Anna Elisabeth Westerlund holdt en beendet prolog, president Ivar Brede Lie ble gjenvalgt med akklamasjon og valgkomiteens forslag til nytt styre ble tatt til følge.

Noen små forslag om formuleringsendringer i diverse lover ble enstemming vedtatt, mens forslaget fra Johs. R. Kjeken om å la vinneren av miniputtklassen få offisiell tittel miniputt-norgesmester, skapte livlig debatt. Til slutt ble Anna E. Westerlunds kompromissforslag - å la vinneren få tittelen minimester - vedtatt, og vedtaket trer i kraft fra og med neste landsturnering. Det ble også besluttet, mot tre stemmer, at titlene i kadett-, lilleputt- og miniputtklassen ikke lenger skal deles, men ved poenglikhet gis til den spilleren med høyest kvalitet. Avslutningsvis ble Stjernen SK i Oslo tildelt landsturneringen i 1993.

NSFs SENTRALSTYRE:

President: Ivar Brede Lie, Grane&Hattfj.d.

Medl.: Per Nygård, SK Stjernen (gj.v.)

Tom J. Johanssen, OSS (gj.v.)

Tore Høe Løvaas, Arb.nes (ny)

Disse ble valgt for to år.

Thor Geir Harestad og

Øistein Magnussen var ikke på valg.

1. varam.: Per Ødegaard, Asker SK (ny) og

2. varam.: Ragnar Hoen, OSS (ny) for 1 år.

ELITEUTVALGET:

Formann: Ivar Brede Lie, G.& H. (gj.v.)

Medl.: Ragnar Hoen, OSS (ny)

Dag Lauvås, Langesund (gj.v.)

Erling Kristiansen, OSS (ny)

Bjørn Egede-Nissen, Drammen

Årsmøtet

Også NSFUs årsmøte gikk av stabelen uten mye om og men om morgen den 7. juli 1991 i Gjøvik Rådhus. Den eneste saken som vakte debatt var forslaget fra Bærum Schakselskaps Ungdom om å gjenopprette kadett- og juniorlandslagene. Forslaget falt til slutt, men ble likevel oversendt forbundsstyret for nærmere vurdering.

Anna Elisabeth Westerlund offentliggjorde at hun har planer om å øke grunnkapitalen i Fondet til fremme av norsk kvinnedsjakk fra kr. 15.000,- til minimum 20.000,-.

Dag Lauvås gikk av som leder etter lang og tro tjeneste, og Kai Ingolf Johannessen Oslo SSU ble valgt til ny leder.

NSFUs FORBUNDSSSTYRE

Leder: Kai Ingolf Johannessen, OSSU

Medl.: Anne Andreassen, Oslo (1 år)

Hans M. Eikseth, Trondhj.SKU (2)

Roar Elseth, Oslo SSU (2 år)

Per Tveten, Bærum SSU (2 år)

Rune Andersen, Lillestrøm SKU og

Ivar Brede Lie, Trofors & Hattfj.

var ikke på valg.

Varam.: Else Nygren, Åsane SKU

Trond Nerland, Volda SKU

MINIPUTT	KLASSE 1	KLASSE 2	KLASSE 3	KLASSE 4
1 L Johannessen	18!	1 Jahn Spillum	3½ 1 Roar Nakken	5 1 M. Hammer
2 L. Kvalbein	15	2 F. Bull Jæger	3 ½ 1 J. Slemmestad	3 2 Jørn Utstøl
3 S Ferkingstad	14	2 J. Solberg	3 3 T. Gabrielsen	3 2 H. Boland
4 E. Lindboe	13½	4 A. Simensen	2½ 4 T. Torgersen	2½ 4 Torgeir Holen
5 R. Tronsen	12½	5 Eilif Odde	1½ 5 Alex Borch	2½ 4 S. Grimstad
6 Ø. Grotmol	12	5 R. Stenvold	1½ 6 Odd Ristesundl	1 6 F. Johansen
				0 6 Stig Sætre

Simen matcher Karpov

Simen Agdestein fikk nok et suksessrikt gjensyn med lykkebyen Gjøvik da han til stor glede for det norske sjakkpublikummet klarte et 2-2 resultat mot eksverdensmester Anatolij Karpov.

Agdestein, som på Gjøvik har oppnådd titlene IM, GM og nordisk mester, er den første utenom Kasparov som har overlevd en match mot Karpov. Det var sjakk-Norges nye sponsor, Norske Meierier, som står bak de generøse Melk Grand Prix premiefondene, som gjorde det mulig for Gjøvik å gjennomføre denne privatmatchen. Å bringe en verdensstjerne som Karpov til Norge er ingen billig fornøyelse.

Ved siden av en privatkamp mot Sveriges Ulf Andersson, som han vant 2½-1½, har Karpov "bare" spilt kandidat- og VM-tittelmatcher, og han har en lang liste med ofre. Gjøvik kino, der de to møttes til dyst, ble besøkt av 200-300 tilskuere hver dag. I en tilstøtende kinosal der IM Bjørn Tiller foreleste og underholdt et ivrig publikum, var det stadig smekkfullt. Hovedorganisator Øystein Brekke måtte tilstå at han var litt skuffet over at ikke en større del av rekord-NM-deltakerne fant veien til matchen, men kunne trøste seg med den utmerkede mediadekningen duellen fikk.

Simen sa at han ikke var overrasket over resultatet, men han var tydelig tilfreds. Uavgjortresultatet kom ikke av seg selv, Agdestein måtte forsvere seg seigt i flere langdryge og ubehagelige partier. Karpov kan knapt si seg fornøyd med denne "flekken" på sin meritliste, men han så forbausende uanfektet ut etter at det hele var over. Han har rettet blikket mot kandidatmatchen mot Indias lynraske og unge GM Anand, og sier at oppgjøret mot Simen var akkurat det han trenget — en hard duell bare få uker før alvoret setter inn.

Simens misunnelsesverdige talent for å skape

overskrifter plasserte tvekampen på nyhets-sidene, da han slo Karpov med sort i det første partiet. Etter en dramatisk tidsnødduell, hadde Agdesteins skarpsindige forsvarsspill sikret ham et remissluttspill, da en overambisiøs Karpov utførte det som må ha vært en av de største bukkene i hans karriere, og han forærte således Simen hele poenget.

Det andre partiet gikk i Karpovs favør etter nok et hardt oppgjør. En sint Karpov er ikke å spørke med, og med stor beslutsomhet nedspilte han Simen. Det tredje partiet var for mange det mest kryptiske i hele matchen. Karpov hadde bygget opp en fantastisk stilling, men fikk aldri uttelling. Det ble hengeparti med fordel til AK, og han håpet fortsatt på at det lot seg gjøre å vinne. I alle tilfelle var hengepartiet et lite våpen det var godt å ha i lomma — han kunne torturere Simen litt og tilby remis dersom parti 4 gikk bra.

Det fjerde partiet var utvilsomt høydepunktet i matchen for Simen. Med stor kløkt manøvrerte han sin motstander inn i en "ukarpovsk" stilling og målbevisst forstørret han fordelen fra trekk til trekk. Et modig springeroffer presset Karpov over på defensiven, men... Etterhvert som tiden begynte å bli knapp for Simen, kunne man se Karpov i kjent stil besvare en unøyaktighet med et brillant forsvars-trekk. Også dette partiet gikk til hengeparti — sluttspill med Agdestein bonde under.

At Simen skulle kunne hale to hele remiser ut av to så ubarmhjertige og deprimerende stillinger, var det lite håp om. Men da Karpov i det 3. partiet begynte å gå i sirkel uten å finne noen vei gjennom forsvaret, ble de to enige om remis. I det siste partiet fikk Karpov igjen vinstsjanser, men ved å ofre bonde nummer to, fikk SA et ulikefarget løpersluttspill som var remis. Miraklet var et faktum, og Simen klarte å beholde halvparten av Meierienes lomme-penger (\$4,500). Karpov fikk med seg tusen

dollar mer for matchens mest velspilte parti, hans pene vinst i det andre partiet.

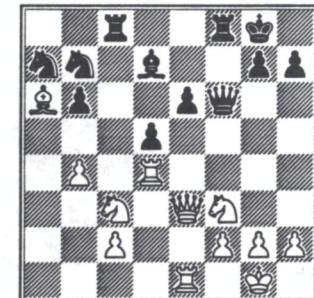
Selv om Simen kan "anklages" for flaks i det første partiet, gjorde hans enorme kampinstinkt og myndige forsvarsspill at resultatet absolutt var fortjent. I det siste partiet tok han store sjanser i striben etter å vinne, og hans suksess i dårlige stillinger var imponerende. Det var tross alt Karpov, teknikkens mester og den farligste spilleren i verden når han har en liten fordel, som satt på andre siden av brettet. Her klarte han ikke å felle Simen, selv ikke med flere brikker.

Matchen må ha vært en stor inspirasjon for Simen, særlig ettersom han skal delta i verdenscupen som snart tar til. Det trengs nok litt forberedelser før spill i slike utfordrende turneringer, men SA viste at han fortsatt har evner til å lykkes selv på høyeste nivå. JT

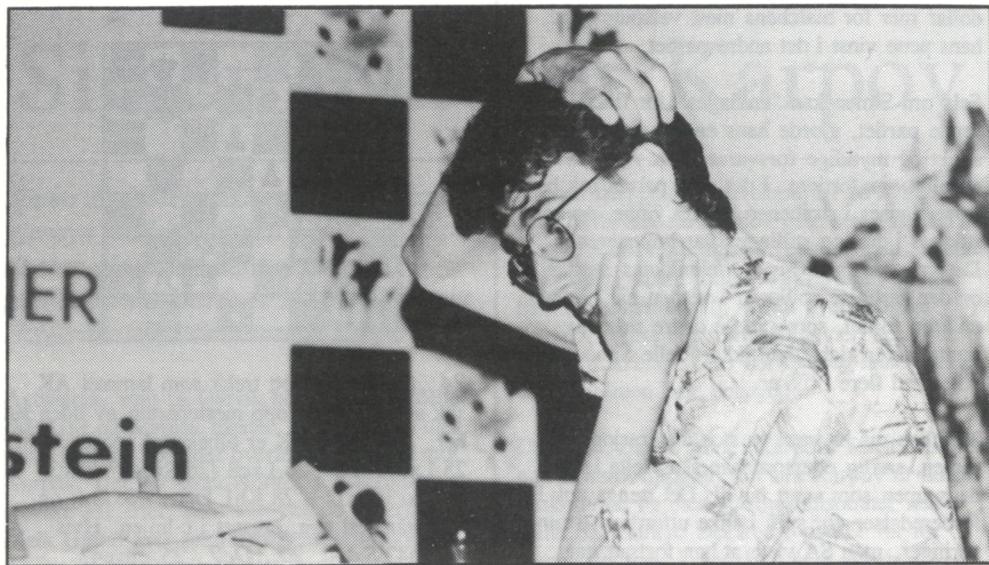
□ Anatolij Karpov - Simen Agdestein ■
Gjøvik, (1) 1991 Fransk

1.e4 Dette trekket fikk Agdestein til å tenke i nesten ti minutter... ("Jeg hadde ikke ventet 1.e4, og var nødt til å improvisere over brettet." —SA i VG) 1...e6 2.d4 d5 3.Sc3 Sc6 4.Sf3 Sf6 5.Ld3 Sb4 6.Lg5 Le7 7.e5 Sd7 8.Lxe7 Dxe7 9.0-0 0-0 10.Te1 c5 11.dxc5 Sxc5 12.a3 Sc6 Sort bryr seg ikke om å ta Ld3, som ville tillatt hvit å styrke sentrum etter cxd3. 13.Dd2 a5 14.De3 b6 15.Lb5 Sa7 16.Lf1 Sc6 17.Lb5 Sa7 18.Tad1 Ld7 19.Lf1 Tac8 Planlegger ...Sa4 med motspill i c-linjen. 19...b5 er altfor ambisjøst: 20.Sd4 b4 21.axb4 22.Sf5 exf5 23.Sxd5 og Sc5 faller. 20.Td4 f5 21.exf6 Dxf6 22.b4! Dette fremstøtet tvinger sorts brikker i dekning og skulle gi hvit stor fordel. 22...axb4 23.axb4 Sb7 24.La6? 24.Se4! var AK's sterke forslag til forbedring etter partiet: 24...De7 (24...Df4 25.Dxf4 Txf4 26.Sd6 Txd4 27.Sxc8; 24...Dh6 25.Seg5 med Th4 på lur, eller 24...dxe4 25.Txd7 exf3 26.Txb7 fxg2 27.Lxg2 Sb5 28.Dxe6+!) 25.Seg5 Sc6 — her ville det merkelige trekket La6 ha gått over til partifortsettelsen, men 26.Dd3! Tf5 (26...g6 27.Th4) 27.Dxf5 exf5 28.Txe7 Sxe7 29.c4 igjen med stor og trygg

fordel.

24...Sc6!! Et flott trekk som lammet AK slik at han brukte opp mesteparten av tiden sin her. 25.Se4! AK er tilbake på sporet. 25.Lxb7? Sxd4 26.Lxc8 (26.Sxd4?? Txc3 27.Dxc3 Dxf2+ 28.Kh1 Df1+) Sfx3+ og sort står best pga. presset i c-linjen. Hvis 25.Th4? Sxb4! 25...De7 25...dxe4? 26.Txd7 exf3 27.Lxb7 vinner. 26.Seg5 Sxd4 27.Sxd4 Tb8 28.Sgx6 Lxe6! Sort gir formuflig nok kvaliteten tilbake. 28...Tfe8 29.Dg3 med planen Sf5, og hvit kan fortsatt besvare ...Lxe6 med Sc6. 29.Sc6 Dd6 30.Sxb8 Sd8! Sort utligner mens hvit må finne en vei ut for omstreiferen på b8. 31.De5 Dxb4 32.Sc6 Sxc6 33.Dxe6+ Kh8 34.Ld3 Dc5 35.De2 Sb4 36.Td1 Tc8 37.Td2 Dc3 38.g3 Sxd3 39.cxd3 Et signal om at AK, til tross for tidsnøden, fortsatt håper på å skape vinstmuligheter ved å beholde begge offiserene på brettet. 39...b5 40.Tb2 b4 41.De6 Tf8 42.Dd6 Te8? 42...Tg8 ville ha holdt ved like den materielle balansen. 43.Te2! Tg8 44.Dxd5 h6 45.Kg2 b3 46.h4 Tb8 47.Dd6 Dc8! 48.Tb2 Db7+ 49.Kh2 Te8! Slutten på en velspilt sekvens som tvinger hvit til tårnavbytte, slik at ikke sort blir for aktiv. 50.d4 Df3 51.Db4 Te2 52.Txe2 Dxe2 53.Df8+ Kh7 54.Df5+ Kg8! Et presist trekk som burde sikre sort remisen. 54...Kh8? 55.d5 Dc2 56.Df8+ Kh7 57.d6 b2 58.d7 og sort må lide etter 58...Dd3 som gir et sluttspill med bonde under. Stillingen med fire dronninger fører raskt til at hvit matter. 55.d5?? Utrolig. Sjakk og slag på b3 ville remisert øyeblikkelig. 55...Dc2! 56.Df3 Det er ikke lenger noen hjelpestakk på f8, og hvit må gardere f2. 56...b2 57.d6

Hæ?? 1.e4??

b1D 58.d7 Dbd1 59.Da8+ Kh7 Og hvit ga opp pga. den grusomme varianten 60.d8D Dxf2+ 61.Kh3 (61.Dg2 Ddg1+) Ddf1+ 62.Kg4 Df5+. 0-1

□ Simen Agdestein - Anatolij Karpov ■
Gjøvik, (2) 1991, Dronningindisk
1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sf3 b6 4.g3 La6 5.b3 Lb4+ 6.Ld2 Le7 7.Sc3 0-0 AK inviterer til fremstøtet e4, som leder til en av de mest kompliserte variantene i denne typen droningindisk. **8.e4 d5 9.cxd5 Lxf1 10.Kxf1 exd5 11.e5 Se4 12.Kg2 Dd7 13.De2 Sxc3 14.Lxc3 c5 15.Thel De6 16.Sg1 Sc6 17.dxc5 17.Tad1 cxd4 18.Lxd4 Lb4 19.Tf1 Sxd4 20.Txd4 Lc3** er et eksempel på hvor farlig det er å la løperen invadere b4. **17...d4 18.Ld2 Lxc5 19.De4 Tfe8 20.f4 Tad8 21.Sf3 d3 22.Sg5?** En grov feil, etter min mening. SA innrømmet at han hadde fryktet ...f5, og hadde ikke sett Bjørn Tillers favorittvariant: 22.Tad1! f5 23.exf6! Dxe4 24.f7+ Kxf7 25.Txe4 26.Sg5+ Kg6 27.Sxe4 med lik stilling. Men fra et mer abstrakt synspunkt er hvits siste trekk en bommet. Han vil bytte av, for å "bevise" at sorts langtskredne d-bonde er svak. Så lenge det er mange brikker på brettet, vil sorts aktivitet impregnere d-bonden med styrke. Hvit

hovedfiende i så måte er Sc6 — hvis den byttes av, vil nesten alle kretene til bonden forsvinne. Nå får Sc6 forsprang på motparten. Bedre er 22.Tad1 Dd5 23.Lc3 f5 24.Dxd5+ Txd5 25.e6!? som prøver å avlede sorts oppmerksomhet fra forsvarer av den irriterende d-bonden. Det leder til skarpt spill, men gir ikke hvit store håp om fordel. **22...Dd5 23.Tac1 Sd4!** Forbereder å innta en kvelende post på c2. Simen bruker store deler av resten av partiet til å opponere mot denne springeren med sin egen, men Sg5 er i utakt.

24.b4 Le7 25.Dxd5 Txd5 26.Sf3 Sc2 27.Te4 b5! Fastlegger svakheten på b4 og skaper en utpost på c4 for Te8. **28.Se1 Lxb4! 29.Lxb4 d2 30.Lxd2 Txd2+ 31.Kh3 31.Kfl Sxel 32.Texel Txa2** gir bare mini-

male unslippelsesjanser. Simen tilbyr kvalitet for noen taktiske fintre. **31...f5! 32.Sf3 Tf2 33.Td4!** Det beste forsøket. Hvit beholder en liten frontpatrulje bestående av tårn, springer og fribonde. **33...Sxd4 34.Sxd4 g6 35.Sxb5 Tb8 36.a4 h6** Djurhuus' 36...a6 37.Sd6 h6 ser enklere ut. **37.Tc6 Tb6 38.Tc8+ Kg7 39.Tc7+ Kf8 40.Tc8+ Ke7 41.Tc7+ Kd8 42.Txa7 g5!** Poenget med sorts spill. Mattruslene vil forsere frem drastiske foranstdaltninger. **43.Ta8+ Ke7 44.Ta7+ Kf8 45.Ta8+ Kg7 46.Ta7+ Kg6 47.g4 fxg4+ 48.Kxg4 Txf4+ 49.Kg3 Te4 0-1**

Parti 3: De mystiske manøvreringers parti — spillet foregår i et temmelig uvanlig tempo. Hvit får opp en svært sterk stilling ved forsiktig og fornuftig spill. Han foretrekker sakte, men sikkert å åpne linjene på dronningfløyen. Slik trekker han sorts brikker bort fra den virkelige slagmarken, kongefløyen. AK uttalte etter partiet at det likefremme 38.g4!, som fastlegger h7-bonden, ville ha vunnet. JT

□ Anatolij Karpov - Simen Agdestein ■
Gjøvik, 1991 (3) Fransk
1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sc3 Sc6 4.e5 b6 5.f4 Lb7 6.Sf3 Dd7 7.a3 Sh6 8.Lb5 f5 9.Ld2 Le7 10.h3 a6 11.Ld3 a5 12.Le3 La6 13.Lxa6 Txab 14.Dd3 Ta8 15.b2 Sa7 16.0-0 0-0 17.Tfd1 b5 18.a4 b4 19.Sa2 Tfb8 20.Tac1 Tb6 21.Kh2 Dc8 22.c4 bxc3 23.Txc3 Db7 24.Dc2 Sc6 25.Se1 Lb4 26.Sxb4 Sxb4 27.De2 Sf7 28.Tdc1 Sa6 29.Tb1 Sb4 30.Lf2 Sd8 31.Dh5 Sdc6 32.Sf3 g6 33.Dg5 Dc8 34.Lh4 Dd7 35.Dg3 Tab8 36.Df2 Kf8 37.Lf6 Df7 38.Dh4 h5 39.Tbc1 Ke8 40.Df2 Kd7 41.De2 Kc8 42.Lh4 De8 43.Le1 Sa6 44.Dc2 Sab4 45.Df2 Kb7 46.Sh4 Df7 47.Td1 Sa6 48.Dg3 Tg8 49.Dg5 Sab4 50.Sf3 De8 51.Td2 Sa6 52.Lh4 Scb8 53.Tdc2 Sc6 54.Dg3 Scb4 55.Te2 Tc6 56.De1 Txc3 57.Dxc3 Dc6 58.De3 Sc2 59.Dd2 Scb4 60.Lf2 Ka7 61.Te3 Kb7 62.Tc3 Db6 63.Le3 Sc6 64.Df2 Scb4 65.De2 Sc6 66.Lf2 Kc8 67.Sg5 Te8 68.Sh7 Th8 69.Db5 Sab4 70.Sg5 Kd7 71.De2 Tb8 72.Sf3 Da6 73.Dd1 Sa2 74.Te3 Db6 75.Dd2 Sab4 76.Tc3 Se7 77.Lh4 Sec6 78.Df2 Tg8 79.Lf6 Sa6 80.De2 Sab4 81.Dd2 Sa6 82.Lh4 Db4 83.Dd3 Db6 84.Le1

Tb8 85.De2 Sab4 86.Dd2 Sa6 87.Df2 Sab4 88.Dd2 Sa6 ½-½

Simen Agdestein kommenterer:

□ Simen Agdestein - Anatolij Karpov ■
Gjøvik, (4) 1991, Engelsk

1.c4

Jeg var ikke så fornøyd med åpningen i det andre partiet og var desperat etter å finne på noe nytt. Problemet var at tiden var altfor knapp for skikkelige forberedelser. 3-partiet viste seg å skulle drøye ut svært lenge, slik at morgen ble brukt til å slite med et vanskelig sluttspill. En liten halvtime mellom hengepartisjonen om morgenens og sistepartiet, var nok til å overbevise meg om at 1.c4 ville passe bedre enn vanlige 1.d4.

1...e5 2.Sc3 Sf6 3.Sf3 Sc6 4.e3!?

Det mest vanlige er kanskje 4.g3, men da er vi igjen inne i stillingstyper som Karpov kjänner som sin egen bukselomme.

4...d6

Karpov fryktet kanskje en nyhet etter det vanlige 4...Lb4.

5.d4 exd4 6.exd4 g6 7.d5 Se7

Jeg hadde faktisk ventet 7...Sb8. Svarts brikker står litt og tråkkes hverandre på tærne. En oppstilling med Sb8, Ld7, a5 og Sa6 forekom meg naturlig, men AK kunne fortelle at han ikke ville "kaste bort" to tempi med springeren for å trekke seg helt hjem.

8.Ld3 Lg7 9.0-0 0-0 10.h3 Lf5 11.Tel Te8

Kanskje burde svart ha benyttet sjansen til å lette på trykket med 11...Lxd3.

12.Lf1! Ld7 13.Db3 Dc8

Etter 13...Tb8 14.Le3 ville svart ha vært nødt til å svekke seg med 14...b6.

14.Ld2 h6

Svart har ingen enkel oppgave med å få brikken sine til å samarbeide på en fornuftig måte. Karpov forbereder nå en avlastningsmanøver med Kh7 og Seg8.

15.Te2 Kh7 16.Tae1 Seg8 17.Txe8 Lxe8

18.Ld3 Sd7 19.Lb1 Sc5 20.Dd1 Dd8

21.Le3

Etter 21.b4 Sd7 kan svart få motspill med a5, Sb6 og eventuelt Sa4 senere.

21...a5 22.Dd2 Ld7 23.Se2

AK mente at 23.Lxc5 dxc5 24.Se5 ville gitt hvit klar fordel. Han lurte på om han var nødt til å spille 24...Lxe5 før hvit låste igjen med 25.f4. I så fall tror jeg valget hadde vært enkelt for meg. Jeg vurderte derimot 24...Le8 25.f4 f5! som mer uklart, selv om hvit også her har de beste sjansene.

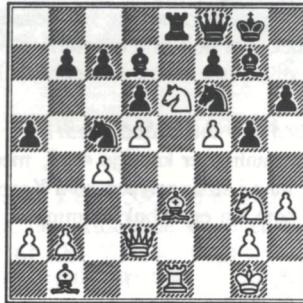
23...Sf6 24.Sg3 Df8 25.Sd4

25.h4 er naturligvis et aktuelt alternativ.

25...Kg8 26.f4 Te8 27.f5 g5

Etter 27...Sfe4 28.Sxe4 Sxe4 ser det ut som om jeg trygt kan ta bonden på a5.

28.Se6!

Min plan for flere trekk siden. Offeret er dessuten meget sterkt. 28.Lf2 Txel+ 29.Dxe1 b6 gir svart lettere forsvarsspill.

28...fxe6 29.fxe6 Sxe6

29...Lc8 30.Tf1 er helt uaktuelt for svart.

30.dxe6 Lxe6 31.Dd3!

31.Dxa5 ville ha opprettet holdt den materielle balansen, men jeg vurderte mine angreps-sjanser som svært lovende.

31...Df7 32.b3 d5 33.cxd5?

En fatal feil som vender hele partiet. Riktig er 33.c5! og svart har store problemer. AK foreslo etter partiet først 33...d4 34.Lxd4 Td8 som svarts respons, men etter 35.Tf1, eller eventuelt 35.Se2 om man ikke liker den løse løperen på d4, trakk han brikkene raskt tilbake og begynte å lete etter andre trekk. Problemet er blant annet at 33...Ld7 34.Tf1 De7, eller 34...De6 35.Sh5 (det enkleste) Lxd4+ 36.Dxd4 De5 taper offiser etter 37.Dxe5 Txe5 38.Lxe4 dxe4 39.Sf6+ og 40.Sxd7. Senere på kvelden neste dag, på kaffeslaberas hos Øystein Brekke, nevnte AK noe om at 33...Lc8 kanskje var det

beste trekket, men svarts stilling var høyst usikker også da.

33...Lxd5 34.Tf1 Lc6!

Trekket jeg ikke hadde sett. Trusselen 35...Dd5 gjør at hvits angrep faller i fisk. 35.Ld2 Dd5 36.Dxd5+ Sxd5 37.Lg6 Te7 37...Te5 hadde også vært sterkt.

38.Sf5 Te2 39.Lf7+ Kh7 40.Tf2 Tf2

41.Kxf2

Tidsnøden er overstått, og jeg var fornøyd med å kanskje ha klart å rette opp stillingen i hvert fall litt grann. Samtidig var jeg forbannet på meg selv over å ha prestert å rote bort "den kjempestillingen". Det var først da publikum begynte å mase om 41...Sc3 at jeg begynte å lure på om jeg hadde reddet noe som helst. AK skulle forsegle hemmelig trekk, og etter bare få minutters betenkning hadde han bestemt seg. Jeg vurderte både 41...Sb4 og 41...Sf4 som mindre farlig, da hvit i begge variantene kan svare med 42.Sxg7 Kxg7 43.Lc4, og løperparet sikrer hvit gode motsjanser. Etter 41...Sc3 ville jeg vært nødt til å spille 42.Lxc3 Lxc3 43.Sd7 Ld4+ 44.Kg3! Ld7 45.Ld5 c6 46.Le4+ Kh8 47.Lf5 med visse remissjanser. Merk førevrig at 47...Le8 48.Lg6 Lxg6 49.Sxg6+ Kg7 50.Se7 Lc5 51.Sf5+ Kg6 52.Kg4 h5 taper direkte for hvit. AK hadde imidlertid forseglet et trekk jeg bare hadde analysert helt overfladisk.

41...Le5!? 42.Lxd5 Lxd5 43.Lxa5 Le4

44.Se3 Lb1

Dette fører egentlig ikke til noen ting.

44...h5 direkte ville antagelig vært langt sterkere. Hvit ville i høyeste grad ha måttet slite for å holde remisen.

45.Sc4 Ld4+ 46.Ke2 b6

46...Lxa2 47.Kd3 c5 48.Sd2 er i hvert fall ikke bedre for svart.

47.Sd2 Lc2

47...Lxa2 48.Kc3 er fremdeles ikke bra.

48.Sf3 Lf6 49.Le1

I det samme jeg utførte trekket angret

jeg litt på at jeg ikke hadde spilt 49.Kd2 Le4 50.Lc3, men ved nærmere ettertanke fant jeg ut at det kanskje var det beste trekket jeg hadde gjort likevel. Sluttspillet med hvitfeltsløper mot springer er absolutt ingen grei skuring for hvit.

49...c5 50.Lg3 Ld8 51.Ld6 Le4 52.b4!?

Jeg var ikke lysten på tålmodigforsvars-spill lenger, men det var i høyeste grad risikabelt å tillate svart å få fri c-bonde. Jeg satset imidlertid på at min aktive konge skulle greie å ordne opp i brasene.

52...c4!?

Poenget er 53.Ke3 c3 54.Ld4 c2 og hvit har store problemer.

53.Le5 Kg6 54.g4

54.Ke3 først var kanskje mer nøyaktig.

54...Lf6 55.Ke3!

Alt annet taper.

55...Lxf3

55...Lc6 kunne f.eks. ha blitt besvart med 56.Ld4.

56.Lxf6 Lg2

Bondesluttspillene etter enten 56...Kxf6 57.Kxf3 eller 56...Lxg4 57.hxg4! er ingenting å frykte for hvit.

57.Ld4! Lxh3 58.Kf3 b5 59.a4!?

59.Kg3 Lf1 60.a4 leder til partifortsettelsen.

59...bxa4 60.Kg3?

Siste trekk før tidskontrollen og faktisk en fryktelig feil. 60.b5 h5 61.gxh5 Kxh5 62.b6 Lc8 63.Ke3 g4 64.Kd4 er lett remis. Som Karpov senere påviste har svart nå muligheten til å vinne med 60...Lxg4!

61.Kxg4 h5+ 62.Kf3 Kf5. G- og h-bonden vil holde hvits konge oppatt på kongefløyen, mens svart rolig kan rusle over på dronningfløyen, ofre a- eller c-bonden for å vinne hvits d-bonde, og deretter vinne løperen for den andre dronningfløybonden. En liten flause som heldigvis begge spillere overså.

60...Lf1?

Nå er det remis med en gang.

61.b5 c3 62.b6 c2 63.Lb2

Ikke 63.b7 c1D 64.b8D Del+ og hvit blir matt.

63...La6 64.Kf3 ½-½

Og Karpov tilbød ukorrekt remis selv om han ikke hadde utført noe trekk. Jeg hadde ingen problemer med å tilgi ham og aksepterte umiddelbart. Hvits konge går til dronningfløyen, mens løperen lett kan ta seg av svarts eventuelle aktivitet på kongefløyen.

Nå kan DU kjøpe:

Computer-verdensmesteren 91

som beseiret

MEPHISTO, til en pris av kr. 4.995,- og den nesten like sterke

M-CHESS til kun kr. 850,- men, begge er for bruk i PC.

Imidlertid ventes **CHESSMACHINE** i sensorbrett i løpet av kort tid.

Vi har også **Mephisto, Novag** og **Sai-tek** av forskjellige modeller.

Be om brosjyrer/beskrivelser m.m.!

INFORMATOR Nr. 51,

NEW IN CHESS YEARBOOK, Nr. 20

CORRESPONDENCE CHESS YEARBOOK, Nr. 2 nu i lager.

En rekke nye titler fra Batsford:

Secret of Chess Training, Duals of the Mind, Active Repertoire for Black, Alekhines Greatest Games, Attacking the Kingside the Queen Side, Mastering the King's Indian, - Modern Benoni, Botvinnik Master & Strategy, Nimzowitsch Master of Planning, Larsen Master og, Spassky Master of Tactic, Tal Master & Sacrifice, Winning Moves, Winning with the Dutch - Grünfeld, - King's Indian, - Sicilian, 500 Games of Chess, - og mange andre.

Chess for Tigers, 2. utgave, er nu ute, dessuten Petrosjan's partier.

BCO 2, er fortsatt i skuddet, men den nye MCO (Modern Chess Openings) har fått en flott mottagelse!

Mange nye bøker om fransk, bl.a. Ein Leben lang Französische Verteidigung - richtig gespielt av eksperten Uhlmann!

OBS: Salg, salg, salg på en hel rekke titler, tysk og engelsk litteratur, be om vår liste pr. 1. september.

BRIKKER, BRETT, KLOKKER, DEMO-BRETT m.m.m. til gunstige priser. Rabatter ved større kjøp!

„SJAKKUTSALGET“

Innehavere: Arnold J. og Kaj Snorre Eikrem

Jomfrubråtveien 46 a, 1179 OSLO 11

Telefon: (02) 67 95 20 - Telefax: (02) 67 95 13

*Butikken er fra i september igjen åpen på lørdager, men gjerne besøk til andre tider mot forutgående avtale.

Lesersider

AD FINALER I LAG-NM (OG DERES UFORGLEMMELIGHET)

* Jeg ser i nr. 4/91 av NSB en meningsutveksling om årets lag-NM-finale mellom Thoresen og Kjeken.

* Jeg vil gripe tak i det som Thoresen skriver om rammene rundt finalene i lag-NM - og slutte meg til hans kritikk av disse arrangementene. Dette gjelder den innkvarteringen som tilbys, de lokalene som mesterskapet spilles i, og det som ellers mangler for at deltakerne skal trives.

* Kjeken svarer i et motinnlegg at ingen har klaget før. Joda, vi i Tromsø har klaget, men dessverre har vi nok vært litt for innadvendte i framføringen. Jeg vil derfor henvise til undernevnes reportasje fra fjorårets mesterskap i vår klubbatis "65", og tillater meg å sitere noe fra den her:

"Så var det NM-bulletinen, som jeg vil karakterisere som et makkverk av følgende grunner:

Partiene, som er grunnsteinen i en slik publikasjon, var skrevet med utåelig mange feil. Det var med nød og neppe at jeg fant ut av dem, ja ett var faktisk ikke mulig å rekonstruere. Av de 30 partiene (Tromsøpartiene) jeg har gått igjennom, var det kun tre som var helt feilfrie! 10 prosent!"...

..."Vel, egentlig er vel bulletinen et godt uttrykk for hvordan NSF prioriterte selve gjennomføringen av finalen. Man satser på at det turneringstekniske fungerer, mens ramrene ellers rundt turneringen ikke vektlegges noe særlig. Det var lite som vitnet om at det var et Norgesmesterskap man gjennomførte.

Forutenom den omtalte bulletinen, er spilling i triste klasserom, elendige kantineforhold og ingen sosiale arrangement det første NSF kan

starte med å rette opp. Mitt råd til NSF ved neste korsvei er altså - mer stil! Ja, og la ungene få leke seg ferdig hjemme - som bulletinansvarlige i et NM-arrangement har de ingenting å gjøre. Hvis man ikke vet hvordan man skal skape den rette ramme rundt et slike arrangement, så spør gutta i Vadsø hvordan man gjør det - de kan det!"

* I tillegg til dette vil jeg også nevne at laget fra Tromsø ved en anledning har måttet overnatte i et uvasket, støvete og umøblert hus. Jeg tror man skjønner at dette langt fra bidro til å skape noen trivelig atmosfære for oss. Takk og pris for at ingen hadde astma eller støvallergi.

* Et annet eksempel på gjestfriheten man kan bli møtt med: Under et mesterskap som ble avviklet i de ærverdiges lokaler for noen år tilbake, forsøkte laget fra Tromsø å låne to sjakksett av arrangøren, selvølgelig til lynsjakk og analyser på hotellrommet der vi bodde. Vi ble avvist på en meget arrogant og nedlatende måte. Sjokkerte ble vi opplest at klubbens politikk var ikke å låne ut materiell - brett og brikker måtte vi pent holde oss med sjøl. Snørrhovent og uforglemmelig!

* Jeg vil til slutt påpeke at NSF's administrasjon god tid i forveien vet når mesterskapet skal spilles. Man kan således forhøre seg med hoteller, om overnatting og spillelokaler, så tidlig at dette ikke er noe problem. Vi har forresten hørt unnskyldningen om Holmenkollstafetten før. Er ikke den like tilbakevendende som lag-NM?

* Dette ble mye sure oppstøt, men noen ganger er man så kvalm at man må spy. Etter en storm roer det seg, og jeg har håp om at fremtidige finaler blir gitt den pomp... de fortjener.

Jan Sigmund Berglund
Tromsø

Red. komm: At NM-finalen for lag fortjener en annen status enn den har hatt de senere årene, er hevet over enhver tvil. Om NSF's allerede overarbeide administrasjon og sentralstyre er de rette til å foreta et slike løft, er en annen sak. Kanskje NSF burde utlyse arrangementet med mer brask og bram, og kanskje finnes det allerede klubber som kunne tenke seg d å gå inn for å gjøre neste års arrangement til en sjakkfest (selv om ikke deres klubb skal delta i finalen)? Neste års finale skal gå av stabelen 28.-31. mai. Er det noen som melder seg frivillig?

Sjakkforum

Spørsmål: Jeg er nylig innmeldt i Norges Postsjakkforbund og der har jeg lest litt om A. Aasums Sleipner. Nå, foran NM på Gjøvik har jeg tenkt å prøve meg på denne originale åpningen. Det kunne vært morsomt å få høre deres mening om denne åpningen i Sjakkforum; det synes ikke som om dere hadde det altfor travelt... Har noen av dere i panelet prøvd Sleipner og hvis nei, hvorfor ikke. Håper på positiv respons gjør

Truls Klausen, Drammen.

IM Rune Djurhuus svarer: 1.Sc3, av Anker Aasum kalt Sleipner (Åpning) etter den åttebeinte hesten til den norrøne guden Odin, kan være et svært effektivt førstetrekk fordi spillere som møter trekket ofte reagerer på en av følgende to måter:

A) De bestemmer seg for å gjendrive det idiotiske springertrekket direkte. Dermed spiller de altfor ambisiøst, bruker masse tid og har tapstilling etter 20 trekk.

B) De vil ikke innrømme at de er blitt overrasket og spiller hurtig, akkurat som om hvit hadde spilt 1.e4 eller 1.d4. En som vanligvis velger Hollandsk mot 1.d4, kan finne på å spille slik: 1.Sc3 f5?! 2.e4! og hvit står allerede best.

I mer enn 90 prosent av tilfellene velger hvit ett av følgende fire trekk: 1.e4, 1.d4, 1.c4 eller 1.Sf3. Årsaken er at disse trekken tar kontroll over sentrum og åpner for offiserene, de to viktigste begrepene i åpnings-spill. Bare med disse fire trekken kan hvit håpe på å få en åpningsfordel, sjøl ved beste motspill av svart. Det betyr ikke at de andre

16 trekkene ikke er spillbare, men med f.eks. 1.g4 gir hvit fra seg den fordelen det er å trekke først. Til gjengjeld har hvit kanskje kommet inn i en åpning som han/hun kjenner bedre enn motstanderen. Det kan bety like mye som en "bokfordel".

Overraskelseseffekten ved et trekk som 1.Sc3 er betydelig i praktisk spill. Det er noe av grunnen til at jeg sjøl har prøvd det utfordrende springertrekket flere ganger, også mot spillere med over 2300 i ELO.

Ulempen med Sleipner er at dersom svart ikke vil prøve en av hovedvariantene (1.Sc3 d5! 2.e4 d4 eller 2...dxe4), kan han gå over i andre åpninger, f.eks. 1.Sc3 d5! 2.e4 e6 (Fransk) eller 2...c6 (Caro-Kann) eller 2...Sf6 (Aljechin). Hvis hvit vil fortsette å være på uployd mark, må han velge et annet 2.trekk, f.eks. 1.Sc3 d5! 2.f4 (Aasum-systemet) eller 2.Sf3.

Foruten det sterke trekket 1...d5!, som er hovedgrunnen til at Sleipner blir ansett for å være en mindreverdig åpning, er 1...Sf6 også et utmerket trekk. Men nettopp mot det trekket har jeg fått min raskeste Sleipner-seier noensinne:

RD - Fabrice Liardet, Sveits (2300)
Junior-VM 1990, Santiago Sleipner
1.Sc3 Sf6 2.d4 c5 3.Sf3 cxd4 4.Sxd4

Åpningen kan kanskje kalles Siciliansk uten e4!

4...d5 5.Lg5 e5 6.Sdb5 a6??

Her var 6..d4 nødvendig. Etter 7.Sd5 er stillingen uklar.

7.Sxd5! axb5

Eller 7...Sxd5 8.Dxd5 Dxd5 9.Sc7+ og 10.Sxd5.

8.Sxf6+ 1.O.

Det følger 8...gxf6 9.Dxd8+ Kxd8 10.Lxf6+ og 11.Lxh8.

Min konklusjon er at 1.Sc3 er et fullt spillbart trekk, men det er ikke noe godstrek (!) og svart utlikner ved beste spill. På høyt internasjonalt nivå egner Sleipner seg best som et overraskelsesvåpen som tas fram en gang i blant. Men lenger nedover i klassene ser jeg ingen grunn til at man ikke kan ha 1.Sc3 som sitt faste åpningstrekk.

For de som er interessert i mer informasjon om Sleipner, henviser jeg til boka *1.Sc3 - Sleipner-Eröffnung* av Anker Aasum.

NYE BØKER

Duels of the Mind; Twelve Best Games of Chess av Raymond Keene. Forlag: Batsford. Pris: Ca. 150 kr.-. 96 sider. Språk: Engelsk.

De kjente samarbeidspartnerne Batsford og GM Raymond Keene tilbyr nå en vakker bok, med mange fotografier og tegninger, som opprinnelig ble laget til en serie på engelsk TV. Keene analyserer de partiene han anser som de 12 beste partiene noensinne spilt, og spekker dem med interessant bakgrunnsstoff om spillene og historikk. Boken er nok en lettvekter, men den er attraktiv og gir en god introduksjon til noen av de klassiske epokene i sjakkhistorien, et tema som sjeldent tas opp på en underholdende måte nå for tiden. Den ville egne seg godt som presang, og gir et gammeldags og entusiastisk syn på de gode gamle dagene. JT

Creative Chess av Amatzia Avni. Forlag: Pergamon Chess. Pris: Ca. 120 kr.-. 140 sider. Språk: Engelsk.

Dette er en spennende tilføyelse til Pergamons allerede utsøkte bibliotek, skrevet av en israelsk mesterspiller og psykolog. Hans hovedtese er at spillere kan læres opp til å bli kreative, som jo, når du tenker etter, egentlig er ganske provoserende, idet det nesten er en selvmotsigelse.

Boken er en samling stimulerende stillinger, gruppert under ganske uvanlige overskrifter. Den ligner litt på en vanlig kombinasjonsamling gruppert etter tema, bortsett fra at temaene her så absolutt er originale, f.eks. "Absurde trekk", "Brudd med teoretiske prinsipper", "Fjerning av egne brikker"(!) osv. Mens Avni drøfter sine teorier om fremelskingen av kreativ tenkning og krydrer sitt arbeid med sitater fra relevante psykologer, får jeg aldri følelsen av at bokens hovedpremiss —lært kreativitet—er særlig overbevisende. Likevel, stoffet leseren studerer fanger lett oppmerksomheten, og han blir tvunget til å reflektere over uortodokse spillemønstre. Om man kan læres opp til kreativ tenkning eller ei; boken har i alle fall noe å lære bort. Den er interessant, kanskje

spesielt for sjakktrenere. JT

The Games of Tigran Petrosian—Volume I 1942-1965 red: E. Sjekhtman. Forlag: Pergamon Chess. Pris: Ca. 320 kr-. 480 sider. Språk: Engelsk/internasjonale symboler.

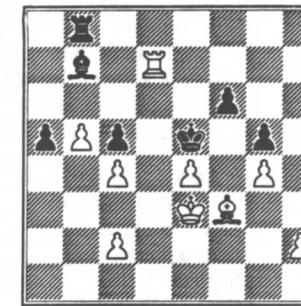
Jeg tror det er lite som er så spennende for en sjakklesker, som en samling av en verdensmesters partier. E. Sjekhtman har samlet og redigert materialet, og frigjort her partiene, kommentarene og skriveriene til Tigran Petrosjan. Dette første bindet inneholder 1089 partier fra hans ungdomsår og opp til den første tittelforsvarsmatchen mot Boris Spasskij.

Her finner vi noen ytterst bemerkelsesverdige artikler, som Petrosjans personlige skildring av tittelmatchen mot Botvinnik i 1963. Den offentliggjøres utrolig nok her for *aller første gang*. Selv om Petrosjan døde før han rakk å kommentere så mange partier han hadde ønsket, er mange av dem kommentert, enten av ham eller andre sovjetiske toppsturmestrer. Vi finner også Petrosjans livlige synspunkter på Nimzovitch og posisjonelt spill, og hans kamp for å utvikle sin egen stil mens kritikken haglet over hans rolige og tilsynelatende fredelige spillemåte.

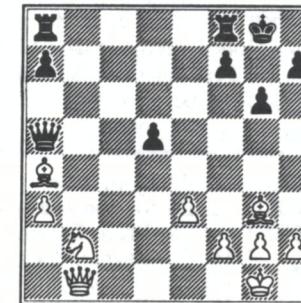
Jeg ble sjarmert av denne kavalkaden av partier, og selv det lille fotografiutvalget var det noe ekstra med: Petrosjan poserende foran en berømt armensk maler, gjøggende på ski, i aksjon i bordtennisdouble med Tal, og poserende som silkegangster med kollegene Geller, Taimanov og Kotov.

Petrosjans dypt strategiske stil ble trolig aldri verdsatt høyt nok, men denne boken flommer over av instruktivt materiale. Vi får se forsvarsgeniet Petrosjan hans fabelaktige glatte teknikk og selvfølgelig, som enhver verdensmester, hans glitrende taktiske spill. Jeg gleder meg allerede til bind II. Dette er en bok jeg på det varmeste vil anbefale til samlere, historikere og beundrere av fremragende sjakk. JT

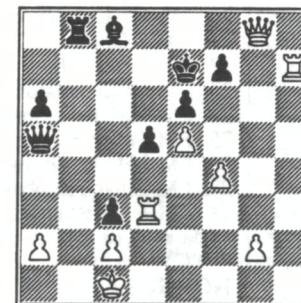
?? Kombinasjoner !!

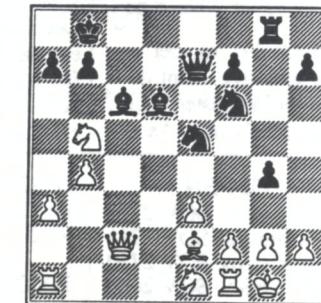
1. Kristiansen, E. - Østenstad
NM Elite 1991

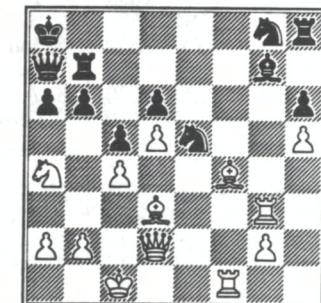
2. Johannessen, H. - Hansen, H.
NM Hobby 1991

3. Digernes - Hjoberg
NM Kadett 1991

4. Moseng -Hagen, M.
NM Kl. II 1991

5. Mork, KA - Gulbrandsen, T.
NM Mester 1991

Det ble spilt mange gode trekk i Gjøvik! Hvit er i trekket i nummer 1,2 og 6, mens sort trekker først i de resterende stillingene. Løsninger på side 41.

Internasjonale ELO-lister

Verdensmester Garri Kasparov er fortsatt den høyest ratede spilleren i verden (juli 1991), men er ikke lenger den høyest ratede i historien. For å holde seg på 2800 måtte han praktisk talt overgå seg selv for ikke å gå ned i rating, og etter en heller skuffende sesong har han altså mistet 30 poeng.

Den største nyheten er nok at Karpov er blitt forbigått av supertalentet Ivantsjuk, som virkelig har spilt som en potensiell verdensmester i det siste.

På januarlisten '91 var det *ingen* ikke-sovjeter blant de ti beste, men nå har resten av verden slått tilbake med kandi-

datfinalistene Short og Anand. Et annet navn å merke seg er Henrique Mecking, som har gjort comeback etter 12 års tilbaketruckenhet pga. alvorlig sykdom. Hans første opptræden var en privatmatch mot super-stormester Predrag Nikolic, hvor han scoret 2½/6.

Ulf Andersson er stadig Norges toppspiller, og danske Curt Hansen nå har brutt 2600-barriieren. S. Agdestein ligger på delt 45. plass med 2590 poeng.

Det stadig økende antallet spillere med rating over 2600 har fått mange til å skumle om inflasjon i systemet, noe jeg ikke er så helt enig i. Svært mange

sterke sovjeter har nå anledning til å spille fulltid, og jeg kan ikke se noen lettvekttere blant de 38 som har medlemskort i den eksklusive klubben.

Polgarene, anført av lilleøster Judit, dominerer kvinnelisten. Selv om eldste søster Zsuzsa ikke tallmessig ligger i tet, er hun den første GM'en ("mannlig") i familien.

På den norske kvinnelisten har Ingrid Dahl gjenrobert 1.plassen med sin IM-prestasjon. På herresiden er det 64 spillere med internasjonal ELO. Ivar Bern har nå offisielt passert den berømmelige 2400-grensen og blitt anerkjent som IM. JT

VERDENSTOPPEN

1. Garri Kasparov SOV 2770
2. Vasilij Ivantsjuk SOV 2735
3. Anatolij Karpov SOV 2730
4. Evgenij Barejev SOV 2680
5. Valerij Salov SOV 2665
6. Boris Gelfand SOV 2665
7. Nigel Short ENG 2660
8. A. Beljavskij SOV 2655
9. V. Anand IND 2650
10. A. Khalifman TYS 2630
11. M. Gurevitsj SOV 2630
12. J. Speelman ENG 2630
13. Jan Timman HOL 2630
14. L. Polugajevskij SOV 2630
15. Artur Jusupov SOV 2625
16. Predrag Nikolic JUG 2625
17. Ulf Andersson SVE 2625
18. Michael Adams ENG 2615
19. Vlad. Episjin SOV 2615
20. Robert Hubner TYS 2615
21. Azmajparasjvili SOV 2615
22. Yasser Seirawan USA 2615
23. John Nunn ENG 2610
24. Aleksej Sjirov SOV 2610
25. Viktor Kortsjnoj SWZ 2610
26. Aleksej Dreev SOV 2610

27. H. Mecking BRA 2610
35. Curt Hansen DEN 2600
50. S. Agdestein NOR 2590

KVINNETOPPEN

1. Judit Polgar UNG 2550
2. Zsuzsa Polgar UNG 2535
3. Tsjburdanidze SOV 2495
4. Pia Cramling SVE 2485
5. K. Arakhamia SOV 2475
6. Jun Xie KIN 2465
7. Nana Ioseliani SOV 2445
8. A. Galliamova SOV 2435
9. Zsofia Polgar UNG 2430
10. Gaprindasjvili SOV 2425

NORGES BESTE

1. GM Simen Agdestein 2590
2. IM Berge Østenstad 2475
3. IM Knut J. Helmers 2465
4. IM Einar J. Gausel 2435
5. IM Jonathan Tisdall 2435
6. IM Leif Øgaard 2415
7. IM Rune Djurhuus 2410
8. IM Ivar Bern 2405
9. FM Sverre Heim 2405
10. IM Petter Haugli 2390

11. IM Bjørn Tiller 2390
12. IM Sv. Johannessen 2365
13. FM Bruce Diesen 2345
14. FM Ragnar Hoen 2340
15. FM Eivind Poulsrud 2340
16. FM Roar Elseth 2335
17. IM Arne Vinje 2335
18. FM Tor K. Schølseth 2330
19. FM Espen Agdestein 2330
20. Frode Ludvigsen 2330
21. Atle Grønn 2320
22. IM Terje Wibe 2315
23. FM Jørjan Jansson 2310
24. FM Pål-Ole Liabøtrø 2310
25. FM Petter Fossan 2300
26. FM Nils R. Grotnes 2300
27. FM Einar Hatlebakk 2300
28. FM E. Kristiansen 2300

er de med ELO over 2300.

NORGES KVINNETOPP

1. IWM Ingrid Dahl 2130
2. Sheila B. Berntsen 2125
3. Sylvia Johnsen 2030
4. Anne de Linde 2025
5. Laila Sidselrud 2005

NIC BASE 3.0 !!

Kommer i august!

NIC BASE blir nå enda bedre.

NIC BASE har alltid vært brukvennlig og denne egenskapen er nå blitt ytterligere forbedret i versjon 3.0.

Flere nye finesser er blitt lagt til det allerede kraftfulle programmet.

NIC PUBLISH

Dette er et spesielt redskap for deg som sysler med bulletiner, tidsskrifter, etc.

For informasjon, ta kontakt med:

CHESTECH

Boks: 20023, 25020 Helsingborg, Sverige

Tlf.: 042-22 80 22 eller 040-93 73 55

OBS! SM i Helsingborg på diskett! SM, JSM, ME på disk; 360 partier. Bulletin kan også bestilles.

Lær sjakk

med Jonathan Tisdall

Etter mye prat om variantregning i denne spalten, skal vi nå studere den svært komplekse oppgavestillingen fra NSB nr. 3. Dette blir selvfølgelig noe helt annet enn å regne varianter i en spillesituasjon, men all analyseøvelse styrker evnen til å finne riktig vei også under partiet.

Selv om stillingen interesserte mange (har jeg hørt), gjorde vanskelighetsgraden at få sendte inn svar. Da jeg leste flere av løsningsforslagene, fikk jeg inntrykk av at mange av leserne hadde forventet at oppgaven skulle ha en konkret løsning (som en kombinasjon), og at de derfor forsøkte å katalogisere og gjendrive trekk som var svært så fornuftige. I realiteten var oppgaven bare en grundig granskning av en rik og dynamisk stilling. Hvit har initiativet, løperparet og aktive brikker. For dette har han måttet betale, ikke bare med en bonde, men med en vital sentrumsbonde. Hvis tempoet i partiet skulle avta, vil han komme til å angre på sin generositet. Stillingen er fantastisk balansert - man kan finne et stort utvalg av angrepssidéer og forsvarsressurser.

De som vinner bok- og bladpremier for sin innsats er: Eivind Poulsøn, David Syvertsen og Jostein Kauserud. Jeg vil gjerne forsøke med slike oppgaver igjen, men jeg er redd den lave svarprosenten ikke helt rettferdiggjør det. Hvis det virkelig er mange (tause) leserer som er interesserte, venter jeg til jeg hører fra dem før vi tar fatt på en ny oppgave...

Jeg ble spesielt imponert over EP's dype analyser og fornuftige konklusjoner. Det var fint å kunne konstatere at de ofte samsvarer med mine egne. Den eneste haken jeg kunne finne var at også EP "falt" for partifortsettelsen, en skjebne jeg som hadde sett hele partiet kunne unngå. Når det er sagt, er det liten tvil om at de følgende analysene vil inneholde feil, og at denne øvelsen kanskje bare er begynnelsen på en lengre debatt. Likevel, la oss prøve å finne veien gjennom noe av variantjungelen.

Stillingen i oppgaven oppstod etter:

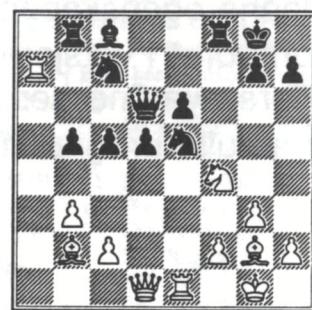
■ Streitberg - Prieoha ■

Bad Ragaz 1991, Benoni

1.d4 Sf6 2.g3 c5 3.d5 e6 4.Sc3 d6 5.Lg2 Le7 6.dxe6 fxe6 7.e4 Sc6 8.Sge2 0-0 9.0-0 a6 10.a4 Tb8 11.Sf4 b5 12.axb5 axb5 13.b3 Se8 14.Scd5 Sc7 15.Sxe7+ Dxe7 16.e5!?

En modig beslutning, provosert frem av sorts heller slomsete spill. Når man har sett sorts åpningsbehandling, er det ikke fritt for at man får lyst til å heie på hvit.

16...Sxe5 17.Ta7 d5 18.Te1 Dd6 19.Lb2

19...Sc6(!)

Sort har foretatt et svært vanskelig, men velkalkulert valg. Noen trekk kan raskt forkastes: 19...Sg6?? 20.Sxg6 hxg6 21.Le5 og 19...Db6?? 20.Txc7 Dxc7 21.Lxe5 taper begge umiddelbart for sort. Forsøket 19...Tf5? var populært hos lavt ratede analysatører, men DS' 20.Le4! gjendriver dette fullstendig. Tf5 jages bort fulgt av Lxe5 og Lxh7+. De resterende trekkene krever mere arbeid.

I: 19...d4?! Et trekk jeg vraket ganske fort: Det svekker både h1-a8 diagonalen og femte-raden. Etter hvits sterke svarttrekk, viser det seg at det ikke blokkerer den ømfintlige a1-h8-diagonalen heller: 20.b4!

Nå vakler sorts stilling under kryssilden fra hvits sprelske styrker. Her er en mer detaljert

analyse for dem som ønsker å føle seg helt sikker på hvits fordel: 20...Sc6

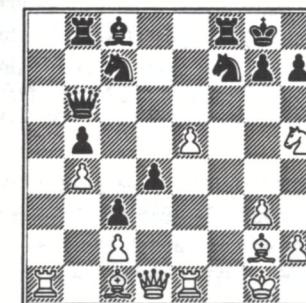
Eller: **Ia: 20...Sc4 21.bxc5 Dxc5{21...Sxb2? 22.cxd6 Sxd1 23.dxc7} 22.Dxd4! Ib: 20...cxb4? 21.Dxd4! Ic: 20...Td8 21.Dh5!** med planen 21...Sc4 22.bxc5 De7 23.Sd5 Txd5 24.Lxd5 Sxb2 25.Txc7 Dxc7 26.De8+

Id: 20...Db6 21.Da1!? med sikker fordel (selv om DS' 21.bxc5? Dxa7 22.Dxd4 Se8 23.Txe5 også er interessant).

21.bxc5 Dd7 22.Lxc6 Dxc6 23.Dxd4 Tf7 24.Dd8+ Se8 25.Txf7 Kxf7 26.Sd3 Kf8 27.Se5 med klar fordel til hvit, med planen 27...Dc7 28.Dh4 Kg8 29.c6!, er EP's glimrende løsning.

II: 19...Sf7?! Det trekket, ved siden av partifortsettelsen, som stiller hvit på prøve:

A: 20.Sh5 e5 (20...Se8?? 21.Lxg7 Sxg7 22.Dg4) 21.f4 (21.Txc7 Dxc7 22.Lxd5 Te8 er uklart - EP) 21...d4 (21...e4? 22.Lxg7 Td8 {22...Te8 23.Txc7 Dxc7 24.Sf6+} 23.Le5 Sxe5 24.fxe5 Dxe5 25.Txe4 Dd6 26.Tg4+ Lxg4 27.Dxg4+ Dg6 28.Txc7 Dxg4 29.Sf6+ Kf8 30.Sxh7+ Ke8 31.Sf6+ Kf8 32.Sxg4) 22.b4 Db6! 23.Ta1 (23.Txc7 ser ikke helt sunt ut. 23...Dxc7 24.fxe5 {24.bxc5 Dxc5} 24...Sxe5 25.bxc5 Lg4) 23...c4 24.fxe5 c3 25.Lc1

med en høyst uklar stilling som EP vurderer som kanskje en smule fordelaktig for sort. Stillingen er uhyre kompleks, og jeg kan heller ikke riktig vurdere den. Vi kunne sikkert lage en ny oppgaverunde utfra sluttstillingene i noen av disse variantene...

B: 20.Txc7 Dxc7 21.Sxe6

(21.Txe6!?) var aldri ute av tankene til DS, som gjerne ofret tonnevis av materiell når han kunne. Idéen er både farlig og ambisiøs, men burde ikke holde mot et presist forsvar.

21...Lxe6 {21...d4 22.Tc6 De7 23.Sd5!} med truende kompensasjon. Sort vil ha problemer med å beholde c- og d-bonden. Mer obskur er DS' 23.b4 Lb7 24.Txc5 Lxg2 25.Dxd4 "vinner", som er litt optimistisk, f.eks.

25...Sg5 26.Kxg2 De4+ 27.Dxe4 Sxe4 28.Tc7 Sf6.} 22.Sxe6 Dd6 23.Lxd5 Tfe8 {DS- men 23...Tfd8!? som gir tilbake en kvalitet for å ta brodden av angrepet, med planen 24.Dg4 g6 25.c4 bxc4 26.Sxd8 Dxd5, ser mer kritisk ut} 24.Dg4 g6 25.c4 bxc4 26.Dxc4 Tb4 27.Dc3 Td4 28.Sxd4 Dxd5 29.Sc6 Dd1+ med evig sjakk. Jeg tror dette dobbeltofferet er for optimistisk.

21...Lxe6 22.Txe6 d4 skarpt og ullen—EP. Hvit har kompensasjon, men neppe noe mer.

C: 20.Lxg7?! Nok et fantasifult offerforsøk fra DS, men sort har mange forsvarsbrikker og de vedlagte variantene var litt for samarbeidsvillige.

20...Kxg7 21.Dg4+ Kh8

Alternativene fører til stupet for sort:

21...Kh6?? 22.Txc7 Dxc7 23.Sxe6 (DS) og 21...Kf6?? 22.Dh4+ Kg7 {22...Sg5 23.Dh6+ vinner} 23.Sh5+ matter, men det fornuftige forsøret holder.

22.Dh4

Nå er 22...Se8 risikabelt pga. 23.Lxd5! Ld7 24.Le4 h6 og nå ikke 25.Dh5? (Sg6+ som vinner tilbake materiell med aktiv stilling er bedre) 25...Sf6 26.Dg6 Sxe4 27.Sh5 De5 28.Txe4 Dg5 og 29.Dxg5 hxg5?? 30.Txd7 angis som vinst til hvit, men 29...Sxg5 levner selvfølgelig sort med flest brikker. Jeg tar med dette for å vise farene med overoptimistiske analyser - det bli lett til at analysene lages for å passe hypotesen og ikke de faktiske forhold.

22...e5 23.Txc7 exf4 24.Tee7 Kg8 25.gxf4 Lf5 26.Dg3+ Lg6! er heller ikke klart. {26...Dg6? 27.Lxd5}

Kanskje det enkleste er 22...Tb7(!) som lar springeren forsøre fra e8 og dessuten

tilintetgjør en angrepsbrikke. Jeg kan i hvert fall ikke se noen trusler for hvit her.

D: 20.Da1!?

En interessant idé, min favoritt, selv om jeg ikke kan hevde å finne noen klar fordel for hvit her heller. Jeg ville gjerne skape trusler samtidig som springeren forblir på sin deilige utkikkspost f4, der den vokter på begge sentrumsbøndene.

20...d4 er det kritiske forsvaret. 20...e5 kan til og med møtes av Lxe5. 20...g6 svekker den allerede mørre sorte diagonalen så grundig at jeg bare ville spille det som siste nødlosning. 20...Se8 21.Txf7 Kxf7 22.Le5 Db6 23.Lxb8 Dxb8 24.Lh3! Sc7 25.De5 er klart fordelaktig for hvit.

21.Da5!

21.b4 e5 22.bxc5 Dxc5 23.Sd3 Dxc2 er en spennende og kritisk variant. Ved første øyekast ser det ut til at hvit burde kunne vinne materiell takket være sorts utsatte dronning, men sort får motspill overraskende lett, f.eks. 24.Sb4 Dd2! 25.Sc6 {25.Txc7 Dxb4 26.La3 Da5 og hvit har ikke noe spesielt} 25...Ta8! 26.Se7+ {Lignede varianter oppstår også fra 26.Txa8 Sxa8 og siden b2 og e1 er løse må hvit prøve å vinne materiell med andre brikker enn dronningen. 27.Se7+ Kh8 28.Lxa8 {28.Sxc8 Txc8 29.Lxa8 Tc2 30.Tf1 Txb2 31.Ld5 Sd8 32.Da8 Dg5 33.f4 exf4 34.Te1 g6 35.Te8+ Kg7 36.Dxd8 Tb1+ 37.Kg2 Tb2+ og sort står OK} 28...Sg5 29.Lg2 {29.Tf1 Txf2 30.Txf2 Sh3+ 31.Kg2 Dxf2+ 32.Kh1 Lg4 33.Lg2 Lf3 og sort matter.} 29...Dxf2+ 30.Kh1 Lh3 31.Tg1 Sf3 med et skummelt motangrep.} 26...Kh8 27.Lxa8 Sg5 28.Lg2 Dxf2+ 29.Kh1 Lh3

30.Tg1 Sf3 igjen med skremmende initiativ til sort. Sort står altså på kanten av stupet her, men det er vrient å gi ham det avgjørende dyttet.

21...Se8!

(21...Sd5 22.Sxd5 exd5 23.Dc7 og sorts stilling begynner å smuldre opp.)

22.Txe6!?

(22.Sxe6? ser sterkt ut, men møtes av en djevelsk taktikk: 22...Lxe6 23.Ta6 Dd8!

24.Txe6 Sc7! vinner)

22...Lxe6 23.Ta6 De5 24.Sxe6

(24.Txe6 med fiffig kompensasjon, men ikke mer.)

24...b4!? 25.Da1!

(25.Sxf8 De1+ 26.Lf1 Sg5 27.Da1 Sf3+! {27...Kxf8 28.Dxe1 Sf3+ 29.Kh1 Sxe1}

30.Tc6! med fordel. 28.Kg2 De4 med farlig initiativ for sort, f.eks.: 29.Te6 Se5+

{29...Se1+? 30.Kg1 Sf3+ 31.Kh1 } 30.Kg1 Kxf8.

25...Sed6! 26.Sxf8 Txf8 og hvits løpere oppveies av sorts romfordel og aktive brikker. Hvit muligheter er avhengige av om han kan aktivisere den kneblede løperen på b2 eller ei.

20.Sxd5

Hvit velger det som ser ut som en knusende variant. 20.Dg4 e5? 21.Lxd5+ Kh8

(21...Dxd5 22.Sxd5 Lxg4 23.Txc7 Sd4

24.Lxd4 vinner bonde, eller 21...Sxd5??

22.Dxg7 matt.) 22.Sg6+ Dxg6 (22...hxg6 23.Dh4+) 23.Dxg6 hxg6 24.Lxc6 vinner, men 20...d4! 21.Sh5 Tf7 22.Lxc6 Dxc6 23.Te5 Lb7 er flott for sort.

20.Txc7!? (DS) Dxc7 21.Txe6 Lxe6 22.Sxe6 Dd7? 23.Sxf8 Kxf8 24.Lxd5 (24.Df3+ Ke7 25.Lxg7 De6 er mer slørete) 24...Sd4 25.Lxd4 cxd4

(25...Dxd5 26.Lxg7+)

26.Df3+ Ke7 27.Df7+ Kd8 28.Df8+ med minst remis, og kanskje mer. Hvit får to bønder, angrep og en sterk løper for den passive Tb8. Men 22...Df7!, som forbereder å gi tilbake materiellet for å bryte angrepet, burde være forsvar godt nok: 23.Sxf8 {23.Lxd5 Se7!} 23...Kxf8 24.Lxd5 Td8 25.c4 Se7 forsvarer.

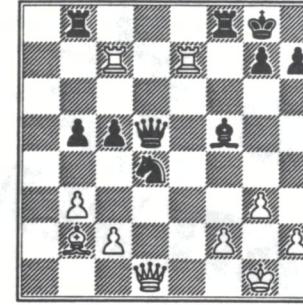
20...exd5 21.Lxd5+ Kh8!

Ser ved første øyekast dårlig ut, men sort har lagt skumle planer... Andre varianter leder til nydelige gevinst for hvit:

21...Dxd5 22.Txc7! Sd4

(22...Dxd1 23.Txg7+ Kh8 24.Txd1 Sd4 25.Tg5! Tf5 26.Txd4! eller 22...Dg5 23.h4! Dh6 24.Dd5+ Kh8 25.Lxg7+)

23.Tee7 Lf5!

Hovedlinjen i en vakker variant som EP demonstrerte. Dårligere er 23...Sf3+?

24.Dxf3 Txf3 {24...Dxf3 25.Txg7+ Kh8 26.Txh7+ Kg8 27.Th8+} 25.Te8+ Tf8 26.Txg7+ Kh8 27.Txf8+.

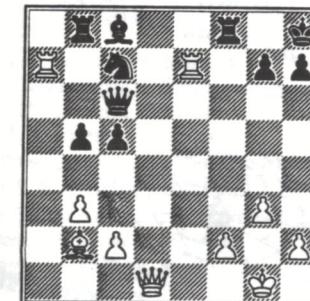
Nå: 24.Txg7+ Kh8 25.Txc5!! Dxc5 26.Lxd4 Tbd8

(26...Tfd8 27.Txh7+!! Kxh7 28.Dh5+ Kg8 29.Dg5+ Kf7 30.Df6+ Ke8 31.Lxc5) 27.Txh7+!!

(27.Td7+ Kg8 28.Lxc5 Txd7 er ikke like opplagt.)

27...Kxh7 28.Dh5+ Kg8 29.Dg5+ Kf7 30.Lxc5 Lh3 31.Dh5+ or 30...Tdl+ 31.Kg2 Le4+ 32.f3. Fantastisk.

22.Lxc6 Dxc6 23.Te7

EP fulgte partiet. Heldigvis for meg hadde jeg hele partiet og kunne unngå det. Hvit burde sannsynligvis prøve 23.Lxg7+!? Kxg7 (23...Kg8!?) er tryggere: 24.Lxf8 {24.Txc7!? Det er kanskje best å sikte seg inn på remis. 24...Dxc7 25.Lxf8 Kxf8 26.Dh5 Lb7 27.Te5 Dc6 28.f3 er uklart, nesten balansert.} 24...Lh3! 25.f3 Txf8! med farlig motspill, f.eks. 26.Te7 {26.Te3 Db6 27.Ta1 c4 28.Dd2 Txf3 29.Tael og hvit kan prise seg lykkelig over å være i live.} 26...Dxf3 27.Dxf3 Txf3 28.Ta1 Se6 29.Ta8+ Sf8 30.Ta1 med remissjanser.)

24.Te7+ Tf7 25.Taxc7 Dxc7 26.Da1+! Kg8 27.Txc7 Txc7 28.De5 Tbb7 29.h4 og hvits fribonde og energiske dronning gir ham gode muligheter, men hvis sort tillates å koordinere brikkene sine, vil han klare seg bra. Sorts utsatte kongen gjør det ubehagelig for ham, og jeg vil tippe at hvit har den beste stillingen.

23...Lh3!

Sjakk! Sort snur det hele opp ned med konstant mattrussel. 23...Lb7 24.Txb7 Txb7 25.Dg4 eller 23...Se6 24.Dg4 vinner for hvit, men denne løpermanøvren er råsterk og lett å overse. Det hele avsluttes forsiktig raskt.

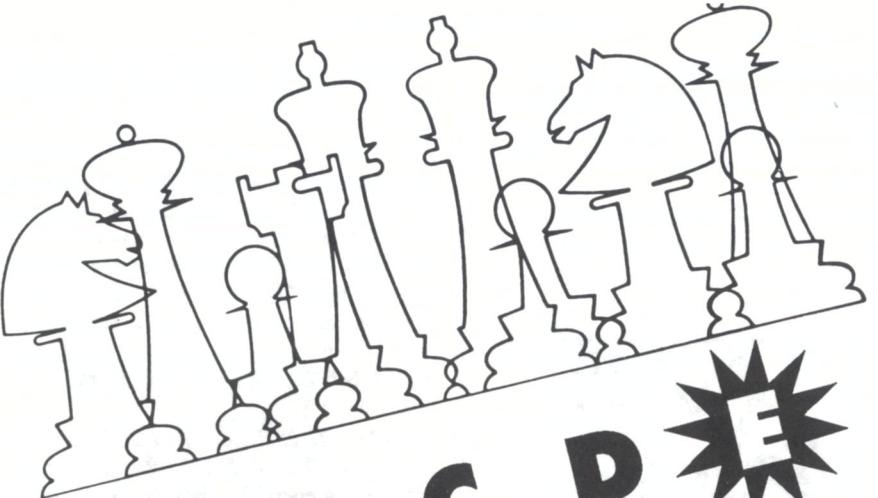
24.f3 Dxf3 25.Dxf3 Txf3 26.Ta1 Se6 27.Te1 Tbf8 0-1

Jeg må slutte meg til EP's konklusjoner om oppgavestillingen: Det er en kompleks stilling med mer eller mindre like sjanser, der sorts forsvarsreserver kanskje er litt overlegne, objektivt sett. Takk til alle som deltok, i etterhånd kan jeg tenke meg at den neste oppgaven nok burde være litt enklere. Men nå som vi kan puste lettet ut etter å ha slitt oss gjennom alle variantene - var det kanskje verdt bryret likevel?

De kongelige

Sveriges Karl XII (d.1718), sa Voltaire, tapte sine partier fordi han flyttet kongen oftere enn noen annen brikke.

- Chess Addict

A B C D E
70% NEW MATERIAL

Encyclopaedia of Chess Openings
Volume E, second edition available now!

E0 (Catalan)

Gulko, A. Sokolov, Sveshnikov, Vaganian
Ehlvest, Gipslis, M. Gurevich, Kortchnoi,
Matanovic, Polugaevsky, Ugrinovic, Yusupov

E1 (Queen's Indian)

Adorjan, Bagirov, Botvinnik, Filip, Gipslis,
M. Gurevich, Knæk, Parma, Salov,
A. Sokolov, Taimanov, Yusupov

E2 (Nimzo-Indian)

Beliavsky, Byrne, Ftacnik, Huebner, Karpov,
Mednis, Mihalchishin, Minev, Nikolic,

E3

Polugaevsky, Razuvayev, Ribli, Smejkal, Stohl,

E4

Suba, Uhlmann, Vaiser

E5

Beliavsky, Byrne, Ftacnik, Huebner, Karpov,
Mednis, Mihalchishin, Minev, Nikolic,

E6 (King's Indian)

Polugaevsky, Razuvayev, Ribli, Smejkal, Stohl,

E7

Suba, Uhlmann, Vaiser

E8

Beliavsky, Byrne, Ftacnik, Huebner, Karpov,
Mednis, Mihalchishin, Minev, Nikolic,

E9

Polugaevsky, Razuvayev, Ribli, Smejkal, Stohl,

Chess Informant 51 available now, too!

Chess
Informant

Norges Grand Prix

VARDØ GRAND PRIX HURTIGSJAKK

27.-28. APRIL

1 Håvard Holder, Vadsø	1578	+25 +16 +03 +09 +05 -02 +06	6
2 Jarl Kvikstad, Vardø	1700	+21 +06 -09 +11 +17 +01 =05	5½
3 Are Rønning, Vardø	1700	+19 +05 -01 +12 -06 +18 +10	5
4 Runar Pettersen, Kirkenes	1515	-10 -13 +25 +24 +16 +09 +12	5
5 Tony Svendsen, Kirkenes	4½	6 Jan Arild Dolonen, Vadsø 4½ 7 Dag Loe, Vardø 4½ 8 Tore Lyder Johnsen, Vadsø 4½ 9 Leif Bjørnstad, Kirkenes 4 10 Svein Harald Johnsen, Vadsø 4 11 S Joki, Vadsø 4 12 T Røtvold, Kirkenes 3½ 13 J Ch Hanssen, Vardø 3½ 14 O G Malin, Vadsø 3½ 15 T Eriksen, Vardø 3½ 16 J Svendsen, Kirkenes 3 17 S Andersen, Vardø 3 18 H Oldernes, Vadsø 19 J O Andersen, Vadsø 3 20 V Hansen, Vardø 2½ 21 B Kristoffersen, Vardø 2½ 22 M Dam, Vardø 2 23 G Næss, Vardø 2 24 H Døvle, Vardø 1½ 25 R Kruse, Kirkenes 1.	

ASKOS PINSETURNERING

18.-20. MAI

GRUPPE A

1 Einar Gausel, OSS	2423	+14 +18 +02 +03 +04 +05	6
2 Stein Sollid, OSS	2013	+21 +19 -01 +18 +03 =10	4½
3 Øyvind Johansen, Sarpsborg	2066	+12 +20 +05 -01 -02 =04	3½
4 Nikolai Engedal, OSS	1941	=06 =08 +19 +07 -01 =03	3½
5 Bjørn E. Glenne, Nordstrand	1984	+13 +22 -03 =08 +07 -01	3½
6 Hans Olav Lahlium, Gjøvik	1562	=04 =09 =11 =10 +12 =08	3½
7 Sverre Johnsen, OSS	3½	8 Rune Gåsmyr, Hauge 3½ 9 Per Omtvedt, Stjernen 3½ 10 Øystein Sæther, Elverum 3½ 11 B Nedberg, OSS 3 12 J Szalai, ASKO 3 13 A R Andersen, Porsgrunn 3 14 H A Nordahl, Bærum 2½ 15 S Sidselrud, Kongsvinger 2½ 16 S Hjøberg, OSS 2½ 17 S Sørlie, OSS 2½ 19 H Theting, Kragerø 2 19 T Nilsen, Ski 2 20 P Nygård, Stjernen 2 21 M Hagen, Brugata 1½ 22 T Solem, Ski 1.	

GRUPPE B

1 Øyvind Pedersen, Sjakkam.	1626	+40 +25 +07 +04 +02 =03	5½
2 Jan Arve Nyaas, Stjernen	1562	+15 +09 +19 +05 -01 +06	5
3 Gaute Salte, Fredrikstad	1572	+27 =14 +10 +23 +12 =01	5
4 Lars Even Andersen, OSS	1706	+16 +36 +13 -01 +19 =08	4½
5 Karl Mosbye, Skien	1486	+32 +06 =23 -02 +24 +11	4½
6 Jan Sontum, Stovner	4 7 Harry Andersen, Moss	4 8 Erik Parr, Nittedal	4 9 Geir Brobakken, Hamar
	4 11 P Pripp, OSS	3½ 5 12 R Dybesland, Mandal	3½ 13 B Bjerke, Strømmen
	3½ 15 L E Johannessen, OSS	3½ 16 Geir Moseng, OSS	3½ 17 H B Skaar, Stjernen
	3½ 19 T Bekkedal, OSS	3 20 S H Krohn, Mo	3 21 J Nilson, Caissa
	3 22 R Gulliksen, Remis	3 23 J Svenske, Strømmen	3½ 25 T Haugen, Porsgrunn
	3 23 J Svenske, Strømmen	3 24 B L Nilson, Caissa	3 26 T W Hoem, Aalesund
	3 24 B L Nilson, Caissa	3 25 T Haugen, Porsgrunn	3 27 A Østbye, OSS
	3 25 T Haugen, Porsgrunn	3 28 J B Wilsbeck, OSS	3 28 O Ristesund, OSS
	3 27 A Østbye, OSS	3 29 O Ristesund, OSS	3 29 T Evensen, 1911 2½ 31 S Sørum, Sjakkam.
	3 28 J B Wilsbeck, OSS	3 30 T Evensen, 1911 2½ 31 S Sørum, Sjakkam.	3 30 T Evensen, 1911 2½ 31 S Sørum, Sjakkam.
	3 29 O Ristesund, OSS	3 31 R Kristensen, Løten	3 31 R Kristensen, Løten
	3 30 T Evensen, 1911 2½ 31 S Sørum, Sjakkam.	3 32 G Tungland, Stjernen	3 32 G Tungland, Stjernen
	3 31 R Kristensen, Løten	3 33 R Kristensen, Løten	3 33 R Kristensen, Løten
	3 32 G Tungland, Stjernen	3 34 O Gunderson, Stjernen	3 34 O Gunderson, Stjernen
	3 33 R Kristensen, Løten	3 35 O R Gjerde, Sjakkam.	3 35 O R Gjerde, Sjakkam.
	3 34 O Gunderson, Stjernen	3 36 O Siljubergsåsen, Nordstrand	3 36 O Siljubergsåsen, Nordstrand
	3 35 O R Gjerde, Sjakkam.	3 37 H Brotnov, Ski	3 37 H Brotnov, Ski
	3 36 O Siljubergsåsen, Nordstrand	3 38 T Selmer, Kongsb.	3 38 T Selmer, Kongsb.
	3 37 H Brotnov, Ski	3 39 R Sørensen, 1 40 T Ellingsen, Bodø ½.	3 39 R Sørensen, 1 40 T Ellingsen, Bodø ½.

GRUPPE C

1 Markus Lømo, Fredrikstad	1613	+24 +11 +14 +07 =02 +05	5½
2 Cato Bekkesletten, Strømmen	1523	+23 +10 =03 +15 =01 +11	5
3 Eyvind A. Lund, Nittedal	1156	+19 +05 =02 +06 =11 =04	4½
4 Bo H. Hansen, Sarpsborg	1486	-05 +19 +28 +13 +07 =03	4½
5 Trygve Enersen, Mandal	4 6 M Wendelborg, Porsgrunn	4 7 E Wold, OSS	4 8 R Kjellstrøm, OSS
	4 11 P Pripp, OSS	4 9 M Digernes, Nittedal	4 10 Torstein Bae, 1911 4 11 C E Horda, Caissa
	4 12 F Skribeland, Stjernen	4 13 S Østgård, Stjernen	4 13 S Østgård, Stjernen
	4 13 S Østgård, Stjernen	4 14 Ta Selmer, Kongsberg	4 14 Ta Selmer, Kongsberg
	4 14 Ta Selmer, Kongsberg	4 15 O Hovstad, Kongsberg	4 15 O Hovstad, Kongsberg
	4 15 O Hovstad, Kongsberg	4 16 J Olsen, Lillestrøm	4 16 J Olsen, Lillestrøm
	4 16 J Olsen, Lillestrøm	4 17 I Lahlium, Gjøvik	4 17 I Lahlium, Gjøvik
	4 17 I Lahlium, Gjøvik	4 18 H A Boland, Bø	4 18 H A Boland, Bø
	4 18 H A Boland, Bø	4 19 S Sandberg, Nittedal	4 19 S Sandberg, Nittedal
	4 19 S Sandberg, Nittedal	4 20 Thorgrim Selmer, Kongsberg	4 20 Thorgrim Selmer, Kongsberg
	4 20 Thorgrim Selmer, Kongsberg	4 21 H Haga, Bø	4 21 H Haga, Bø
	4 21 H Haga, Bø	4 22 Ø Grandum, ASKO	4 22 Ø Grandum, ASKO
	4 22 Ø Grandum, ASKO	4 23 E F Lindboe, Trondhjems	4 23 E F Lindboe, Trondhjems

Kongsberg 2 25 Øystein Hovstad, Kongsberg 2 26 R Sundgot, ASKO 2 27 K Ursin, Kongsberg 2 28 H G Steen, Bø 1½ 29 E Gulliksen, ASKO 1½ 30 I Bragason, ASKO ½ 31 T Paulsen, Fredrikstad 0.

VOLDA GRAND PRIX HURTIGSJAKK**25. MAI****GRUPPE A**

1 Lars Arne Oldernes, Vadsø	1758	+04 +03 +02 =06 +07 =05	5
2 Ivar Bern, Bergens	2343	+wo +05 -01 +03 +06 +07	5
3 Trond Nerland, Volda	1652	+07 -01 +05 -02 +04 +wo	4
4 Roar Nakken, Aalesund	3 5 Frode Mossetad, Luster	2½ 6 Tor Wetle Hoem, Aalesund	2½ 7
Peder Havskjær, Volda	2.		

GRUPPE B

1 Stig Omar Eide, Luster		+09 +07 +13 +02 +06 +03	6
2 Jo Arve Repp, Volda	997	=07 +08 +15 -01 +04 +06	4½
3 Johnny Myklebust, Volda	1108	+20 +14 +04 =06 +10 -01	4½
4 Kjell R. Moldskred, Hadar	4 5 Rune Bjørneset, Volda	4 6 Magnar Østrem, Hadar	3½ 7
Krister Larsen, Hadar	3½ 8 Åsmund Godø, Aalesund	3½ 9 Bjørn Arne Sørheim, Volda	3½ 10
Sveinung Arnesen, Volda	3½ 11 R Brandal, Hadar	3½ 12 P B Skarstein, Volda	3½ 13 F O Farstad,
Aalesund	3 14 K A Henjum, Volda	3 15 T K Sørheim, Volda	2½ 16 G Ytrestøl, Volda
Nautdal	2½ 18 Ø Farstad, Aalesund	2 19 Ø Krøvel, Volda	2 20 Ø Misund, Aalesund
S Nordahl, Volda	2 23 R Røyseth, Hadar	1 24 O Nordahl, Volda	0.

MAI CUP, ALESUND HURTIGSJAKK**26. MAI****GRUPPE A**

1 Ivar Bern, Bergens	5½ 2	Kjell Tore Sandum, Molde	4½ 3	Roar Nakken, Aalesund	4½
4 Trond Nerland, Volda	3½ 5	Sindre Hellevik, Aalesund	3½ 6	Øyvind Berntsen, Molde	3½ 7
Lars A Oldernes, Vadsø	3½ 8	Roar Naalsund, Aalesund	3 9	Jan M Svendsen, Molde	3 10
Gunnar Bolsø, Aalesund	3 11	E Wattø, Aalesund	3 12	T Olsen, Aalesund	2 13 H Storeide, Aalesund
Eidsaa, OSS	2 15	T W Hoem, Aalesund	1½.		

GRUPPE B

1 Jo Arve Repp, Volda	6 2	Kjell Roger Moldskred, Hadar	5 3	Tore Kjetil Sørheim, Volda	
4 4 Håvard Alnes, Aalesund	4 5	Sveinung Arnesen, Volda	3½ 6	Johannes Røyset, Hadar	3½ 7
5 7 Åsmund Godø, Aalesund	3½ 8	Håkon Berntsen, Molde	3 9	Audun Sele, Molde	3 10 Krister Larsen, Hadar
Misund, Aalesund	2½ 15	F O Farstad, Aalesund	2 16 Ø Farstad, Aalesund	2 17 E M Øren, Volda	1 18 Ø Krøvel, Volda
0.					

KARMØY GRAND PRIX**7.-9. JUNI****GRUPPE A**

1 Arild Lauvsnes, Stavanger	2247	+10 +05 =06 +03 +07 =02	5
2 Ivar Bern, Bergens	2375	+13 +06 =09 =07 +05 =01	4½
3 Jone Riska Pedersen, Sandnes	1929	+14 =09 +08 -01 +06 +07	4½
4 Roger Strand, Pi	4 5 Arild Svela, Sandnes	3½ 6 Per Ove Egeli, Stavanger	3 7 Hans K Harestad, Randaberg
12 I Danielssen, Stavanger	2½ 13 G S Scott, Sevland	1½ 14 S Sandnes, Sevland	1½ 15 K Hjørnevik, Kvernevik
1½ 16 A Hagesæther, Hauge	1½.		

GRUPPE B

1 Arvid Vedøy, Sevland	1380	+24 +30 +04 +14 =02 +08	5½
2 Pål Hagesæther, Hauge	1324	+20 +13 +19 +12 =01 +05	5½
3 Kjartan Leer-Salvesen, Kristiansand	1406	+25 +34 =05 =06 +14 +15	5
4 Zenon Taoushanis, Stavanger	4½ 5	Bjarte Leer-Salvesen, Kristiansand	4½ 6 Lasse Lie, Fyllingsdal
4½ 7 Stian Aukland, Stavanger	4 8	Torgeir Lilleskog, Hauge	4 9 Erlend Eldholm, Sevland
Sevland	4 10	Hallvard Hagesæther, Hauge	4 11 H P Leidland, Egersund
4 12 K M Kvinnestrand, Sevland			

3½ 13 O Skjæveland, Strand

3½ 14 L S Hop, Sevland

3½ 15 T Leer-Salvesen, Kr. sand

3½ 16 N Hagesæther, Hauge

3½ 17 K Veim, Hauge

3½ 18 R Porter, Stavanger

3½ 19 K Ovesen, Sevland

3 20 E Selsås, Hauge

3 21 G Ferkingstad, Sevland

3 22 D Snarheim, Hauges.

3 23 S Ferkingstad, Sevland

3 24 D E Alsaker, Strand

3 25 S Haringstad, Sevland

3 26 L Hagesæther, Hauge

3 27 A W Lundberg, Hauges.

3 28 J Viestad, Hauge

3 29 A G Ravndal, Egersund

3 30 S Bø, Fana

3 31 D Sandal, Fana

3 32 H Andersen, Hauges.

3 33 T Bårdesen, Hauge

3 34 G Sandve, Hauge

3 35 P Ø Bru, Hauge

3 36 P Levang, Hauges.

3 37 J Fagerland, Sevland

3 38 K Hauge, Hauges.

3 39 I Halvorsen, Hauge

3 40 S R Johnsen, Hauge

3 41 E Hagesæther, Hauge

3 42 E M Hauge

3 43 S M Larsen, Hauge

3 44 K Stange, Hauge

3 45 G Larsen, Hauge

ROSECUPEN, MOLDE**GRUPPE A**

1 Einar Gausel, OSS	5 2	Ivar Bern, Bergens	4½ 3	Eldin David, Aure	4½ 4	Dag Madsen, Arb.
2 Edwin David, Aure	4 6	Kjell Tore Sandum, Molde	4 7	Øystein Sæther, Elverum	3½ 8	
3 Lars A. Oldernes, Vadsø	3 9	Maurice Goddard, Molde	3 10	Gudmund Farstad, Molde	3 11	H Isachsen, Molde
4 Molde	3 12	R Aarø, Molde	3 13	T Nerland, Volda	2½ 14	R Nakken, Aales.
5 Aales.	2 18	T Kallset, Kr.s.	2 19	J Svensen, Molde	2 20	E Wattø, Aales.

GRUPPE B

1 Bjørnar Stavik, Molde	5½ 2	Tor Wetle Hoem, Aalesund	4½ 3	Lasse Lie, Fyllingsd.	4½
2 Frode Solskjær, Kr.sund	4½ 5	Odd M Sletnes, Sunndal	4½ 6	Rayar P. David, Aure	4 7
3 Terje Wivestad, Nordstr.	4 8	Jostein Hestvik, Lie, Molde	4 9	Johnny Myklebust, Volda	3½ 10
4 Arne Eltvik, Molde	3½ 11	E N Wold, Molde	3½ 12	G Berg, Eiker	3 13 R Hjem, Kr.sund
5 Molde	3 15	T Kjørvik, Aure	3 16	Å Godø, Aal.	2½ 17 A Sele, Molde
6 Bentsen, Molde	2½ 20	H Bentsen, Molde	2½ 21	T Dahl, Aure	2½ 22 H Alnes, Aales.
7 Misund, Aalesund	2 17	O A Rødal, Molde	2 24	G H Kjørvik, Aure	2 25 P A Peters, Molde
8 Fausekvåg, Aalesund	1 27	R Eltvik, Molde	1 28	S Sætre, Aal.	1.

losninger på kombinasjonene fra side 30:

1. 1.Te7+ Kd6 2.Txb7! Txb7 3.e5+ Kxe5
4.Lxb7 1-0

2. 1.Lxf7+ Kf8 (1...Kxf7 2.Se5+) 2.h3!
(Full pott blir det bare dersom du hadde sett dette trekket. Hvit nører seg ikke med å vinne bonde, men tar alt han kan.) 2...Dg3 3.Se2.
1-0 (Dronningen er fanget.)

3. 1...Tab8! (Bindingen i b-linjen og truslene mot førsteraden vil gi sort materiellet tilbake med enorme renter.) 2.Lxb8 Txb8 3.g3 (Sort truet ...Txb2) 3...Dxa4 4.Da2 Dc2 5.Dxd5 Dxb2 ... 0-1

4. 1...Sf3+! 2.Kh1 (Hvit står nå overfor en rekke grusomme dødstrusler. Han måtte gitt offiser. 2.Sxf3 gx3, 2.Lxf3 gx3 3.g3 Lxb5 eller 2.gx3 gx3+ 3.Kh1 fxe2+) 2...De5 (3.g3 Sxe1+ eller 3.Sxf3 gx3 4.g3 fxe2+) 0-1

5. 1...Tb1+! 2.Kxb1 Db6+ 3.Kc1 Dg1+!
4.Td1 De3+ 5.Kb1 Db6+ 0-1 Med matt på b2. En helt forsert strikknottkombinasjon

som kanskje ikke er vanskelig å få øye på i en slik spalte, sort kan ikke gjøre annet seg enn å sjakke, men å planlegge det hele på forhånd...

6. 1.Txg7! Sxd3+ (1...Txg7 hjelper ikke: 2.Lxe5 dxe5 3.Tf8+ Kb7 4.d6 Sf6 (4...a5 5.Le4+ Ka6 6.Ta8) 5.Le4+ Sxe4 6.Dd5 matt.) 2.Dxd3 Txg7 3.Lxd6 Tf7 (3...Se7 4.Le5 vinner rett og slett materiell) 4.Sxb6+! Dxb6 5.Txf7 Dxd6 6.Dg6 (6.Dc3 godtas også). 1-0, siden 6...Dxg6 7.hxg6 h5 8.Th7 kveler brikkene til sort.

De utspekulerte

Utmrkelsen for taus bespottelse går til den åpenhjertige designeren av et håndutskåret sjakk-brett som er å finne i Det Bayerske Nasjonalmuseet i München. Det er fra det 18. århundre, sannsynligvis flamsk, og av spesiell interesse er løperen. Den øverste delen er dekorert med prangende akantus-blader og hvis du taper er det bare å trykke på en knapp og vips, der dukker det opp en liten mann som avdekker sin bakdel til din motstander.

- Chess Addict

Forbundsnytt

Redigert av Johs. R. Kjeken

GOD PR GIR FLEIRE MEDLEMMER?
Sommarens arrangement, NM med rekorddeltaking, Gausdal Sjakkfestival med stormestrar som perler på ei snor, og matchen Agdestein-Karpov som eit historisk høgdepunkt har gitt sjakken mange fine oppslag i media. Dette bør vere eit godt utgangspunkt for lokale rekrutteringskampanjer. Kanskje ein god idé at klubben annonserer starten på haustsesongen ekstra grundig i år? Kan hende er ei hurtigsjakkturnering det beste tilbodet når det gjeld å introdusere klubblivet for nye medlemmer?

NSFs KONGRESS 1991

Referat fra kongressen står på annan plass i dette bladet. Her skal vi berre nøyne oss med nemne at presidenten, Ivar Brede Lie, Grane og Hattfjelldal SK vart attvaled med handklapp.

LANDSTURNERING 1993

Sjakkklubben Stjernen på Grünerløkka i Oslo vart av kongressen tildelt arrangementet av

NORGES SJAKKFORBUND

Frennings vei 3, 0588 Oslo 5
Telefon (02) 15 12 41
Telefax (02) 71 00 07
Bankgiro 6011.05.33090
Postgiro 0809 5124748
Kontortid man-fre, 09.00-15.00

Kontorsjef: Johs. R. Kjeken

All post til forbundet, dets utvalg og komiteer adresseres til forbundskontoret.

Forbundets medlemsavgift 1991 gjennom klubb:
Senior: Kr 150,-Junior/Kadett (født 1971-1977): Kr 75,- Lille-og miniputt (født 1978 og senere): Kr 30,-
Direkte medlemskap koster det dobbelte.
Medlemsskapet inkluderer NSB fritt tilsendt.

President: Ivar Brede Lie (Grane og Hattfjelldal SK),
Bregneveien 7, 8680 Trefors, tlf/fax: 087 81106

NM 1993. Neste år er det Kristiansund SK som skal stå for arrangementet.

NGP-PREMIAR 1990-91

Dei som vart blant dei 10 beste i den avslutta NGP-sesongen, men som ikkje nådde opp til få pengepremie, vil få tilsendt Informator nr. 51 som kjem ut i september-oktober.

NYE KRETTSFORMENN

Bjørn Fløtten, Boks 359, 9901 Kirkenes, har avlyst S. H. Johnsen som kretsformann i Finnmark. Vidar Taksrud, Nygårdsskogen 69, 3408 Tranby er ny kretsformann i Buskerud.

SERIESJAKK 1991-92

Vi nærmar oss nå ein ny seriesesong. Invitasjon vil bli sendt alle klubbar v/formannen i løpet av september, og vi håper igjen å få med fleire lag enn nokon gong før.

UTEBLIR SJAKKBLADET?

1. Har du fornøya medlemskapet i klubben?
2. Har klubbkasseraren sendt medlemslistar og kontingen til forbundet?
3. Har du skifta adresse? Ved adresseendring bruk postverkets adressekort som går gratis i posten. Meld adresseendring i god tid!

Klubbar og kretsar må vere raske til å melde fra om endring av formann og kasserar til forbundet, slik at posten kjem fram til rett person.

RUSSISKE SJAKKSETT

Brett, rullbare (ruter 55x55)	kr 35,-
Brikker (kongehøyde 90mm)	kr 65,-
Sjakkur	kr 110,-
Komplett sett	kr 200,-

Porto og oppkravsgjebur kommer i tillegg. Henvendelse: Vadso SK v/O. G. Malin, Myrullvn. 10, 9800 Vadso, tlf.: 085 52806 (etter kl 17).

NSFU-nytt

Redigert av Johs. R. Kjeken

ÅRSMØTE 1991

Etter at Dag Lauvås hadde fråsagt seg attvalg vart Kai Ingolf Johannessen, OSSU valgt til ny ledar i NSFU. Det nye styret står på annan plass i bladet.

NORDISKE LAGMESTERSKAP 1991

Mesterskapet for gymnaslag skal gå i Joensuu, Finland den 16-18. august, og Frydenberg Videregående skole fra Fredrikstad skal representere Norge.

Barneskolemesterskapet skal gå i København den 5.-8. september med regjerande norgemester Hauge Skole, Karmøy som norsk representant.

Ungdomsskolemesterskapet skal gå på Island, 19.-22. september.

BGP-ARRANGØR!!

Hugs at alle turneringar som skal telle i Barnas Grand Prix må vere meldt til NSFU minst 6 veker i føreveg. Men skal du vere sikker på a få turneringa satt opp i terminliste som blir sendt alle lokallag, samt å få omtale i turneringsinformasjonen i Førsteraden, så blir oftast denne fristen for kort. Derfor: Planlegg i god tid, fyll ut og send oss søknadsskjema. Førsteraden nr. 4/1991 skal på trykkeriet den 20. august, og der vil vi gjerne ha ei fyldig terminliste for hausthalvåret. Tida er knapp, så få opp farten da.

REPRESENTASJON SOMMAREN 1991

Lars Hjelmås, Gjøvik SKU skal representere Norge i "Det åpne latviske juniormesterskapet" i Riga den 21-29. august.

Atle Grønn, OSSU og Sheila Berntsen, Moss SKU skal til Mamaia, Romania og forsøre Norges ære i junior-VM den 20/8 til 5/9. Sjå elles førré nummer av NSB.

NSFU SØKER ARRANGØRER

NM for skolelag 1992, terminfesta til den 3-5. april, søknadsfrist 15. oktober 1991.

OBS! OBS! OBS! OBS! OBS!
OBS! OBS! OBS! OBS! OBS!

12. OKTOBER 1991

Dette er dagen før årets TV-aksjon som i år heiter "ET NYTT LIV", og det er Norges Handikapforbund, Norges Blindeforbund og Norsk Forbund for Psykisk Utviklingshemmede som står bak og skal ha pengane som blir samla inn.

Også i år skal norsk sjakk vere med. Opplegget blir det same som i fjor, med turneringar innan Barnas Grand Prix og Kadett Grand Prix, gatesjakk og andre arrangement som kan gi pengar i kassa, og overskotet skal gå til det gode formål. Vi vil ha så mange små og store arrangement som vi kan få til, og i terminlista har vi reservert laurdag den 12. oktober, men om det høver betre, går det også an å bruke søndag den 13. som er sjølv aksjonsdagen. Klubbar i NSF og lokallag i NSFU vil få tilsendt ytterlegare informasjon, men inntil vidare, sett i gang og planlegg.

Sjakk for "et nytt liv"!

NORGES SJAKKFORBUNDS UNGDOM

Frenningsvei 3,
0588 OSLO 5,
Tlf: (02) 15 12 41,
Telefax: (02) 71 00 07.
Bankgiro: 6090.09.51208
Postgiro: 0803 2 037349

Leder: Kai Ingolf Johannessen,
Fjellvn. 4C, 1470 Lørenskog.
Tlf.: (02) 970067
Medlemsorgan:

"Førsteraden" kommer ut med seks nummer i året. Abonnement for ikke-medlemmer: kr. 50,-.

Terminliste

for NSF samt NSFUs hovedarrangement

Pr. 18. juli 1991
Dato Arrangement

HØSTEN 1991

27/7-11/8	GAUSDAL SJAKKFESTIVAL 1991	Melk GP	Arrangør
27/7-2/8	Peer Gynt International, GM-turnering	SK Jarl	
2-4/8	Skei Grand Prix 1991	Melk GP	SK Jarl
4-11/8	Gausdal International, GM-turnering	SK Jarl	
5-9/8	Peer Gynt Open 1991	Melk GP	SK Jarl
10-11/8	Jarl Cup 1991, hurtigsjakk	Melk GP	SK Jarl
23-25/8	Nordstrand Grand Prix i Oslo	Master	Melk GP
30/8-1/9	Sjusjøsjakken 1991, hurtigsjakk		Nordstrand SK Lillehammer SK
31/8-1/9	Bodø Open	Melk GP	Bodø Sjakklag
1/9	Åpent Møre&R-mestersk. hurtigsjakk Molde	Melk GP	Møre og R SK
6-8/9	Skjærgården Grand Prix i Mandal	Melk GP	Mandal SK
13-15/9	NM for juniorlag i Trondheim		Arbeidernes SK
20-22/9	Det åpne Rogalandsmesterskapet, Randaberg	Melk GP	Randaberg SK
20-22/9	Fosnacupen NGP 1991 i Kristiansund	Melk GP	Kr.sund SK
20-22/9	Eidsvoll GP	Melk GP	Eidsvoll SK
27-29/9	Kalott-turneringa 1991 i Hammerfest	Melk GP	Hammerfest SK
27-29/9	4-landskamp for kvinner i Eksjö, Sverige	Melk GP	Asker SK
28/9	AskerSchladden 1991, hurtigsjakk	Melk GP	NSF
2/10	Color Line GP, hurtigsjakk på Kielferga	Melk GP	Bergens SK
4-6/10	Oktoberturneringen i Bergen	Melk GP	Brønnøysund SK
5-6/10	Torghatten Grand Prix 1991, Brønnøysund	Melk GP	Lokale arr.
12/10	Sjakk for årets TV-aksjon	Melk GP	Kr.sand SK
18-20/10	Kristiansand Open	Melk GP	Kretser NSFU
25-27/10	KM for ungdom individuelt	Melk GP	SK Stjernen
1-3/11	Stjernen Grand Prix i Oslo	Melk GP	Bergens SK
1-3/11	Skillingssbanken Grand Prix i Bergen	Melk GP	Stjørdal SK
2-3/11	Stjørdal Grand Prix 1991	Melk GP	Lokale arr.
9-10/11	Seriesjakk	Melk GP	Fyllingsdal.SK
15-17/11	NM for ungdom individuelt, Bergen	Melk GP	SK Caissa
22-24/11	Sandefjord Grand Prix	Melk GP	Kretser NSF
29/11-1/12	KM-helg NSF, anbefalt dato		Lokale arr.
7-8/12	Seriesjakk		

NB! Styrene i NSF og NSFU har vedtatt at sjakken også i år skal slutte opp om TV-aksjonen, og den 12. oktober er reservert for arrangement til inntekt for denne.

VÅREN 1992

3-5/1	Det åpne NM i hurtigsjakk 1992 i Stavanger	Melk GP	Stav./Rogaland
17-19/1	Vadsøsjakken 1992	Melk GP	Vadsø SK
18-19/1	Seriesjakk		Lokale arr.
25-26/1	Namsos Grand Prix	Melk GP	Namsos SK
26/1	Moss Grand Prix, hurtigsjakk	Melk GP	Moss SK
31/1-2/2	NM for jenter i Bærum		Bærum SSU
7-9/2	Kretsmesterskap NSF, anbefalt dato		Kretser NSF
15-16/2	Seriesjakk		Lokale arr.
29/2-1/3	Arendal Grand Prix	Melk GP	Arendal SS
6-8/3	KM for skolelag, NSFU		NSFU-kretser
21-22/3	Seriesjakk		Lokale arr.
3-5/4	NM for skolelag, NSFU	Melk GP	Arr. søkes
10-12/4	Alta Grand Prix	Melk GP	Alta SK
20-26/4	Det åpne NM 1992 på Gausdal Høifjellshotell	Melk GP	SK Jarl

Color Line Grand Prix

Gjennom samarbeid mellom NSF og Color Line A/S blir det nå for første gang arrangert en Melk Grand Prix- hurtigsjakkturnering på Kiel-førga 2.-4. oktober.

Avgang Oslo onsdag 2. oktober kl. 13.30, ankomst Kiel torsdag kl. 9.00. Avgang Kiel torsdag kl. 13.30, ankomst Oslo fredag 4. oktober kl. 9.00. (Det er skoleferie i Oslo denne uken!) Det vil dessuten bli arrangert en lynsjakkturnering på tilbakeveien.

Tidspunkt: Turneringen spilles onsdag mellom kl. 13.30 og 20.30.

Spilleform: 7 runder hurtigsjakk, 15 min. pr. spiller pr. parti. Det spilles i en gruppe. Prisen inkluderer reise tur/retur Oslo - Kiel i 2-mannslugar, 2 treretters-middager og startavgift. Tillegg for enkeltlugar.

Lugar	Senior	16 - 19 år	under 16 år
**	kr. 1.510,-	kr. 1.095,-	kr. 825,-
***	kr. 1.650,-	kr. 1.200,-	kr. 895,-
****	kr. 1.950,-	kr. 1.420,-	kr. 1.045,-

Premier: 1. premie: kr. 5000,- + pokal. 2. premie: kr. 3000,- , 3. premie: kr. 2000,-
4. premie: kr. 1000,- pluss en rekke tilleggspremier.

Påmelding skjer ved innbetaling av reisebeløpet til Norges Sjakkforbund, bankkontonr. 6011.05.33090, snarest og senest innen 10. september. Informasjon: NSF's kontor.

NBI Turneringen arrangeres bare dersom det blir minst 35 deltagere.

Solstadträffen — Karlstad

Karlstads ASS inbjuder till Solstadträffen den 2-3 november 1991. Spelplats är som vanligt Hotel Gustaf Fröding med utmärkta spilförfållanden. Följande inkvarteringspris erbjudes:

- Logi i dubblerum inklusive frukost SEKr. 270:- per person
- Logi i dubbelrom inklusive lunch på lördag samt frukost och lunch på söndag SEKr. 380:- per person
- Enkelrumstillägg 105:-

Bokas direkt på telefon 095 46-54 831000

Personlig anmälan senast 12:30 lördag. Prisutdelning 15:00 söndag.

Spelform: Indelning efter rating i grupper om högst 22 spelare. 15 min. per spelare och parti utan handicap. Bergers System.

Priser:	Grupp 1	5000	2500	1500	1000	600	400
	2	2500	1250	750	500	400	300
	3	1500	750	500	400	300	200
	4	1200	600	500	400	300	200

I efterföljande grupper samma priser som i grupp 4.

Solsta Cup: 500:- till den gruppsegrare som tappat minst poäng.

Startavgift: 250:- Inbetalas senast 19. oktober på postgiro 496 07 54-2 Karlstad ASS Tävlingar.

IGM och IM fri start. Notera ratingtal och tel. nr. (Efter ovanstående datum endast tlf.anm.).

Upplysningar: Elof Bodgren, Drottninggatan 20, 65225 Karlstad, 095 46-54 159708 eller K-Å Andersson 095 46-54 513837

— Välkommen till Värmland —

Turnerings-informasjon

SS = spillested
SA = startavgift
PP = pengepremier
PI = påmelding/info
F = fremmøtetidspunkt
r = runder,
gr = grupper

23.-25. aug.: Nordstrand Master GP Melk GP

SS: Lambertseter gård. 5 r. 2 gr. o/u 1750. 1½t/40, ½t/15, ½t resten. SA: IM fri, 250/175 sen/jr. PP: A: 4000/2000/1500/1000 B: 2000/1500/1000/500. Pluss beste i kl. I (i A), II, III og IV (i B): 500. F: 18.30. PI: Kåre O. Johansen, tlf. 02-28 44 08.

30. aug.-1. sept.: Sjusjøsjakken

SS: Sjusjøen Fjellstue. 7 r. klasseindelt hurtigsjakk, 45 min pr. spiller pr. parti. SA: 150/75. Stort premiebord med like premier i alle kl. PI: Fristen var 1. aug.! Knut Tangen tlf. 062-66564a /062-52510p

31. aug.-1. sept.: Bodø Open Melk GP

SS: Norrøna hotell. 5 r. 1½t/40, ½t/15, ½t resten. 2 gr. o/u 1500. SA: 200/100. PP: A: 1500/700/300, B: 800/400/200. Innkvartering: Norrøna hotell. F: 9.15. PI: Kjell Brunes, tlf.: 081-37235a /081-22981p og Ole Kristiansen 081-27028a /081-10208.

1. sept.: Åpent Møre- og Romsdalsmesterskap i hurtigsjakk Melk GP

SS: Knausen Hotell og Motell, Molde. 6 r. 30 min. pr. spiller pr. parti. 2 gr. o/u 1500. SA: 120/60. PP: A: 500/300, B: 400/200 v/min. 30 delt. F: kl. 11.00. PI: Magnus Aanstad, tlf.: 073-74051p /073-11300a og Eilif Odde, tlf.: 073-25762 /073-77811a.

6.-8.sept.: Skjærgården GP Melk GP

SS: Tregde Marina (i Mandal). 6 r. 1½t/40, ½t/15, ½t resten av partiet. 2 gr. o/u 1500. SA: 220/150. PP: A: 1200/800/500, B: 800/500/300 v/min. 50 delt. F: Senest kl. 18.30. PI: Innen 4/9 til Ulf Backstrøm 043-62879p /62067a og Rune Dybesland 043-91814p /90622a /91631fax.

13.-15. sept.: NM for juniorlag i Trondheim

Turneringen spilles på Ila skole i Trondheim. For ytterligere informasjon, se innbydelse som

sendes klubben.

20.-22. sept.: Det Åpne Rogalandsmesterskap Melk GP

SS: Randaberghallen. 6 r. 1½t/40, ½t/15, ½t resten. 3 gr. A: over 1750, B: 1250-1750 C: under 1250. SA: 200/100. PP: A: 1500/1000/500. B: 800/500/300. C: 800/500/300 v/min. 70 delt. 1/3 premiering. PP: Arild Haugen, 04-541150

20.-22. sept.: Fosnacupen Melk GP

SS: Grand Hotell, Kristiansund. 6 r. 1½t/40 tr, ½t/15 tr, ½t resten. 2 gr. o/u 1500. SA: 200/100. PP: A: 1200/800/500, B: 800/500/300 v/min 40 delt. F: 18.30. PI: Eilif Odde, tlf. 073-25762p/073-77811a, Svein O Solem, tlf. 073-28951p/073-77277.

20.-22. sept.: Eidsvoll GP Melk GP

SS: ?. 7r. 45 min. pr. spiller pr. parti. 3 gr. A: over 1750, B: 1250-1750, C: under 1250 SA: ? PP: ? F: 10.00. PI: Per Bjørn Bakke, 2092 Minnesund, tlf. 06-968391p/06-968510a

27.-29. sept.: Kalott Turneringen Melk GP

SS: Musikkhuset. 5r. 1½t/40, ½t/15, ½t resten. 2 gr. o/u 1500. SA: 250/150. PP: A: 1500/1000/500/ B: 1000/600/400 v/min 30 deltakere. 1/3 premiering. F: 19.30. Innkvartering: Håja Hotel: 175 pr. pers. pr. døgn inkl. frok. Gratis overnatting på musikkhuset. PI: Knut Valle, Vegavn. 6, 9600 Hammerfest. tlf: 084-11370.

Postsjakktturneringer [6 partier]

Nye grupper settes i gang kontinuerlig. Informasjon om medlemsskap og påmelding: Norges Postsjakkforbund v/sekretær Henrik Sjøl, Lutvannsveien 7, 0676 Oslo 6.
Tlf: 02 321117p/06 807620a.

«Sjakk-trener» fra NSF!

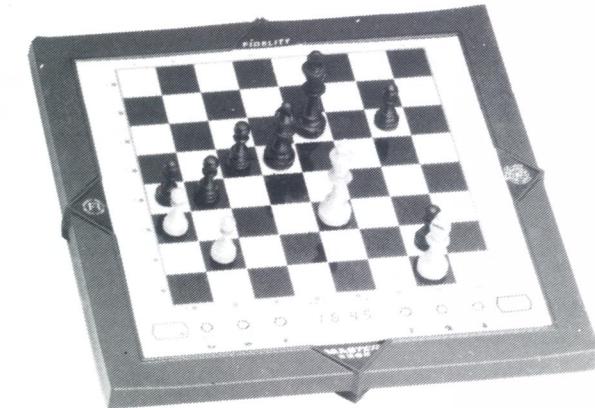
Efter suksessen med forbundets sjakk-computer Mach 2C er det naturlig at årets etterfølger heter Mach 3. Denne nye computeren har tilleggsbetegnelsen Master 2265, fordi den som første computer oppnådde offisiell amerikansk Master-rating (Over USCF 2200).

Mach 3 har allerede vakt oppsikt verden over med sine ypperlige prestasjoner i store sjakkturneringer. At gode computere spiller taktisk godt i kompliserte stillinger er nok kjent for de fleste, men Mach 3-programmet har i tillegg også en posisjonell forståelse som er imponerende. Og med et åpningsbibliotek på 28000 trekk så vil du med en Mach 3 ha en glimrende «døgnet rundt» treningspartner i huset ...

NB! Når det gjelder prisen så har NSF denne gangen virkelig klart det: Mens Mach 3 i Sverige koster SEK 4195 (ca 4400 norske), så kan forbundet utrolig nok tilby Mach 3 for Kr 2990,-!! (inkl. transformator). Ved bestilling sendes kr 350,- til Norges Sjakkforbund, og levering og garanti (2 år) skjer via importør Miljø-Produkter A/S.

Fakta om Mach 3:

- Offisiell rating 2265 (USCF)
- Nytt stilig kabinett
- Åpningsteori på 28000 trekk
- 33 faste spillevivåer
- Uendelig antall selvvalgte turneringsnivåer
- 8 nivåer for lyn- og hurtigsjakk med klokke
- 8 nivåer med redusert spillestyrke
- Spesialnivåer for matt-oppgaver, analyser og postsjakk
- Vurderer stillingen under partiet
- Hele partiet kan enkelt spilles om igjen
- Batteri og nettdrift
- Norsk bruksanvisning
- Pluss mye, mye mer

For spørsmål, ring Norges Sjakkforbund (02) 15 12 41.

Vennligst send 1 stk Mach 3 ..... Oppkrav kr 2640,- pluss porto

Navn: ..... Oppkrav kr 750,- Rest avbet 6 mnd á 385,- (+345,-)

Adresse: ..... Oppkrav kr 750,- Rest avbet 12 mnd á 215 (-615,-)

Postnr/Sted: ..... Personnr: ..... Tlf: .....

Kr 350,- er send Norges Sjakkforbund, Frenningsvei 3, 0588 Oslo 5
 Over bankgiro 6011.05.33090 Postgiro 0809 5 12 47 48 Vedlagte sjekk
(Klipp ut talongen og send til til Norges Sjakkforbund)